

తెలుగు వారి

ఏప్రిల్ - అగస్టు 2016

తైమానిక సమాచార పత్రిక

గారవ సంపాదకులు

ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి

రిజిస్ట్రేర్, ఐసి

సంపాదకులు

డా॥ జె. చెస్తయ్య

ప్రజాసంబంధాల అధికారి

ఉప సంపాదకులు

లింగు రాముమూలి

డా॥ ఎన్. సుధాకర్ నాయుడు

ప్రచురణ

చాట్లి శ్రీరాములు తెలుగు విష్ణువిద్యాలయం

హైదరాబాద్

ముఖచిత్రం :

పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నూతన ఉపాధ్యక్షులు
ఆచార్య ఎన్.వి. సత్యనారాయణ.

చిరునామా :

పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం
లలిత కళాశ్మేత్రం, పబ్లిక్ గార్డెన్స్, హైదరాబాదు - 500 004
తెలంగాణ, ఇండియా.
ఫోను నెంబర్ : 040-23230435, 23231003
ఫోక్స్ నెంబరు : 040-23236045

డిజ్సినింగ్ & డి.టి.పి.

చరిత ఇంప్రెషన్స్

ఫాటోల సౌజన్యం
చిత్రవాణి, ఆడియో-పీడియో స్టోడియో, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం.

ముద్రణ

చరిత ఇంప్రెషన్స్
ఆజామాబాద్, హైదరాబాద్ - 500 020.
ఫోను : 040-27678411

తెలుగు వెలుగుకు కృషి

దేశ విదేశాల్లోని తెలుగు వారికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ కార్యకలాపాల సమాచారాన్ని ఒక చోట రాసి పోసి అందించేందుకు తెలుగు వాణి ఒక చక్కని సాధనంగా ఉపయోగపడుతున్నది. తొలుత పూర్వపు అంతర్జాతీయ తెలుగు సంస్కరణల పత్రికలు ప్రారంభించింది. సంస్కరణలు రాష్ట్రాలు గత 30 ఏళ్ళులొకి విశ్వవిద్యాలయం పత్రికల లక్ష్యం అనుగుణంగా కొనసాగిస్తున్నది. ఇప్పుడు రాష్ట్రప్రొఫెసర్ ప్రాంతాల్లోని తెలుగు సంఘాలు నిర్వహించిన కార్యక్రమాల గురించి, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నిర్వహించిన వివిధ కార్యక్రమాల విశేషాల గురించి జాజా సంచికలో చూడవచ్చు. విదేశాలలో మన తెలుగు వారు నిర్వహిస్తున్న సాహిత్య, సాంస్కృతిక వార్తలను ఇక నుంచి వెలువు సంచికల్లో ప్రచురిస్తాం.

నేను తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం పదో ఉపాధ్యక్షునిగా జాలై 25న పదవీ స్వీకారం చేశాను. విశ్వవిద్యాలయం భవిష్యత్తులో చేపట్టబోయే కార్యక్రమాల ప్రణాళికలై ర్యాఫిసోరించాను. ముఖ్యంగా ఈసారి వివిధ కోర్సుల్లో అన్నలైన్ ప్రవేశాల ప్రక్రియ ప్రారంభమైంది. సమయంగా జగిగేందుకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగిస్తున్నాం. తొలిసారి కాబట్టి ఎప్పెనూ లోపాలు తలెత్తితే వాటిని సరిదిదీ వచ్చే సంవత్సరానికి మరింత మెరుగైన పద్ధతిలో ప్రవేశాల ప్రక్రియ పూర్తి చేసేందుకు ప్రయత్నిస్తాం.

ఇది తెలుగు రాష్ట్రాలకు మాత్రమే సంబంధించిన విశ్వవిద్యాలయం కాదు. ప్రపంచంలోని తెలుగు వారందరికి సంబంధించింది. భాగోళికమైన పరిధులు పరిమితులు, భావ వ్యాపి నిరోధాలు లేవు. ఒకప్పుడు విదేశాలకు వెళ్లి మనవారు ఉద్యోగాలు సంపాదించుకొని వాటిల్లో స్థిరపడి ఇక్కడ తమ వారి యోగక్షేమాలు చూసుకోవడానికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యమిచ్చేవారు. ఇప్పుడు తమ పిల్లలు మాత్రభాషా సంస్కరణలకు దూరం కాకుండా తాము నిర్వహించవలసిన కద్దవ్యాప్తి గురించి ఎక్కువ అలోచిస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం తన పరిధిని గణియంగా విస్తరించుకొనే అవశాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అమెరికలో, ప్రపంచంలో, మరొ 12 దేశాల్లోనూ సిలికానాంధ్ర నిర్వహిస్తున్న ‘మన బడి’ తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలోని అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రానికి అనుబంధంగా ఉంది. ఈ కార్యక్రమం నాసాటికి విస్తరిస్తూ ఈనాడు ప్రపంచంలోనే ఆతిపెద్ద భాషాభ్యాస, అధ్యయన కార్యక్రమంగా ఆవిర్భవించింది. దీన్నింకా విస్తరింపజేసేందుకు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ప్రోటోపూ సహకారాన్ని అందిస్తుంది. ఇటీవల మలేషియా తెలుగు సంఘానికి చెందిన ప్రతినిధి బృందం విశ్వవిద్యాలయాన్ని సందర్శించింది. సంఘం అద్భుతులు డాక్టర్ అధ్యయకుమార్ రావు ఆ దేశంలో తెలుగు నేర్చుకొనేందుకు ఉన్న అవకాశాలను గురించి తెలుగు ఉన్న అపకరణాల సహాయంతో పిల్లలకు తెలుగు నేర్చుకొన్నారు. కాని తెలుగు పలికే విధానం ఎలా ఉంటుందో చెప్పాలటే భాషా ప్రయోగశాల (లాంగేస్ట్ ల్యాట్) సౌకర్యం కావాలి. బ్రైదాబాద్ లో ఈ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పాను. భాషను నేర్చించేందుకు నిర్దేశించిన ప్రణాళికలో కొన్ని రోజులు భాషా ప్రయోగశాలలో శిక్షణ పొందేలా చూడడానికి విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు చేయసుంది. విదేశాల్లోని తెలుగు వారంతా తమ పిల్లలకు తప్పకుండా తెలుగు నేర్చించి, భాషలో లిఖితమైన సాహితీ, సాంస్కృతిక, కళా వారసత్వ సంపదను ఒంటబట్టించుకునేలా చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

దేశ విదేశాల్లోని తెలుగు వారందరినీ ఒక వేదిక పైకి తెచ్చి భాషా సాంస్కృతిక సమస్యను చర్చించుకొనేదుకు ఉద్దేశించిన అభిలాషార్థి తెలుగు మహాసభలను, ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలను నిర్వహించాలని భావిస్తున్నాం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సహకారంతో దేశ విదేశాల్లోని తెలుగు సంఘాల సహకారంతో తెలుగు మహాసభలు నిర్వహించేందుకు కృషి చేస్తాం.

నిరంతర అధ్యయనం, నిర్వామక కృషి మాత్రమే విజయాల్ని సాధించి పెడతాయని, దీనికి ప్రణాళికబద్ధమైన దీర్ఘకాలిక మార్గమేగాని, తప్పణి ప్రయోజనాదాయక మార్గాలేవీ లేవిని తెలుగు విద్యార్థులు తెలుగుకోవాలి. విద్యార్థుల చదువు సాఫీగా సాగి మంచి మేలు జరగాలంటే విద్యార్థులకు అధ్యయనమొక్కటే మార్గం. దీనికి విద్యార్థులు, వారి తల్లిదండ్రులు, అధ్యాపకులు అందరూ బాధ్యత తీసుకోవాలి.

కాలానుగుణంగా నిధుల పరిమితి, లక్ష్మీల విశ్వత్తి దృష్ట్యా ఉద్యోగాలు కూడా తమ విద్యుత్ ధర్మ నిర్వహణకు ప్రాధాన్యమిచ్చేవాలి. కార్యాలయానికి నిర్మించు సుయానికి వచ్చి సాయంత్రం వరకు ఉండి ఎప్పటి పని అప్పుడు పూర్తి చేయాలి. విద్యార్థులు తరగతులకు నూటికి నూరు శాతం హాజరు కావాలి.

ఎస్ట్రీ సాంస్కృతిక రాయలు
(ఉపాధ్యక్షులు)

విష్టయ సూచిక

	పేజీ నెం.
1. భాషా విధానాన్ని రూపొందించాలి	5
2. త్యాగరాజ స్వామి సందేశం అనుసరణీయం	7
3. యాఖై ఆరు అక్షరాలను కాపాడుకోవాలి	9
4. నాటక కళను నిలబెట్టుకోవాలి	10
5. పొలకులు చరిత్ర తెలుసుకోవడం చాలా ఆవసరం	12
6. డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ రచనలు, ప్రసంగాలు ఆన్‌లైన్‌లో	13
7. ఆకట్టుకున్న రంగస్థల కళల శాఖ విద్యార్థుల నాటకాలు	14
8. ఇంకుడు గుంతల ఏర్పాటు	15
9. కీర్తి పురస్కారాల ప్రదానోత్సవం	16
10. బి. సుధాకరరెడ్డి పదవీ విరమణ	32
11. కవితాత్మక అవతరణోత్సవం	33
12. పనే దైవం	37
13. జన్మచార్య రిజిస్ట్రేర్‌గా ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి	40
14. హరితహోరం	41
15. ఘనంగా సాహితీ పురస్కారాల ప్రదానోత్సవం	42
16. ప్రతిభా పురస్కారాల ప్రదానోత్సవం	47
17. పరిశోధనలకు ఈ చరిత్ర ఆధారం	53
18. ఉపాధ్యక్షులుగా ఆచార్య ఎన్. వి. సత్యనారాయణ పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరణ	54
19. కూచిపూడి సృత్యంలో ఇటీవలి పరిశోధనలు	56
20. మలేషియాలో తెలుగు భాషాభివృద్ధికి సహకరిస్తాం	57
21. మండల వెంకట కృష్ణరావు సంస్కృతి పురస్కారం ప్రదానం	59
22. ఆచార్య కె. జయశంకర్ తెలంగాణ కాలజ్ఞాని	60
23. మలేషియా తెలుగు సంఘ ప్రతినిధులకు సన్మానం	61
24. సిలికానాంధ్ర ‘మనబడి’ స్నాతకోత్సవం	62
25. తెలుగుకు ప్రాచీన హోదాపై మద్రాసు హైకోర్టు తీర్పు హర్షింధుకం	63
26. గ్రంథాల ప్రచురణకు ఆర్థిక సహాయం పొందిన రచయితలు	64
27. అంతర్జాతీయ స్థాయికి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం	65
28. అసూయ ద్వేషాలతో పతనమవుతున్న మనిషి	66
29. ప్రవంచ జానపద దినోత్సవం	67
30. ఉమా రామూర్ప మృతికి సంతాపం	69
31. ఉద్యోగుల అభిమానాన్ని చూరగొనడం ప్రశంసనీయం	70
32. పొల్చుర్కి సోమనాథ ప్రాంగణం	75
33. సన్మయ ప్రాంగణం	80
34. రాష్ట్రప్రాంధవాణి	81

భాషా విధానాన్ని రూపొందించాలి

మాతృభాషను గౌరవించి పోత్తపొంచడానికి వీలుగా ప్రభుత్వం ఒక భాషా విధానాన్ని రూపొందించాల్సిన అవసరం ఉందని ప్రముఖ కవి, తెలంగాణ రచయితల సంఘం అధ్యక్షులు డా. నందిని సిధారెడ్డి అన్నారు. పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, భాషాభావ్యక్తి పీరం ఆధ్యర్యంలో 2016 మార్చి 3వ తేది గురువారం జరిగిన అంతర్జాతీయ మాతృ భాషా దినోత్సవంలో ప్రధాన ప్రసంగం చేస్తూ తెలుగు రాష్ట్రాలలో భాష ఓట్ల రాజకీయాల్లో కీలకపూత వహించకపోవటం వల్ల ప్రభుత్వాలు భాషను విస్మరిస్తున్నాయని అన్నారు. విద్య విధానంలో కూడా మాతృభాషకు ప్రాధాన్యం లేకుండా పోయిందని, ఆంగ్ల మాధ్యమం పేరిట సాగుతున్న విద్య వల్ల అటు ఆంగ్లము, ఇటు తెలుగులో కూడా విద్యార్థులు ప్రాపీణ్యం సముప్పార్చించలేకపోతున్నారని సిధారెడ్డి తెలిపారు. పారశాలల్లో ఉపాధ్యాయులకు కూడా తగిన భాషా పరిజ్ఞానం, శిక్షణ లోపిస్తున్నాయని చెప్పారు. ‘అన్ని భాషలు నేర్చి ఆంధ్రంబు రాదంచు సకిలించు ఆంధ్రుడా చావవెందుకురా’ అన్న కాళోజి మాటల్ని సిధారెడ్డి ప్రస్తావిస్తూ మాతృభాషను విస్మరించడం తీవ్రమైన విషయమని అన్నారు.

ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి అధ్యక్షోపన్యాసం చేస్తూ ప్రపంచంలో అగ్రభాషలే కాకుండా ప్రాదేశిక భాషలకు తగిన గౌరవం, ప్రాధాన్యం లభించినప్పుడే సాంస్కృతిక వైవిధ్యం మనుగడ సాగిస్తుందని

అన్నారు. మాతృభాషలో వ్యక్తికరించినంత సమర్థంగా మరో భాషలో తెలుపడం సాధ్యంకాదని శాస్త్రీయంగా రుజువుయిందని తెలిపారు. తెలుగు భాషకు ఉన్న శక్తి అపారమైందని ఏ విషయాన్నానా తెలుగులో రాయపచ్చనని తెలిపారు. మాతృభాషను తృణికరించి ప్రతిదానికీ ఆంగ్లంలో మాటల్లాడేవారు కూడా వ్యక్తరణ విరుద్ధంగా ఎన్నో తప్పులు మాట్లాడతారని శివారెడ్డి వివరించారు. కన్నడిగులు, తమిళులు, మలయాళీలకు ఉన్న మాతృ భాషాభిమానం తెలుగువారికి లేకపోవడం బాధాకరమని, భాషా న్యానతాభావానికి చికిత్సేలేదని అన్నారు.

రిజిస్ట్రోర్ ఆచార్య కె. తోమాసయ్య ప్రొరంథోపన్యాసం చేశారు. ఆంధ్రప్రద్వీపరిశోధక బృందం జరిపిన అధ్యయనంలో మాతృభాషలో విద్యాభ్యాసం చేసిన వారికి సామర్థ్యం ఎక్కువ ఉంటుందని తేలిందని చెప్పారు. భాషాభిపృష్ఠ పీరం ఇన్స్చార్ట్ పీఠాధిపతి డా.జి.ఎస్.గేల్రియల్ స్వాగతం పలికారు. డా. ఎం.గీతావాణి వందన సమర్పణ చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

తెలుగు'వాణి' వినిపించిన డాక్టర్ జె. చెన్నయ్య

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం 'తెలుగు వాణి' సంపాదకులుగా డాక్టర్ జె. చెన్నయ్య విశ్వ విద్యాలయంలో జరిగిన వివిధ కార్యక్రమాలను, రాష్ట్రీయ ప్రాంతాల్లో నిర్వహించిన వివిధ సాహిత్య, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల వివరాలను తెలుగు వాణి ద్వారా అశేష తెలుగు పాఠకులకు అందించిన సేవలు ప్రశంసనీయం. 20 సంవత్సరాలు పాటు తన సంపాదకత్వంలో వందలాది వార్తలను, విశ్వవిద్యాలయం ద్వారా పురస్కారాలు పొందిన వారి జీవిత విశేషాలను రాసి తెలుగు వాణి ద్వారా ఎంతో ప్రచారం కల్పించడమే గాకుండా, కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన వార్తలను, పురస్కారగ్రహీతల జీవిత విశేషాలను అక్షరబద్ధం చేసి వాటికి శాశ్వత స్థానం కల్పించారు.

సమగ్రంగా వార్తలను అందించి 'తెలుగు వాణి' ధ్వేయాన్ని నిలబెట్టారు. చెన్నయ్య చేసిన కృషణి విశ్వవిద్యాలయ సిబ్బంది చేతనే గాకుండా, బయటి సాహిత్య, సాంస్కృతిక సంస్థలచేత కూడా డాక్టర్ జె. చెన్నయ్య ప్రతిభాశాలి అని ప్రశంసింపబడ్డారు.

తెలుగు వాణికి డాక్టర్ జె. చెన్నయ్య చేసిన సేవలకు కృతజ్ఞతలు, అభినందనలు.

త్యాగరాజ స్వామి సందేశం అనుసరణీయం

‘నీధి చాల సుఖమా రాముని సన్నిధి చాల సుఖమా’ అన్న సద్గురు శ్రీ త్యాగరాజ స్వామి సందేశం ఈనాటికీ అనుసరణీయమని తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారు డా.కె.వి. రమణాచారి అన్నారు. పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం సంగీత శాఖ ఆధ్వర్యంలో 2016 మార్చి 15 మంగళవారం ఏర్పాటు చేసిన శ్రీ త్యాగరాజ స్వామి 169వ ఆరాధన, వాగ్దేయకార ఉత్సవాలను జోయితి ప్రకాశం చేసి ఆయన ప్రారంభించారు. సద్గురు శివానందమూర్తి నెలకొల్పిన సనాతన ధర్మ చారిటబుల్ ప్రస్తుతి, భీమిలి వారు సాజన్యం అందించిన ఈ కార్యక్రమంలో కె.వి.రమణ ప్రసంగిస్తూ ఆనాడు త్యాగరాజ స్వామి అనుకుంటే తమ సంగీత సంపద ద్వారా భోగ భాగ్యాలు పొందగలిగేవారని కానీ అలా కాకుండా రాముని సన్నిధి నిధి కన్నా గొప్పదని భావించడం వల్లే ఈనాటికీ ఆరాధ్యాలుగా ఉన్నారని అన్నారు. సంగీతం భగవంతుడిచ్చిన సంపదగా భావించి ఈ తరం సంగీతాన్ని దీక్షగా అభ్యసించి, పరిణతిని సాధించి స్ఫుజనాత్మకంగా మరిన్ని ప్రయోగాలు చేయాలని ఆయన సూచించారు.

విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్ట్రేర్ ఆచార్య కె.తోమాసయ్య అధ్యక్షత వహించారు. ప్రతి సంవత్సరమూ సంగీత శాఖ త్యాగరాజ స్వామి ఆరాధనోత్సవాలు, వాగ్దేయకార ఉత్సవాలు, సంగీత కళలో శిక్షణ కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నదని అన్నారు. ఇతర శాఖలు కూడా సంగీత శాఖను ఆదర్శంగా తీసుకుని సదస్సులు, శిక్షణ శిబిరాలు నిర్వహించాలని యు.జి.సి. నుంచి ఇందుకోసం నిధులు మంజూరు చేయడానికి అవకాశం ఉండని తెలిపారు.

ప్రముఖ సంగీత విద్యాంసులు కొమాండూరి శేఖాద్రి విశిష్ట అతిథిగా పాల్గొన్నారు. కర్ణాటక సంగీతాన్ని త్యాగరాజ స్వామి సమున్వయిస్తానానికి చేర్చారని, అనంతర వాగ్గేయకారులు కూడా తమ గాన విశిష్టతతో మరింత సుసంపన్సుం చేశారని అలాంటి వాగ్గేయకారుల జయంతులు, వర్ధంతులను క్రమం తప్పక నిర్వహించాలని సూచించారు.

కార్యక్రమానికి ముందు ప్రముఖ సంగీత విద్యాంసులు డా.ఎన్.కె. వెంకటాచార్య శ్రీత్యాగరాజ స్వామి వేశాన్ని ధరించి ఉంఘపృతి చేపట్టారు. లలితకళాపీరం అధ్యక్షులు జయామనోహర్ పాల్గొన్నారు. తొలి ప్రదర్శనగా తిరుపతిలోని శ్రీ వెంకటేశ్వర సంగీత, సృత్యకళాశాల అధ్యాపకుడు ప్రముఖ విద్యాంసుడు కొమాండూరి కృష్ణ గాత్రకచేరి సంగీతాభిమానులను ఆకట్టుకుంది. ‘ప్రణమామ్యహం శ్రీ గౌరీనుతం’ త్యాగరాజ కీర్తనను గౌడరాగంలో, ఆదితాళంలో ఆలపించారు. తరువాత ‘ఎవరిని నిర్జయించేదిరా’ కీర్తనను దేవామృత వర్షిణి రాగంలో, ఆదితాళంలో గానం చేశారు. ఓ. రాజశేఖర్ వయ్యాలిన్ పై, వంకాయల వెంకట రమణమూర్తి మృదంగంపై, శ్రీకాంత్ కంజీరపై వాద్య సహకారం అందించారు.

2016 మార్చి 15, 16, 17 తేదీలలో పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం సంగీత శాఖ నిర్వహించిన సభ్యుడు శ్రీ త్యాగరాజ స్వామి 169వ ఆరాధన, వాగ్గేయకార ఉత్సవాలలో భాగంగా 16వ తేదీ రెండవ రోజు ఉదయం 10 గంటల నుంచి మధ్యాహ్నం 1 గంటల వరకు మరల మధ్యాహ్నం 2 గంటల నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు సంగీత శాఖ పూర్వ విద్యార్థులు సంగీత కచేరీలు చేశారు. సాయంత్రం 5 గంటల నుంచి 6.30 గంటలవరకు శ్రీమతి సౌమ్య శ్రీధర్ గాత్ర సంగీత కచేరీ చేశారు. ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా ప్రముఖ సంగీత విద్యాంసురాలు శ్రీమతి సుందరీ జానకీరామన్ విచ్చేసి కళాకారులకు అభినందనలు తెలియజేస్తూ సంగీతశాఖను అభినందిస్తూ ప్రసంగించారు.

మూడవ రోజు ఉదయం 10 గంటలకు సంగీత శాఖ పరిశోధక విద్యార్థులు సంగీత కచేరీలు చేశారు. మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు శ్రీమతి శ్రీ విద్యా జానకి రామన్ ఆధ్వర్యంలో గాయత్రీ సంగీత విద్యాలయం విద్యార్థులచే శ్రీపురందరదాను కీర్తనల ప్రత్యేక కార్యక్రమం జరిగింది. 3 గంటలకు శ్రీ ఆరభి వయోలిన్ సూక్త అధ్యక్షులు అశోక్ గురుజీల ఆధ్వర్యంలో విద్యార్థులచే వయోలిన్ వాద్యబృందం జరిగింది. సాయంత్రం 4 గంటలకు సంగీతశాఖ విద్యార్థినీ విద్యార్థులు, అధ్యాపకులు, జంటనగరాలలోని ప్రముఖ విద్యాంసులచే శ్రీత్యాగరాజ పంచరత్న కీర్తనల గోప్తీగానం ఏర్పాటుయింది. ఈ కార్యక్రమానికి వి. ఉదయ్యులంకర్ డైరెక్టర్, ఎపఆర్ ప్రైసరాబాదు ముఖ్యఅతిథిగా, సనాతన ధర్మ చారిటబుల్ ట్రస్ట్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ కె. బసవరాజు అణ్ణియ అతిథిగా విచ్చేశారు. వీరు ఇరువురు కార్యక్రమాన్ని ఆసాంతం విని తమ స్పందన తెలియజేసి సంగీతశాఖ ఈ విధంగా సంగీతోత్సవాలు నిర్వహించడాన్ని శ్లాఘించారు. ప్రతి ఏటా ఈ ఉత్సవానికి సౌజన్యాన్ని అందిస్తున్నట్టే ఇకముందు కూడా సంగీతశాఖకి తమ సహకారం ఉంటుందని కందుకూరి బసవరాజు చెప్పారు.

యాభై ఆరు అక్షరాలను కాపాడుకోవాలి

తెలుగు నేర్చుకోవడానికి వందల గ్రంథాలున్నా... ‘పెద్దబాలశిక్ష’కు మించిన గొప్ప గ్రంథం మరేది లేదని పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి అన్నారు. పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, మండలి వెంకట కృష్ణరావు అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం ఆధ్వర్యంలో ఆస్ట్రేలియాలో స్థిరపడ్డ విశ్రాంత ఐటీ నిపుణులు రాచకొండ మల్లికార్జునరావు రచించిన ‘ఆస్ట్రేలియా తెలుగు వాచకాల’ (తెలుగు అక్షర పరిచయం పుస్తకాలు)’ ఆవిష్కరణ సభ 2016 మార్చి 18 శుక్రవారం విశ్వవిద్యాలయంలోని సమావేశ మందిరంలో జరిగింది. ఆవిష్కర్త ఆచార్య శివారెడ్డి మాట్లాడుతూ తెలుగు నేర్చుకోవడానికి అన్నింటికంటే గొప్ప గ్రంథం పెద్ద బాలశిక్ష అని అన్నారు. మనకున్న యాభై ఆరు అక్షరాలను కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత మనందరిపై ఉండన్నారు.

రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య కె.తోమాసయ్య, రచయిత రాచకొండ మల్లికార్జునరావు, అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం సంచాలకులు ఆచార్య డి. మునిరత్నం నాయుడు, సాహితీవేత్తలు, భాషావేత్తలు, విద్యార్థులు, విశ్వవిద్యాలయ బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

నాటక కళను నిలబెట్టుకోవాలి

నాటక కళ సజీవమైనదని, యువతీ యువకులు నాటక కళ పట్ల అభిరుచితో కృషి చేసి ఆ కళను పరిరక్షించుకోవాలని తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాదారు డా.కె.వి. రఘుచారి సూచించారు. ప్రపంచ రంగస్థల దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం రంగస్థలకళల శాఖ 2016 మార్చి 26వ తేది శనివారం డా. నందమూరి తారక రామారావు కళామందిరంలో ఏర్పాటు చేసిన ఉత్సవంలో ఆయన ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు. సురభి నటకుటుంబానికి చెందిన నిరుపమ సునేత్రికి ఈ సంవత్సరపు జె.ఎల్. నరసింహరావు యువరంగస్థల పురస్కారాన్ని ప్రదానం చేసి ఘనంగా సత్కరించారు. ఐదువేల రూపాయల నగదు, ప్రశంసాపత్రం ఆయన అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా ప్రసంగిస్తూ కళాకారులు ప్రభుత్వం వద్దకు వచ్చి యాచించడం గాక ప్రభుత్వమే కళాకారుల వద్దకు వెళ్ళి వారిని సముచితంగా గౌరవించే రోజు తెలంగాణ ప్రభుత్వంలో వస్తుందని ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు.

రిజిస్ట్రౌర్ ఆచార్య కె. తోమాసయ్య అధ్యక్షోపన్యాసం చేస్తూ ఇంటర్వెషనల్ థిమేటర్ ఇన్సెట్టుయాట్ పిలుపుపైన 1961 నుంచి ఏటా ప్రపంచ రంగస్థల దినోత్సవం జరుగుతున్నదని అన్నారు. సెల్ఫోన్లు, టుయ్యబులు, కంప్యూటర్లు వదిలి నాటక ప్రదర్శన చూడమనే అంశం ఈసారి ప్రధాన సందేశమని అన్నారు.

విశిష్ట అతిథిగా పాల్గొన్న రంగస్థల ప్రముఖుడు దుగ్గిరాల సోమేశ్వరరావు ప్రసంగిస్తూ ఆధునిక తెలుగు నాటక కళావికాసానికి విశిష్ట సేవలందించిన వారిలో ఎ.ఆర్.కృష్ణ, జె.ఎల్. నరసింహరావు అగ్రగణ్యులని అన్నారు. జె.ఎల్. నరసింహరావు స్వీత్యర్థం యువవరస్మారాన్ని అందజేసేందుకు విశ్వవిద్యాలయంలో నిధిని నెలకొల్పినట్లు ఆయన చెప్పారు. రంగస్థల కళల శాఖ ఆధ్యక్షులు డా. బిహెచ్. పద్మప్రియ, బిహెచ్. కల్యాణి, డా. కోట్ల హానుమంతరావు పాల్గొన్నారు.

సభా కార్యక్రమానికి ముందు డా. కోట్ల హానుమంతరావు రచించి దర్శకత్వం వహించిన ‘ఎవడేసిన బాటరా ఇది’ లఘు నాటిక ప్రజాకళాకారుల వెతలకు అద్దం పట్టింది. ఆదరణ లేక జానపద కళాకారులు ముఖ్యంగా సంచార కళాకారులు పదుతున్న కష్టాలను కళ్ళకు కట్టింది.

విస్తరణ సేవా విభాగం ఇన్చార్జిగా

ఆర్. రామమూర్తి

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విస్తరణ సేవా విభాగం ఇన్చార్జిగా ఆర్. రామమూర్తి పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఇప్పటి వరకు ఇన్చార్జిగా ఉన్న డాక్టర్ జె. చెన్నయ్య వయసు రీత్యా పదవీ విరమణ చేయడంతో ఆర్. రామమూర్తి ఇన్చార్జి బాధ్యతలు 2016, ఆగస్టు 31న స్వీకరించారు. విస్తరణ సేవా విభాగంలో ప్రోగ్రాం ఇన్చార్జిగా ఆర్. రామమూర్తి 1992 నుంచి విధులు నిర్వహిస్తున్నారు.

రాష్ట్రీయరాంధ్రులకు విజ్ఞప్తి

రాష్ట్రీయరాంధ్రులు, తమ తమ ప్రాంతాలలో నిర్వహించే సాహిత్య, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన వార్తలను తెలుగు వాణిలో ప్రచురణ నిమిత్తం కార్యక్రమం జరిగిన 10 రోజుల లోపల రెండు ఫొటోలతో సహా పంపవలసిందిగా కోరుతున్నాం.

దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్సు

పాలకులు చలత్త తెలుసుకోవడం చాలా అవసరం

పాలకులు చరిత్రను సమగ్రంగా, క్షణింగా వదివి... శాసనాలు చేస్తే సమాజానికి ఉపయోగపడతాయని అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ఉపసభాపతి మండలి బుద్ధప్రసాద్ అన్నారు. పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, అంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర కాంగ్రెస్ సంయుక్తంగా ప్రచురించిన 'ఆధునిక ఆంధ్ర, హైదరాబాద్ (కీ.శ. 1858-1956) తెలుగు, ఆంగ్ల చరిత్ర సంపుటాల'తో పాటు తెలంగాణ చరిత్ర గ్రంథావిష్యరణ కార్యక్రమం 2016 ఏప్రిల్ 3 శనివారం సాయంత్రం తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఆడిటోరియంలో జరిగింది. ముఖ్య అతిథిగా బుద్ధప్రసాద్ మాట్లాడుతూ తెలుగుజాతికి భ్యాతిని తెచ్చిన మహేనుభావుల చరిత్రను తెలుసుకోవడం చాలా అవసరమని సూచించారు.

తెలంగాణ ప్రభుత్వ సంపుటాలు దాక్టర్ కేవీ రమణాచారి మాట్లాడుతూ చరిత్రను రక్కించాలనుకునే వారికి ఎల్లలు ఉండవన్నారు. అసహనం అనే పదం దేశమంతా నేడు వినిపిస్తుందని అయిన ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఎన్నికల అధికారి డాక్టర్ ఎన్. రమేష్కుమార్ మాట్లాడుతూ సాంకేతికపరంగా వచ్చే మార్పులను శాసించే విధంగా ఈ గ్రంథాలు ఉన్నాయని అభిప్రాయపడ్డారు.

తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షుడు ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ సభలో సంపుటి సంపాదకులు ఆచార్య బి. కేశవనారాయణ, అంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర సంస్కృతి ప్రాజెక్టు ప్రధాన సంపాదకులు ఆచార్య వక్తాభరణం రామకృష్ణ, ఏబీకే ప్రసాద్, డాక్టర్ జె. బాపురెడ్డి, డాక్టర్ పొత్తురి వెంకటేశ్వరరావు, వాద్రేవు చినపీరభద్రుడు, సీపీఎం జాతీయ కార్యదర్శి బీవీ. రాఘవులు, ఆచార్య సి. మృణాళిని, అంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శి ఆచార్య జి. వెంకటరామయ్య, రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య తోమాసయ్య పలువురు చరిత్రకారులు, బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ రచనలు, ప్రసంగాలు ఆన్‌లైన్‌లో

భారతరత్న డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ 125వ జయంతిని పురస్కరించుకొని ఆయన రచనలు, ప్రసంగాల తెలుగు సంపుటాలను పొట్టి శీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఆన్‌లైన్‌లో అందుబాటులోకి తెచ్చింది. మొత్తం 12 సంపుటాలను పి.డి.ఎఫ్. రూపంలో విశ్వవిద్యాలయ వెబ్‌సైట్లో ఉంచారు. ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి 2016 ఏప్రిల్ 7 గురువారం దీన్ని ప్రారంభించారు. ప్రపంచంలో ఏ మూలనున్న వారైనా అంతర్జాలంలో డా. అంబేద్కర్ రచనలు, ప్రసంగాలను సంపుటాల వారీగా చూడవచ్చు. ఆంగ్దంలో వున్న డా. అంబేద్కర్ రచనలు, ప్రసంగాల సంపుటాలను భారతీయ భాషల్లోకి అనువదించి ప్రచరించే కార్యక్రమం 1991లో ప్రారంభమైంది. తెలుగు అనువాద కార్యక్రమాన్ని తెలుగు విశ్వవిద్యాలయానికి అప్పగించారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం రాష్ట్రంలోని వివిధ విశ్వవిద్యాలయాల సహకారంతో అనువాదాన్ని పూర్తి చేసి సంపుటాలవారీగా ప్రచరిస్తూ వచ్చింది. ఇటీవలి కాలంలో కొన్ని సంపుటాలు అందుబాటులో లేకుండా పోయాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఈనెల 14న డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ 125వ జయంతి నాటికి భారతీయ భాషలన్నిటిలోకి అనువాదమైన సంపుటాలను వెబ్‌సైట్లో ఉంచాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. విధించిన గడువుకు వారం రోజులముందే తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణల విభాగం ఈ పని పూర్తిచేసింది. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ వెబ్‌సైట్లో హోమ్ పేజీలోకి వెళ్ళి డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ రచనలు, ప్రసంగాలపై క్లిక్ చేస్తే వరుసగా సంపుటాలు వస్తాయి. తెలుగు పారకులకు ఈ శాశకర్యం గొప్ప అవకాశమని విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి తెలిపారు. రిజిస్ట్రారు ఆచార్య కె.తోమాసయ్య, ప్రచురణల విభాగం సంచాలకుడు ఆచార్య వి. నిరీక్షణ బాబు, కంప్యూటర్ సెల్ ఇన్చార్జీ, డా.కె. సుధీర్ కుమార్, భాపాభివృద్ధి పీరం అధిపతి డా.జి.ఎస్. గేట్రియల్ బోధన బోధనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

ఆకట్టుకున్న రంగస్థల కళల శాఖ విద్యార్థుల నాటకాలు

పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం రంగస్థల కళల శాఖ విద్యార్థులు 2016 ఏప్రిల్ 18 సోమవారం ప్రదర్శించిన రెండు నాటికలు సమకాలీన సామాజిక చైతన్యాన్ని ప్రతిబింబించాయి. ఎన్. నాగభూషణం రచించిన ‘కాలజ్ఞానం’ నాటిక కె. శాంతాదేవి దర్శకత్వంలో విద్యార్థులు ప్రదర్శించారు. భార్య కడుపులో ఉన్నది ఆడ శిశువుని తెలిసి గర్భస్థావం చేయించుకోమని భర్త వత్తించి చేస్తాడు. ఆడపిల్ల వద్దంటే భార్య, తల్లి, చెల్లి కూడా వద్దన్నట్టేనని, కడుపులో ఉన్న శిశువును వదులుకోవాలంటే భర్తగా నిష్టైనా వదులుకుంటానుగానీ శిశువును వదులుకోనని భార్య ప్రతిఫలించడం ఈ నాటిక ఇతివృత్తం. రేభి, సాంబశివమూర్తి, ప్రభాకర్, చంద్రశేఖర్, పవన్కుమార్ తమ తమ పాత్రలకు న్యాయం చేకూర్చారు.

కె.ఎన్.టి.శాయి రచించిన ‘అసమర్థుని డైరీ’ నాటిక రచయితల జీవితాల్లోని చీకటి కోణాన్ని ఆవిష్కరించింది. రచయితకు ఎటువంటి సంపాదన లేకపోవడంతో ఇంట్లో విలువ ఇవ్వరు. తాను ఒక నాటిక రాయాలని కూర్చుంటే చివరికి అందులోని పాత్రలే అతన్ని వెక్కిపోయాలి. రచయితల జీవితాలు అంత సుఖిక్షంగా ఉండవనే సందేశంతో ఈ నాటిక ముగుస్తుంది. డి. లింగస్వామి దర్శకత్వం వహించిన ఈ నాటికలో పవిత్రం, రేభి, సంతోష్, పవన్కుమార్, భానుప్రకాష్, లింగస్వామి వివిధ పాత్రలు ధరించారు. రంగస్థల కళల శాఖ అధ్యక్షులాలు దా.బిహార్. పద్మప్రియ పర్యవేక్షించారు. విశ్వవిద్యాలయ బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు ఈ ప్రదర్శనలను తిలకించి కళాకారులను ప్రశంసించారు.

ఇంకుడు గుంతల ఏర్పాటు

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో ఇంకుడు గుంతల నిర్మాణాన్ని ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి 2016 ఏప్రిల్ 30 ప్రారంభించారు. నీటి వృథాను మానుకొని ప్రతి నీటి బొట్టును ఒడిసి పట్టి జల సంపదను పెంపాందించుకోవాలని ఈ సందర్భంగా ఆయన అన్నారు. ఇళ్ళలో, కార్యాలయాల్లో అంతటా ఒక ఉద్యమంలా ఇంకుడు గుంతలు నిర్మించుకోవాలని, ఎక్కడికక్కడ ఇంకే ఆ నీరు దాచుకున్న నిధిలా ఉపయోగపడుతుందని శివారెడ్డి వివరించారు. నీటి సంరక్షణను ప్రతి ఒక్కరు తమ బాధ్యతగా స్వీకరించవలసిన తక్షణావశ్యకత ఈనాడుందని అన్నారు.

రిజిస్ట్రారు ఆచార్య కె. తోమాసయ్యతో కలిసి ఆచార్య శివారెడ్డి విశ్వవిద్యాలయం ఆవరణలో ఇంకుడు గుంత తయారు. విశ్వవిద్యాలయ సిబ్బంది ఈ కార్యక్రమంలో పోల్చిన్నారు.

కీర్తి పురస్కారాల ప్రదానిశ్చవం

కవులు, కళాకారులు జాతి రత్నాలని, వారిని గుర్తించి గౌరవించడం బాధ్యతగా భావించాలని ప్రభుత్వ సలహాదారు డి.వి. రమణాచారి అన్నారు. తెలుగు భాషా, సాహిత్యం, కళలు, సంస్కృతి, హాతువాదం, మహిళాభ్యుదయం, అవధానం, ఇంద్రజాలం, సంఘనేవ, తదితర రంగాల్లో విశిష్ట సేవలందించిన 36 మంది ప్రముఖులకు పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం 2014 కీర్తి పురస్కారాలను 2016 మే 12వ తేది గురువారం ప్రదానం చేసింది. ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా రమణాచారి, విశిష్ట అతిథిగా ప్రణాళికా సంఘం ఉపాధ్యక్షుడు నిరంజనరెడ్డి, ఆత్మీయ అతిథిగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యేక విధి నిర్వహణాధికారి దేశపతి శ్రీనివాస్ హిజరయ్యరు. సభకు విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు.

రమణాచారి మాట్లాడుతూ ప్రతిభను గుర్తించి గౌరవించడం ప్రభుత్వం బాధ్యతన్నారు. తెలుగు రాష్ట్రాలకు చెందిన ప్రతిభావంతులకు కీర్తి పురస్కారాలు అందజేయడం ఆనందదాయకమన్నారు. నిరంజనరెడ్డి మాట్లాడుతూ మాతృభాషను కాపాడుకుంటేనే మనుగడ ఉంటుందన్నారు. ఆంగ్లం అనేది భావాలను పంచుకునే మాధ్యమం మాత్రమేనన్నారు. దేశపతి శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ సమాజం ఎంత ఉన్నత స్థాయికి ఎదిగిందనేది సమాజంలోని

కళలే చెబుతాయన్నారు. ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి మాట్లాడుతూ తెలుగు రాష్ట్రాల్లోని ప్రతిభావంతులను గుర్తించి కీర్తి పురస్కారాలను అందజేస్తున్నామని తెలిపారు. తమ ఆహ్వానాన్ని మన్నించి పురస్కారాలను అందుకున్న వారందరికి ఉపాధ్యక్షులు అభినందనలు తెలిపారు.

కీర్తి పురస్కార గ్రహీతలు

వనపట్ల సుఖ్యయ్య (సృజనాత్మక సాహిత్యం), ద్వావనపల్లి సత్యనారాయణ (పరిశోధన), శ్రీరఘు (హస్యరచన), కొండపల్లి నిహారిణి (జీవిత చరిత్ర) ఆమె తరఫున పద్మజ అందుకున్నారు, ఎం. హేమలత (ఉత్తమ రచయిత), రమాదేవి (ఉత్తమ నటి), నిట్టల శ్రీరామమూర్తి (ఉత్తమ నటుడు), డి.వి. రఘుజమూర్తి (ఉత్తమ నాటక రచయిత), కుర్రాహాన్నంతరావు (హేతువాదం), షాజహాన్ (ఉత్తమ రచయిత్రి), జక్కని వెంకటరాజం (కవిత్వం), కోట్ల వెంకటేశ్వరరెడ్డి (వివిధ ప్రక్రియలు), భండారు శ్రీనివాసరావు (పత్రికారచన), మలుగు అంజయ్య (అవధానం), మాంటిస్సారి కోటేశ్వరమ్మ (మహిళాభ్యుదయం) తరఫున నందిని అందుకున్నారు, ఎం. రాంచందర్ (గ్రంథాలయకర్త), కె. రఘుణయ్య (గ్రంథాలయ సమాచార విజ్ఞానం), సత్యవాడ సోదరీమఱలు (కథ), శ్రీపాద కుమారశర్మ (నాటకరంగంలో కృషి), బభైళ్ళపాటి గోపాలకృష్ణసాయి (సంఘసేవ), దెందులూరి పద్మమోహన్ (ఆంధ్రనాట్యం), గూటంస్వామి (నవల), పి. నర్సింహరెడ్డి (భాషాచ్ఛంద సాహిత్య విమర్శ), మోతె ఉపులయ్య (జానపద కళలు), పేట శ్రీనివాసులరెడ్డి (ఆధ్యాత్మిక సాహిత్యం), టి. శ్రీరంగస్వామి (సాహిత్య విమర్శ), రుక్మింగదరెడ్డి (పద్యరచన), మద్దాళి రఘురాం (సాంస్కృతిక సంస్కరితపత్రాలు), కొవ్వుల హేమాద్రి (జనరంజక విజ్ఞానం) తరఫున వి.వి.ఎస్.రామశాస్త్రి అందుకున్నారు, ప్రభాకర్ (జానపద గాయకుడు), డి. సుజాతాదేవి (బాలసాహిత్యం), కె.బి.కె. మోహన్రాజు (లలిత సంగీతం), మార్పి రమేశ్ (ఇంద్రజాలం), అక్కిరాజు సుందరరామకృష్ణ (పద్యరచన), శంకర్ (కార్పూల్నిస్ట్), నీతాచంద్రశేఖర్ (శాస్త్రీయ సంగీతం) కీర్తి పురస్కారాలు అందుకున్నారు. రూ. 5116 నగదు, శాలువాతో పురస్కార గ్రహీతలను సత్కరించారు. వర్షిటీ రిజిస్ట్రేషన్ ఆచార్య కె. తోమాసయ్య స్వాగతం పలికారు. డాక్టర్ చెన్నయ్య పురస్కార గ్రహీతలను పరిచయం చేశారు. ప్రోగ్రాం ఇన్ఫారోగ్ రింగు రామ్యార్థి వందన సమర్పణ చేశారు.

సృజనాత్మక సాహిత్యం - వనపట్ల సుఖ్యయ్య

డా. బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు వారి తండ్రి బెజవాడ పట్టాభిరామిరెడ్డి స్కూల్స్ ర్యార్డం నెలకొల్పిన సృజనాత్మక సాహిత్య పురస్కారాన్ని వనపట్ల సుఖ్యయ్యకు ప్రదానం చేయడం జరిగింది. 1972 జూలై 6న మహబూబ్ నగర్ జిల్లా నాగర్ కర్కుల్ మండలం, వనపట్లలో జన్మించారు. రాజనీతి శాస్త్రంలో స్నాతకోత్తర పట్టభద్రులు. పేదరికం నుంచి, జీవన సమరం నుంచి కవిత్వం పుటం పెట్టిన బంగారంలా పుట్టింది ఇతనిలో. జీవితానుభవం,

సామాజిక అవగాహన రెండూ ఇతనిలోని కవిని దిన దిన ప్రవర్థమానుడై చేశాయి. నాగర్ కర్ణాల్లో వ్రమైక జీవన సౌందర్యానికి సమానమైనది లేదనే సిద్ధాంతాన్ని నిజం చేస్తూ - క్షురక వృత్తిని సగర్వంగా నిర్వహిస్తూ - పేదరికాన్ని జయిస్తూ - కవితా సృజనలో సాహిత్య రంగంలో విజేతగా నిలుస్తూ సాగిపోతున్నారు సుఖ్యాయ్య వొల్లెడ్ పేరుతో సకల జనుల సమై పైన దీర్ఘకవిత రాశారు. 'మశాల్' పేరుతో తెలంగాణ మహాద్యమ కావ్యం రాశారు. ఊర చెరువు పేరుతో మరొక దీర్ఘ కవితను, 'కుర్బీ' అనే తాజా కవితా సంపుటినీ ప్రచురించారు. తెలంగాణ కవితాత్మను వనపట్ల సుఖ్యాయ్య రచనలో గుర్తించి పలవరించవచ్చు.

పరిశోధన - డా. ద్వావనపల్లి సత్యనారాయణ

డా. బెజవాడ గోపాల్ రెడ్డి నెలకొల్పిన తిక్కవరపు రామిరెడ్డి స్వారక పరిశోధన పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం యువ పరిశోధకుడు డా. ద్వావనపల్లి సత్యనారాయణ అందుకున్నారు. కరీంనగర్ జిల్లాలో 1975లో జన్మించిన సత్యనారాయణ చిన్నప్పటి నుంచి అన్ని తరగతుల్లోనూ ప్రతిభావంతునిగా పేరు పొందారు. చరిత్ర, తెలుగు, ఆంగ్ల భాషా సాహిత్యాల్లో స్వాతకోత్తర స్థాయి పట్టబ్రదుడై 'ఎన్నిరాన్ మొంటల్ హిస్టరీ ఆఫ్ తెలంగాణ' అనే అంశంపై పరిశోధన చేసి డాక్టరేట్ అందుకున్నారు. ఉద్యోగరీత్యా క్లాన్స్ వన్ గెజిట్ అధికారిగా పనిచేస్తానే, చరిత్ర పరిశోధన కొనసాగిస్తున్నారు. ప్రముఖ దినపుత్రికల్లో పరిశోధన వ్యాసాలను ప్రచురిస్తున్నారు. 'రామపు', 'రాచకొండ' వంటి తెలంగాణ చారిత్రక ప్రదేశాలమైన, కొమురం భీమ్ పైన మోనోగ్రాఫ్లు రచించారు. 16 చరిత్ర పూర్వ యుగపు చారిత్రక విశేషాలను తన పరిశోధన ద్వారా వెలికి తీసారు. పోటీ పరీక్షలు రానే అభ్యర్థులకు తెలంగాణ చరిత్రపై ప్రామాణిక గ్రంథాలు రచించారు.

హస్య రచన - శ్రీరమణ

కవిలేశ్వరం జమీందారు ఎన్.పి.పి.బి.కె. సత్యనారాయణరావు వారి తండ్రిగారైన శ్రీ బలును బుచ్చి సర్వాయిదు స్వీత్యర్థం నెలకొల్పిన హస్య రచనా పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం ప్రముఖ కథా రచయిత, పొత్తికేయులు శ్రీరమణ గారికి అందించడం జరిగింది. శ్రీకాలం, హస్యజ్యేతి, శ్రీరమణ పేరడీలు, గుత్తొంకాయ కూర మానవ సంబంధాలు ఇలా అనేక పత్రికల్లో శీర్షికలు రాస్తూ సున్నితమైన హస్యాన్ని పారకలోకానికి అందిస్తున్నారు. చిన్న వయసులోనే కలం పట్టి సమ్మాహనాస్త్రాలవంటి రచనల్ని సంధించిన సాహితీమూర్తి. బంగారు మురుగు, ధనలక్ష్మి, మిథునం వంటి శ్రీరమణ కథలు ఒక్కో కథి ఒక్కో కావ్య గౌరవాన్ని పొందాయి. భక్తి పత్రికకు ప్రస్తుతం సంపాదకులుగా ఉన్నారు. బాపూ, రమణాలతో కలసి పని చేసి బాపూ, రమణ శ్రీరమణత్రయంగా కొత్త పేరును తోడు చేశారు. సున్నితమైన హస్యం, వ్యంగ్యం నిండిన విలక్షణమైన శ్రీరమణ శైలి తెలుగు పారకులకు లభించిన వరం. ఆపకుండా చదివించే గుణం ప్రత్యేక ఆకర్షణ. త్వరలో శ్రీరమణ రచించిన 20 పుస్తకాలు వెలువడబోతున్నాయనే వార్త శుభవార్త.

జీవిత చరిత్ర - కొండపల్లి నీహారిణి

గడచిన తరం తెలంగాణ తెలుగు ప్రముఖులు ఇల్లిందల సీతారామచంద్రరావు, సరస్వతీదేవి స్వారక జీవిత చరిత్ర పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం ప్రముఖ కవయిత్రి, రచయిత్రి, కొండపల్లి నీహారిణికి ప్రదానం చేయడం జరిగింది. ‘అర్థ తలుపులు’ అనే కవితా సంపుటిని, వ్యాస హారిక అనే వ్యాస సంపుటిని వెలువరించారు. ఒద్దిరాజు సోదరుల జీవితం, సాహిత్యాలపై విశేషమైన పరిశోధన చేసి డాక్టరేట్కు అర్థులయ్యారు. తెలంగాణలో ప్రముఖ చిత్రకారులు, చిత్రకళా తపస్సి దా॥ కొండపల్లి శేషగిరిరావు జీవిత చరిత్ర నీహారిణికి ఎంతగానో పేరు తెచ్చిపెట్టింది. జ్యులిత చేతనం - ఒక యోధుని గాఢ పేరుతో మరొక జీవిత చరిత్రను, అమెరికాలో ఆరు నెలలు అనే యాత్ర చరిత్రను రచించారు.

ఉత్తమ రచయిత్రి - శ్రీమతి ఎం. హేమలత

విశిష్ట రచయిత్రి శ్రీమతి ఉటుకూరి లక్ష్మీకాంతమ్మ నాళం కృష్ణారావుగారి స్వాత్మర్థం నెలకొల్పిన ఉత్తమ రచయిత్రి పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం ప్రముఖ రచయిత్రి శ్రీమతి ఎం. హేమలత గారికి అందచేయడం జరిగింది. ప్రముఖ పారిశ్రామిక వేత్తల ఇంట నాటి మద్రాసులో జన్మించి ఆక్రూ విద్యాభ్యాసం చేసిన హేమలత తెలుగు భాషా సాహిత్యాల్లో ప్రెసిడెన్సి కళాశాలలో స్నాతకోత్తర పట్టబ్రథ్దులు. 50 ఏళ్ళగా కథలు, నవలలు, నాటికలు రాస్తూ నిశ్చయి సాహితీ స్మచ్చన చేస్తున్నారు. సంప్రదాయం పట్ల అనురక్తి, ఆధునికతను ఆహ్వానించే దృష్టి వీరి రచనల్లో ముఖ్యంగా ప్రతిబింబిస్తాయి. రీసన్ శిశువులు, సరగేట్స్ మదర్స్, మెర్సికిల్సింగ్, ఆటిజం... వంటి వైద్య శాస్త్ర సంబంధమైన అంశాల్లో కూడా ఆధ్యంతం ఆసక్తిని గౌల్పే రచనలు చేశారు. ఇలాంటి కథలు రాయడం కోసం ప్రపంచాన్ని అధ్యయనం చేశారు. కాలం ఎన్ని రకాలైన మార్పులు తెస్తున్నా మానవ సంబంధాల్ని విస్మరించరాదని చెప్పే ఆదర్శ రచయిత్రి శ్రీమతి ఎం. హేమలత.

ఉత్తమ నటి - దాసరి రమాదేవి

కళాప్రపూర్ణ పైడి లక్ష్మీయ్య స్వారక ఉత్తమ నటి పురస్కారాన్ని డా.పి.ఎల్. సంజీవరెడ్డి గారు నెలకొల్పారు. ఈ సంవత్సరం ప్రముఖ రంగస్థల నటి శ్రీమతి దాసరి రమాదేవిగారికి బహుకరించడం జరిగింది. 1955లో కృష్ణాజిల్లా గుడివాడలో జన్మించినారు. 1973లో ‘గాజు పెంకులు’ నాటకం ద్వారా పరిష్కత్త నాటక రంగంలో ప్రవేశించిన రమాదేవి భర్త దాసరి రామమోహనరావు ప్రోత్సాహంతో ఉత్తమ ద్రేషణి రంగ స్థల నటిగా ఎదిగారు. కుటుంబం అర్థిక ఇబ్బందుల్లో ఉన్న దశలో కూడా కళామత్తల్ని ఒడిలో నటిగా సంపాదించిన చిన్న మొత్తం ఆదుకునేది. మరోవైపు కళాకారిణిగా తన ఆర్థిని తీర్చింది. రమాదేవి సాంఘిక, చారిత్రక, పోరాటిక, జానపద నాటకాల్లో లెక్కకు మించి ప్రదర్శనలిచ్చారు. ఇప్పటి వరకు నుమారు 200ల సార్లు ఉత్తమ నటిగా బహుమతులు పొందడం విశేషం. రెండు సార్లు నంది అవార్డు, రెండు సార్లు గరుడ అవార్డులు అందుకున్నారు. అతీయులు,

చక్కవాకం, సంసారం సాగరం తదితర టెలివిజన్ ధారావాహికల్లోనూ రమాదేవి ముఖ్యప్రాత్రలు ధరించారు.

ఉత్తమ నటుడు - నిట్టల శ్రీరాముర్తి

కళాప్రపూర్ల పైడి లక్ష్మియ్య స్కృత్యర్థం వారి కుమారుడు డా.పి.ఎల్.సంజీవరెడ్డి గారు నెలకొల్పిన ఉత్తమ నటుని పురస్కారం అందుకున్న నిట్టల శ్రీరాముర్తి 1946 నవంబర్ 10న మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా గద్వాల్లో జన్మించారు. 1970లో నాటక రంగంలో పాదం మోపి నేటికి ప్రముఖ నటులుగా కొనసాగుతున్నారు. ఉత్తమ నటునిగా, ప్రతినాయకునిగా, హస్యనటునిగా అనేక మార్గ అవార్డులందుకున్నారు. శివరంజని, కొడుకుపుట్టాల, కనక పుష్పరాగం, కెరటాలు, గోగ్రహణం, అతిథి దేవుళ్ళు, కళ్ళు, కుక్క సంధ్యచాయ... ఇలా నాటకరంగ చరిత్రలో కలకాలం చెప్పుకోదగ్గ నాటకాల్లో గుర్తుంచుకోదగ్గ నటన ప్రదర్శించి ప్రత్యేకతను నిట్టల దక్కించుకున్నారు. నంది నాటకోత్సవాల్లో బహుమతులందుకోవడమే గాక న్యాయనిర్ణేతగా కూడా వ్యవహారించారు. ఒక్క ‘అందమే ఆనందం’ నాటకంలో నటనకే 14 సార్లు ఉత్తమ హస్యనటుని అవార్డునందుకున్నారు. టీవీ సీరియశ్శలో ప్రముఖ నటులుగా ప్రేక్షకాదరణ పొందడమే కాకుండా అవార్డులు కూడా అందుకున్నారు.

ఉత్తమ నాటక రచయిత - డి.వి. రఘుణముర్తి

కళాప్రపూర్ల పైడి లక్ష్మియ్య స్కృత్యర్థం అయిన కుమారుడు పి.ఎల్. సంజీవరెడ్డి నెలకొల్పిన ఉత్తమ నాటక రచయిత పురస్కారాన్ని ఈసారి డి.వి. రఘుణముర్తిగారికి బహుకరించడం జరిగింది. నటునిగా, నాటక రచయితగా, పరిషత్తుల్లో న్యాయనిర్ణేతగా రఘుణముర్తి విశేషమైన అనుభవాన్ని సముప్పర్చించారు. రంగస్థల ప్రదర్శన కోసం అనేక నాటకాలు రాశారు. ఆకాశవాణిలో శతాధిక నాటకాలు ప్రసారమై శ్రేతలకు డి.వి. రఘుణముర్తి పేరును చిరపరిచితం చేశాయి. 1970లో వీరి ‘వాగ్దానం’ నాటకం అభిల భారత రేడియో నాటక ప్రసారాల్లో ఉత్తమమైందిగా ఎంపికై బహుమతిని అందుకున్నది. దూరదర్శక్లో కూడా వీరి నాటకాలు ప్రసారమయ్యాయి. వీరు రచించిన ‘సంసారం, సంసారం’ టెలిఫిల్మకు ఐదు నంది అవార్డులు లభించాయి.

హేతువాద ప్రచారం - కుర్రా హనుమంతరావు

హేతువాద ప్రచారంలో కృషి చేసినవారికి బహుకరించడానికి సంఘు సేవకులు కోటపాటి మురహిరావు స్థాపించిన ఈ పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం కుర్రా హనుమంతరావు గారికి ప్రదానం చేయడం జరిగింది. 1960 ఆగస్టు 14న జన్మించిన హనుమంతరావు రాజనీతిశాస్త్ర అధ్యాపకులుగా 30 సంవత్సరాలు సేవలందించారు. హేతువాద ఉద్యమంలో గత 25 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తూ హేతువాద సభలు, సమావేశాల్లో

వక్తగా, వ్యాస రచయితగా, గ్రంథ రచయితగా నేవలందించారు. ‘హేతువాద’ పత్రికలో శాస్త్రీయ దృక్పథం, మానవవాదం, మంత్రతంత్రాలు, మూడునమ్కాలు మొదలైన అనేక అంశాలపై సాధికారకమైన వ్యాసాలు ప్రచురించారు. భారత హేతువాద సంఘం అధ్యక్షులుగా నేవలందించారు. రాడికల్ హాయమనిస్టు సెంటర్ ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఉన్నారు. విద్యార్థి దశ నుంచే సామాజిక సేవా కార్యక్రమాల్లో కీలక పాత్ర నిర్వహిస్తున్న హనుమంతరావు మంచి నటులు కూడా. 25 నాటకాల్లో నటించారు. నాటక రచనలో కూడా అనుభవం ఉంది.

ఉత్తమ రచయిత్రి - షాజహాన్

ప్రముఖ రచయిత్రి డా. వాసిరెడ్డి సీతాదేవిగారు తమ మాతృమూర్తి వాసిరెడ్డి రంగనాయకమ్మగారి స్నేహిత్యర్థం నెలకొల్పిన ఉత్తమ రచయిత్రి పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం ప్రముఖ కవయిత్రి, కథకురాలు డా. షాజహాన్ గారికి బహుకరించడం జరిగింది. తండ్రి డా. దిలావర్ సాహిత్య వారసత్వ స్వార్థితో రచనలు చేయడం ప్రారంభించి జీవన సహచరుడు సైఫుబాబు ప్రేరణ, సహకారాలతో సాంత గొంతును పలికిస్తూ తన ప్రస్తావాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. ముస్లిం స్త్రీల సంవేదనలు, మనోభావాలు ప్రతిఫలించే ‘నబాబ్’ వచనా కవితా సంపుటి, ‘దర్రీ’ కవితా సంపుటి వెలువరించారు. సైఫుబాబతో కలిసి ‘చాండ్తార’ మినీ కవితా సంపుటి ప్రచురించారు. అలాగే ముస్లిం సంస్కృతి కవిత్వాన్నికి సంపాదకత్వం వహించారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో తెలుగులో ముస్లింవాద సాహిత్యంపై పరిశోధన చేసి డాక్టరేట్ పొందారు. భారత ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా జర్నలీలో జరిగిన ప్రాంకఫ్రైం బుక్ష్ఫేర్లో పాల్గొన్నారు. మాస్కో బుక్ష్ఫేర్లో కవితా పరనం చేశారు.

వచన కవిత - జక్కని వెంకటరాజం

వచన కవిత్వంలో అమిలినేని లక్ష్మీ రమణ స్వారక కీర్తిపురస్కారాన్ని అందుకున్న శ్రీ జక్కని వెంకటరాజం 1947 మే 10న కరీంనగర్ జిల్లా సిరిసిల్ల తాలూకా నర్సాల గ్రామంలో జన్మించారు. స్వస్థలం గూడెం. 1960-80ల మధ్య ఆధునిక తెలుగు కవిత్వంలో యువతరం కొత్తదారుల్లో నడిచినారు. వచన కవితలెంత బలంగా వెలువడ్డాయో, వాటిపై చర్చ కూడా విస్తృతంగానే జరిగింది. ఆ కోవలో వెంకటరాజం 1973లో వెలువరించిన ‘యువస్వరాలు’, 1977లో వెలువరించిన ‘అర్థరాత్రి సూర్యాదు’ గ్రంథాలను కవితా విమర్శక లోకం ప్రత్యేకంగా పరిగణించి ప్రశంసించింది. చాలాకాలం విరామం తీసుకున్న వెంకటరాజం పద్య రచన చేపట్టి తొలుత ఆటవెలదులు, తేటగీతులు శతకాన్ని, ‘వెంకటరాజ శతకం’ కందాలను, ఇటీవలే జక్కని రుబాయిలను రచించారు. ఆకాశవాణిలో కవితలు ప్రసారమయ్యాయి. కథకునిగా, రంగస్థల నటులుగా కూడా కృషి చేశారు. సిద్ధ సమాధి యోగ ఆచార్యులుగా నేవలందిస్తున్నారు.

కోట్ల వెంకటేశ్వరరెడ్డి - వివిధ ప్రక్రియలు

కవిబ్రహ్మ ఏటుకూరి వెంకట సరసయ్య స్టృత్యర్థం డా.ఎస్.ఎన్. కృష్ణమార్తిగారు నెలకొల్పిన వివిధ ప్రక్రియల పురస్కారాన్ని ప్రముఖ కవి కోట్ల వెంకటేశ్వరరెడ్డి అందుకున్నారు. 55 ఏళ్ళ కిందట మహబాబ్‌నగర్ జిల్లాలో జన్మించారు. వెంకటేశ్వరరెడ్డి వృత్తి రీత్యా ఉపాధ్యాయుడు. ప్రపుత్రి రీత్యా పేరున్న కవి. కవిత్వ భావం విషయానికివేస్తే తెలంగాణ ఉద్యమానికి ముందూ, ఉద్యమకాలంలోనూ మాలికంగా కనిపించేది తెలంగాణ వాదం. ఆర్టి, ఆవేదనల దృష్టీ చూస్తే తొలినాళ్ళ కవిత్వం అనిబద్ధంగా సాగితే ఉద్యమకాలంలో సకల జనుల సమ్మే నుంచి సాగరహశం వరకు ప్రతి సంఘటననూ బలంగా చిత్రించడం కనిపిస్తుంది. ‘గుండ కింద కవి’, ‘రహస్యాలు లేని వాళ్ళు’, ‘సూరు తెలంగాణ నాసీలు’, ‘మనిషెల్లి పోతాండు’, ‘రంగు వెలసిన జెండా’, ‘బ్రేకింగ్ స్యూన్స్’, ‘నాన్నా నాలా ఎదుగు’ వంటి కవితా సంపుటాల్ని ప్రచురించారు. మూడు దశాబ్దాల కవితా కృష్ణికి అనేక పురస్కారాలు లభించాయి.

పత్రికా రచన - భండారు శ్రీనివాసరావు

సంఘ సేవకులు కోటపాటి మురహరిరావు తాపీ ధర్మారావు స్టృత్యర్థం నెలకొల్పిన పత్రికా రచన పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం భండారు శ్రీనివాసరావుకు బహుమారించడం జరిగింది. ఖమ్మం జిల్లాలో జన్మించిన భండారు 1975లో ఆంధ్రజ్యోతిలో ఉపసంపాదకునిగా చేరారు. అనంతరం ఇండియన్ ఇస్టర్స్‌ప్రెస్స్ సర్వీసులో చేరి ఆకాశవాణి విలేభరిగా దశాబ్దాల కాలం రేడియో రిపోర్టర్స్ ప్రక్రియలో తనదైన చెరగని ముద్ర వేశారు. ఆకాశవాణి ఏకైక సమాచార, వినోద, విజ్ఞానదాయినిగా ఉన్న కాలంలో ఎప్పటికప్పుడు వార్తలందించడమే గాక వారంలో రెండు రోజులు ‘వార్తావాహిని’ని ప్రత్యేక సమర్పణగా అందించడం ద్వారా భండారు ఎంతో పేరు పొందారు. ‘జీవన ప్రవంతి’ ప్రత్యేక వార్తా ప్రసారంలో రచనా విధానంలోనూ, చదివే శైలిలోనూ ఆయనకాయనే సాటి. మాస్కో వెళ్ళి కొన్నాళ్ళు రేడియో మాస్కోలో తెలుగు వార్తలు చదివారు. ఆ అనుభవాలను ‘మార్పు చేసిన కళ్ళు’ పుస్తకం రాశారు. ఆకాశవాణి, దూరదర్శన్‌లలో విలేభరిగా, వార్తా సంపాదకులుగా ఉన్నత స్థాయి సేవలందించి ఉత్తమ రేడియో జర్రులిస్టుగా పేరు పొందారు. స్యూన్ ఛానళ్ళలో విశ్లేషకులుగా నేటికి కొనసాగుతున్నారు.

ఆవధానం - డాక్టర్ మలుగ అంజయ్

కార్యంపూడి రామకృష్ణరావు, వింజమూరి భాస్కరరావు నెలకొల్పిన శతావధాని కార్యంపూడి రాజమన్నారు స్యూరక పురస్కారం స్వీకరించిన డా. మలుగ అంజయ్ రంగారెడ్డి జిల్లా అంగడి చిట్టంపల్లిలో జన్మించారు. పద్మసాహిత్యం, అవధాన కళా నేపథ్యం ఏమాత్రం లేని కుటుంబం నుంచి వచ్చినా చిన్ననాటి నుంచి, ఆ దిశగా విశేష కృషి చేశారు. ఎం.ఎ, ఎం.ప్.ఎల్. ఉత్తర్వులై ప్రాచీనాధునిక సాహిత్యాన్ని లోతుగా అధ్యయనం

చేశారు. పద్య విద్యలో ప్రత్యేకతను నిలబెట్టుకొంటూ అనేక పద్యకృతులను వెలువరించారు. అవధాన విద్యలో ప్రామీణ్యాన్ని సముప్పార్చించుకొని ఊరూరా అష్టావధానాలు, శతావధానాలు చేస్తూ ఆశుకవితా స్పృజనను, ధారణాశక్తిని పెంపాందించుకుంటూ వచ్చారు. ప్రత్యేకించి గ్రామీణ ప్రాంతాల వారికి అవధాన కళా మాధుర్యాన్ని పరిచయం చేస్తూ సరళతరమైన భాషను, భావాన్ని అందులో పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టారు. అవధాన రంగంలో దశాఖ్యి అనుభవం గడించారు. తెలుగు అధ్యాపకులుగా సేవలందిస్తున్నారు.

మహిళాభ్యుదయం - శ్రీమతి కోటేశ్వరమ్మ

మాంటిస్టోరీ కోటేశ్వరమ్మగా సుప్రసిద్ధులైన వీరు మహిళా విద్య కోసం అనితర సాధ్యమైన కృషి చేశారు. మల్లాది సుబ్బమ్మగారు నెలకొల్పిన మహిళాభ్యుదయ పురస్కారానికి ఈ సంవత్సరం కోటేశ్వరమ్మగారిని ఎంపిక చేయడం జరిగింది. 1925 మార్చి 5న జన్మించిన వీరు విజయవాడలో చిన్న మొక్కగా నాటిన మాంటిస్టోరీ విద్యా సంస్థలు శాఖోపశాఖలుగా విస్తరించాయి. 60 ఏళ్ళ కిందట ఒక్క చేతిమీద ప్రారంభమైన ఈ విద్యా సంస్థలు ఈనాడు ప్రపంచానికి ఆదర్శప్రాయంగా ఎదిగి మహిళాభ్యుదయానికి మహాన్నిత ప్రతీకగా నిలిచాయి. పేదలు, మధ్యతరగతి బాలికలకు నీడనిచ్చి వారు విద్యాత్మకంగా ఎదిగి నైపుణ్యాన్ని సాధించి సాంత కాళ్ళ మీద నిలిచేలా చేసిన ఘనత డా.వి. కోటేశ్వరమ్మకు దక్కుతుంది. విద్యావేత్తగా, విద్యాదాతగా, వేలమంది మహిళలకు జీవితాన్నిప్రించిన మాత్రమూర్తిగా ఆరాధింపబడుతున్నారు.

గ్రంథాలయకర్త - డాక్టర్ ఎం. రామచందర్

గ్రంథాలయకర్తకు బహుకరించడానికి అయ్యంకి వెంకట రమణయ్య పేరు మీద డాక్టర్ వెలగా వెంకటపుయ్య నెలకొల్పిన పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం డాక్టర్ ఎం. రామచందర్ అందుకున్నారు. మెదక్ జిల్లా సిద్ధిపేట మండలం పుల్లూరులో జన్మించిన రామచందర్ గత నాలుగు దశాబ్దాలుగా గ్రంథాలయ రంగంలో వివిధ హాదాల్లో సేవలందిస్తున్నారు. మానవ వనరుల అభివృద్ధి అనే అంశంపై గ్రంథాలయ శాస్త్రంలో పిహెచ్.డి పరిశోధన చేసి డాక్టరేట్ పొందారు. 1971లో గ్రంథాలయాధికారిగా చేరి నిసీయట్, సర్డార్ వల్లభభాయి పటేల్ జాతీయ పోలీసు అకాడమీ వంటి ప్రతిష్టాత్మక జాతీయ సంస్థల్లో 25 సంవత్సరాల పాటు సేవలందించారు. ఆధునిక గ్రంథాలయ వ్యవస్థ నిర్మాణ నిర్వహణలో తనకున్న అనుభవంతో విధులు నిర్వహించి ప్రశంసలందుకున్నారు. పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో కూడా డిప్యూటీ లైబ్రెరియన్‌గా సేవలందించారు. ప్రస్తుతం హైదరాబాద్ లో జన్మిటిట్యూట్ ఆఫ్ లైబ్రరీ సైన్స్ కో-డైరెక్టర్‌గా ఉన్నారు.

గ్రంథాలయ సమాచార విజ్ఞానం - ఆచార్య కె. రమణయ్య

డాక్టర్ వెలగా వెంకటపుయ్య గ్రంథాలయ సమాచార విజ్ఞాన రంగంలో విశేషమైన కృషి చేసిన వారికి

బహుకరించడానికి ఏర్పాటు చేసిన పర్వతనేని గంగాధరరావు కీర్తి పురస్కారాన్ని ఈసారి ఆచార్య కె. రమణయ్యగారికి అందచేయడం జరిగింది. గ్రంథాలయ సమాచార విజ్ఞాన రంగంలో, పరిపాలనలో, పరిశోధనలో, అధ్యాపనంలో 37 సంవత్సరాల సుదీర్ఘ అనుభవం కలిగిన రమణయ్య కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయానికి చెందినవారు. ఫల్ల బైట్ ఫెలోషిప్పై అమెరికాలో పర్యటించి గ్రంథాలయ సమాచార విజ్ఞాన రంగాన్ని అధ్యయనం చేశారు. 17 పరిశోధన పత్రాలు, ఒక గ్రంథాన్ని ప్రచురించారు. ఐదు గ్రంథాలకు సంపాదకత్వం వహించారు. రెండు కోర్సులకు పార్య గ్రంథాలను రచించారు. కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం ఆధ్వర్యంలో 47వ ఆలిండియా లైబ్రరీ కాన్సరెన్స్ నిర్వహించడంలో కీలకపాత్ర నిర్వహించారు. సుమారు 50 వరకు జాతీయ, అంతర్జాతీయ సదుస్థుల్లో పాల్గొని ప్రసంగించారు. అనేక నిపుణుల సంఘాల్లో సభ్యులుగా సేవలందిస్తున్నారు.

కథ - సత్యవాడ సోదరీమణులు

శ్రీమతి బుద్రా అలిమేలు స్థాపించిన బుద్రా వెంకటసుబ్రహ్మణం కథా పురస్కారం స్వీకరించిన సత్యవాడ సోదరీమణులు రచయిత్రులే కాకుండా గాయనీమణులు కూడా. వీరిలో ఒకరు రఘునాథమ్మ, మరొకరు సూర్యకుమారి. రఘునాథమ్మ విజయనగరంలో సూర్యకుమారి బొభ్యలిలో జన్మించారు. భోతికంగా తామీ లోకాన్ని చూడలేకపోయినా విశాలమైన మనోనేత్ర దృష్టితో భావనామయ ప్రపంచంలో విపరిస్తూ చక్షి కథలు రాస్తున్నారు. ఆకాశవాణి మధురమైన లలితగీతాలను అలపించి ఆనందింపజేస్తున్నారు. సూర్యకుమారి వీణా విద్య నిపుణురాలు కూడా. 1976లో ఆకాశవాణి విజయవాడ కేంద్రంలో తొలికథ ‘ఆదర్శం కోసం’ ప్రసారమైంది. ఇప్పటివరకు రాసిన 100కు పైగా కథలను ఆరు సంపుటాలుగా తీసుకొచ్చారు. ఈ సంపుటాలన్నిటికి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ముద్రణకు సహాయమందించిందని కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా గుర్తు చేసుకుంటారు. కథలే కాకుండా సత్యవాడ సోదరీమణులు ‘రసమయి’, ‘పాటల తోట’ పేరుతో గేయకవితా సంపుటాలు కూడా ప్రచురించారు.

నాటకరంగంలో కృషి - శ్రీపాద కుమార శర్మ

నాటక రంగంలో కృషి చేసిన వారికి బహుకరించే నిమిత్తం బుద్రా అలమేలు స్థాపించిన బుద్రా వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం స్వారక పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం శ్రీపాద కుమారశర్మ అందించడం జరిగింది. శ్రీ శర్మ జన్మించి రాజమహేంద్రవరంలో స్థిరపడింది తెలంగాణలో. 45 సంవత్సరాలుగా నిజమాబాద్ ను తమ నాటక రంగ సేవలకు కేంద్రస్థానంగా తీసుకొని తమ ప్రస్తానాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. విద్యార్థి దశలోనే నటునిగా పోటీల్లో పాల్గొని అనేక బహుమతులు గెలుచుకున్న శ్రీపాద కుమారశర్మ తెలంగాణలో నాటక కళా వికాసానికి పట్టుకొమ్మగా నిలిచారు. నటునిగా, దర్శకునిగా, నాటక సంస్థ నిర్వహకునిగా నిరుపమానమైన

కృషి చేశారు. సుమారు 30 నాటకాలు, 60 నాటికల్లో నటించి ఎన్నో బహుమతులు అందుకున్నారు. 1986లో నిజాముబాద్ లో స్థాపించిన శ్రీ నటరాజ కళానిలయం ద్వారా ఎంతో మంది నటులను, దర్శకులను తీర్చిదిద్దారు. ‘విజయాదిత్య ఆష్ట్ర్మ’ సంస్థ ద్వారా అనేక నాటకాలను రూపొందించి ప్రదర్శించారు. నంద్యాల, గుంటూరు, రాజమండి తదితర పట్టణాల్లో జరిగిన నంది నాటకోత్సవాల్లో బంగారు, వెండి, కాంస్య పతకాల పంట పండించుకున్నారు. శ్రీపాద నాటక పరిషత్తు పక్షాన జాతీయ స్థాయి నాటక పోటీలు నిర్వహించారు. టీవీ సీరియల్స్ లో నటించారు. సంఘ సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు.

సంఘసేవ - బభైళ్ళపాటి గోపాలకృష్ణ సాయి

బి.వి.శర్మ సన్మాన సంఘం ఏర్పాటు చేసిన గాడిచర్చ హరిసర్వోత్తమరావు సంఘు సేవా పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం బభైళ్ళపాటి గోపాలకృష్ణ సాయికి అందించడం జరిగింది. 1945 అక్టోబర్ 3న కృష్ణ జిల్లా బభైళ్ళపాడులో జన్మించిన సాయి చిన్ననాడే దేశాయకుల జీవితాల నుంచి స్వార్థ పొంది తన జీవితాన్ని సంఘసేవ కోసం అంకితం చేశారు. సంఘసేవ సాంస్కృతిక సేవ, గ్రామాభివృద్ధి రెండుదారుల్లో కొనసాగిస్తున్నారు. తనకు సంక్రమించిన ఆస్తినీ వేదలకు ధారాదత్తం చేసి సర్పంచుగా లభించే 600 రూపాయల గౌరవ వేతనంతో జీవితాన్ని గడుపుతున్నారు. 25వ ఏట గ్రామ సర్పంచేగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికె 25 ఏళ్ళు కొనసాగారు. మధ్యలో పంచాయతి బి.సి మహిళకు రిజర్వ్ అయినందుకు తప్పుకొని మళ్ళీ గత 16 ఏళ్ళుగా సర్పంచుగా కొనసాగుతున్నారు. 18 సార్లు ఉత్తమ పంచాయతీగా బహుమతి అందుకున్నారు. 19వ ఏట గ్రామంలో బళ్ళారి రాఘవ కళా సమితిని నెలకొల్పి గత 52 ఏళ్ళుగా కళా సాహిత్య కార్యక్రమాలు, మహానీయుల జయింతులు నిర్వహిస్తూ కళాకారులకు ప్రోత్సాహం, శిక్షణ కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నారు. పద్మ నాటకాలు, హరికథలు, బుర్రకథలు, తోలు బొమ్మలాటలు, వేధి భాగవతాలు, కూచిపూడి నాట్య ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

ఆంధ్రనాట్యం - శ్రీమతి దెందులూరి పద్మమోహన్

పర్మశ్రీ డా. నటరాజ రామకృష్ణ నెలకొల్పిన ఆంధ్ర నాట్య పురస్కారాన్ని ఈసారి శ్రీమతి పద్మమోహన్కు అందజేయడం జరిగింది. వీరు డా. నటరాజ రామకృష్ణ పద్మ, కళాకృష్ణ పద్మ నాట్య శిక్షణ పొందారు. అతి తక్కువ కాలంలో తెలుగు ప్రాంతాల్లోనే కాకుండా దేశ విదేశాల్లో ప్రముఖ వేదికల పైన నాట్య ప్రదర్శనలిచ్చారు. ‘నవ జనార్థన పారిజాతం’ స్వత్యాంశంలో ప్రత్యేకమైన గుర్తింపు లభించింది. దూరదర్శన్ ఏ గ్రేడ్ నర్తకిగా అనేక మార్పు వీరి స్వత్య ప్రదర్శనలు ప్రసారమయ్యాయి. నాట్య విద్యాలయాన్ని నెలకొల్పి ఎంతో మందిని కళాకారిణులనీ తీర్చిదిద్దుతున్నారు. ఆంధ్రనాట్యంపై ప్రత్యేక శ్రద్ధతో రూపొందించిన డాక్యుమెంటరీ నాట్యకళా ప్రాచుర్యానికి ఎంతో దోహదం చేసేదిగా ఉంది.

వపల - డా. గూటంస్వామి

ఆచార్య బి. అరుణకుమారి నెలకొల్పిన నవలా పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం డా. గూటంస్వామికి అందజేయడం జరిగింది. నవలాకారునిగానే గాక వచన, పద్య కవిగా స్వామి లభ్య ప్రతిష్ఠలు. ప్రధానంగా వీరు రాసిన ‘యశోధర’ చారిత్రాత్మక నవల విశేషమైన ప్రాచుర్యం పొందింది. చరిత్రలో బుద్ధుని ఎంతగా స్వరిస్తామో గౌతముడు బుద్ధునిగా మారే క్రమంలో యశోధర త్యాగమయ జీవన గాథను కూడా అంతగా స్వరించాలన్న సందేశం కలిగిన స్వామి గారి యశోధర నవల రెండు ముద్రణలు పొందింది. ఇంకా ఏకీకరణం అనే దీర్ఘ కావ్యం, నీలి పతాక పేరుతో ఒక దళితుని స్వగతం, నల్లతుమ్ము వచన కవితా సంపుటాలు, ‘స్వామి శతకం’ అనే నీతి పద్యాలు ముద్రితమయ్యాయి. 1969 జూన్ 1న వీరు జన్మించారు.

భాషాచ్ఛందస్సహిత్య విమర్శ - ఆచార్య పి. నరసింహారెడ్డి

అబ్బారి ట్రిస్టువారు నెలకొల్పిన అబ్బారి రామకృష్ణరావు, అబ్బారి వరద రాజేశ్వరరావు స్వారుక భాషాచ్ఛంద సహిత్యం విమర్శ పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం ప్రముఖ భాషావేత్త ఛందోవ్యాకరణ శాస్త్రాల్లో సముచిత కృషిని పండించిన ఆచార్య నరసింహారెడ్డి గారికి అందించడం జరిగింది. 1947 జూలై 1న కడప జిల్లా రాయచోటి పెద కాల్వపల్లిలో జన్మించారు. వీరు రచించిన ‘తెలుగు సామెతలు’, ‘ప్రాచీన తెలుగు కావ్యాల్లో తెలుగునాడు’ రెండు గ్రంథాలకూ సాహిత్య అకాడమీ బహుమతి లభించింది. 1979 నుండి 2007 సంవత్సరం వరకు 28 సంవత్సరాల కాలం శ్రీవేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయంలో భాషాశాస్త్రంలో లెక్కర్కెర్కెగా, రీడర్గా, ప్రొఫెసర్గా, పార్స్ ప్రణాళిక మండలి అధ్యక్షునిగా, డిన్గా అనేక హోదాల్లో సేవలందించారు. 25 గ్రంథాలను ప్రచురించారు. “అముక్త మాల్యద-భాష” అనేది వీరి పిహెచ్.డి పరిశోధన గ్రంథం. బాల వ్యాకరణం నూత్ర వ్యాఖ్య, వ్యాస వ్యాఖ్య, అముక్త మాల్యద పద ప్రయోగ సూచి తదితర గ్రంథాలు ప్రత్యేకంగా పేర్కొనడగినవి. 24 పిహెచ్.డిలు, 19 ఎం.ఫిల్లెలకు పర్యవేక్షకులుగా ఉన్నారు.

చెక్క బొమ్మలాట - జానపదకళలు - మోతే ఉపులయ్య

ప్రముఖ సినీ కళాకారులు, కళా పరిశోధకులు డా॥ మిక్కిలినేని రాధాకృష్ణమార్తి తమ సతీమణి కళాకారిణి సీతారత్నంగారి స్వీత్యర్థం ఏర్పాటు చేసిన జానపద కళా పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం ప్రముఖ చెక్కబొమ్మలాట కళాకారుడైన మోతే ఉపులయ్యకి ప్రదానం చేయడం జరిగింది. వరంగల్ జిల్లా అమ్మాపురం జానపద కళలకు పుట్టినిల్లు. చెక్క బొమ్మల కళారూపానికి, ఆ కళలో పండిషోయిన మోతే ఉపులయ్యకు అమ్మాపురమే అమ్మ. నాలుగు తరాలుగా మోతే వారు చెక్క బొమ్మల కళను నమ్ముకొని పల్లె ప్రజలకు తమ కళను పంచి పెడుతూ సార్థక జీవనాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. ఉపులయ్య తమ పారంపర్యంగా లభించిన చెక్కబొమ్మల కళారూపంలో నుమారు 20 కథలు కాగితం చూడకుండా గానం చెయ్యగలరు. చెక్కబొమ్మలతో వివిధ

పొత్రలను సృష్టిస్తూ ఆ పొత్రలకు తానే సంభాషణలు చెప్పు, పాటలు పాడుతూ కథ నడుపుతారు. ఎంతో మందిని కళాకారులుగా తయారు చేశారు.

ఆధ్యాత్మిక సాహిత్యం - డాక్టర్ పేట శ్రీనివాసులరెడ్డి

వదాన్యులు బాదం రామస్వామి నెలకొల్పిన బాదం సరోజాదేవి స్వారక ఆధ్యాత్మిక సాహిత్య పురస్కారాన్ని ఈ ఏడాది డాక్టర్ పేట శ్రీనివాసుల రెడ్డికి ప్రదానం చేయడం జరిగింది. పేటశ్రీగా సుప్రసిద్ధులైన శ్రీనివాసులరెడ్డి శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయంలో తెలుగు అధ్యాపకులుగా ఉన్నారు. శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు, కొండ కతలు, తిరుపీధులు, తిరుపతి కథలు మొదలైన ఆధ్యాత్మిక భావ నిర్వరమైన రచనల ద్వారా తిరుమల శ్రీవేంకటేశ్వరుని గురించి, తిరుమల-తిరుపతి పుణ్యక్షేత్రంలోనూ, ఆ పరిసర ప్రాంతాల్లోనూ ఉన్న అనేక క్షేత్రాల మహాత్మాన్ని గురించి విపులంగా రాశారు. ప్రముఖ పత్రికల్లో తిరుపతి కథలను ధారావాహికంగా ప్రచురించి భక్తకోటికి తెలియని ఎన్నో విషయాలు అందించారు. చిత్తురు జిల్లా జానపద గీతాలపై పరిశోధన చేసి డాక్టరేట్ పొందిన శ్రీనివాసులరెడ్డి జానపద విజ్ఞాన రంగంలో కూడా విశేష సేవలందించారు.

సాహిత్య విమర్శ - డాక్టర్ టి. శ్రీరంగస్వామి

పిల్లలమురి జగన్నాథం, వేదవతి గార్ల సృష్టిర్థం వారి కుమారై ఆచార్య పి. లీల నెలకొల్పిన సాహిత్య విమర్శ కీర్తి పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం డాక్టర్ టి. శ్రీరంగస్వామికి అందజేయడం జరిగింది. 1949 జూలై 27న కరీంనగర్ జిల్లా పల్లెపల్లిలో జన్మించిన శ్రీరంగస్వామి విశ్వనాథవారి కృష్ణ కావ్యాలపై పిహాచ్.డి పరిశోధన చేశారు. వచన కవితలు, పరిశోధనలు, వ్యాసాలు, కథా సంపుటాలు, అనువాదాలు ఇలా అన్ని ప్రక్రియల్లో రచనలు వెలువరించారు. కోవెల సుప్రసన్న, దేవులపల్లి రామానుజరావు, సాహితీ గవాక్షం, శ్రీవ్యాసం, సమూహ మొదలైన సాహిత్య విమర్శ రచనలు వెలువరించారు. వరంగల్లు సాహితీమూర్తులపై, తెలంగాణ సాహిత్య స్వరూపాలపై ప్రత్యేక సంపుటాలు ప్రచురించారు. సుమారు 200 సదస్యులను నిర్వహించి సదస్య పత్రాలతో ప్రత్యేక సంచికలను ముద్రించారు.

పద్య కవిత్వం - వై. రుక్మింగదరెడ్డి

డా. నందూరి రామకృష్ణమాచార్య స్వారక కీర్తి పురస్కారాన్ని ప్రముఖ పద్య కవి వై. రుక్మింగద రెడ్డి గారికి ప్రదానం చేయడం జరిగింది. డాక్టర్ నందూరి విద్యారణ్యస్వామి, వారి ఇతర కుటుంబ సభ్యులు ఈ పురస్కారాన్ని నెలకొల్పారు. పురస్కార గ్రహిత రుక్మింగదరెడ్డి మహబుబ్ నగర్ జిల్లా వెల్లండ వాస్తవ్యాలు. 1942 మే 1న జన్మించారు. ప్రాథమిక పాఠశాల నుండి కళాశాల వరకు 51 సంవత్సరాల సుదీర్ఘ కాలం పాటు అధ్యాపక వృత్తి నిర్వహించారు. 50 ఏళ్ళ క్రిందట ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రికలో దీపావళి కథల

పోటీల్లో రుక్కాంగదరెడ్డి గారి కథకు బహుమతి వచ్చింది. అనాటి నుండి సాహితీ సృజన యూత్ర కొనసాగుతున్నది. పద్యంపైన ప్రత్యేకమైన అభిరుచితో రచనలో ప్రాపీణ్యాన్ని సాధించారు. పద్య కవిత్వమే గాకుండా, ‘బకే ఒక్కడు’ లీలీ పేరుతో దీర్ఘకవిత, ‘ఉరుములు, మెరుపులు’ పాట్లి కవితలు, ‘ఉన్నోళ్ళు పోయినోళ్ళు’ స్నేతి గీతాలు... ఇలా ఆనేక రకాలైన రచనలు చేశారు. సరళ సుందరమైన వస్తురూప సమస్వయంతో కూడిన అలంకారయుతమైన పద్య రచన చేయడంలో రుక్కాంగదరెడ్డి సిద్ధహస్తులు.

సాంస్కృతిక సంస్థ నిర్వహణ - మద్దాళి రఘురామ్

వంగా లక్ష్మణరెడ్డి స్నేత్యర్థం వి.వి. రాఘవరెడ్డి నెలకొల్పిన సాంస్కృతిక సంస్థ నిర్వహణ పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం మద్దాళి రఘురామ్‌కు ప్రదానం చేయడం జరిగింది. 1951 ఏప్రిల్ 4న నెల్లూరులో జన్మించిన రఘురామ్ ఆ తర్వాత ఖమ్మం, విజయనగరాల్లో విద్యాభ్యాసం చేశారు. ప్రౌదరాబాదులో స్థిరపడి ప్రభుత్వ ఉద్యోగంలో చేరారు. 1977 సంవత్సరంలో కిన్నెర ఆర్ట్ థియేటర్స్ సంస్థను నెలకొల్పి గత 40 ఏళ్ళగా ఉత్తమ శ్రేణికి చెందిన భాషా సాహిత్య సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నారు. 2002లో రజతోత్సవం జరుపుకున్న తర్వాత ప్రతి ఏటా క్రమం తప్పకుండా సంగీత, సృత్య, నాటక, మారికథ, బుప్రకథ తదితర కళారూపాల ఉత్సవాలను పెద్ద ఎత్తున నిర్వహిస్తున్నారు. తెలుగు భాషా సంస్కృతుల వికాసానికి ఇతోధిక సేవలందించిన తెలుగు ప్రముఖుల శతజయంతులు నిర్వహిస్తున్నారు. తెలుగు భాషా మహాత్మవాలు, 32 రోజుల పాటు బాలల సాంస్కృతికోత్సవాలు ఘనంగా ఏర్పాటు చేశారు. ఏ కార్యక్రమం చేసినా ప్రమాణాల విషయంలో రాజీపడని ఉత్తమ సంస్థ నిర్వహకులు మద్దాళి రఘురామ్‌గారు.

జనరంజక విజ్ఞానం - కొప్పుల హేమాద్రి

నాగసూరి సంజీవయ్య స్నేత్యర్థం ఆయన కుమారుడు డా. నాగసూరి వేంగోపాల్ నెలకొల్పిన జనరంజక విజ్ఞాన కీర్తి పురస్కారాన్ని ఈసారి కొప్పుల హేమాద్రి గారికి అందచేయడం జరిగింది. 1938 సెప్టెంబర్ 19న తూర్పు గోదావరి జిల్లా గొల్లప్రోలులో జన్మించారు. బిఎస్సీలో రసాయనిక శాస్త్రం, వృక్షశాస్త్రాలు ప్రత్యేక అంశాలుగా ఎం.ఎస్. పిహాచ.డి పూర్తి చేశారు. పిల్లల కోసం సరళంగా ఎన్నో రచనలు చేశారు. గిరిజనుల కోసం ప్రత్యేకంగా కథలు రాయడం మొదలుపెట్టారు. 8వ తరగతిలో ‘రబ్బరు కట్ల పొము’ శీర్షికతో రచించిన కథలు పత్రికలో ప్రచురితమైంది. ‘గిరిజన వైద్య సర్వస్వం’, వనమూలికా సర్వస్వం వంటి గ్రంథాలను వెలువరించారు. వృక్షశాస్త్రవేత్తగా 25 మొక్కలపై హేమాద్రిగారు పరిశోధించి వాటికి పేర్లు పెట్టారు. తెలుగు ఆంగ్ల భాషల్లో 20 పుస్తకాల్చి వెలువరించారు.

జానపద గాయకులు - ఎస్. ప్రభాకర్

బుద్రా రాజసోమిదేవి స్వృత్యర్థం శ్రీమతి పి. రాజులక్ష్మిగారు నెలకొల్పిన కీర్తి పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం ప్రముఖ జానపద గాయకులు ఎన్. ప్రభాకర్ అందుకున్నారు. మెదక్ జిల్లావాసి అయిన ప్రభాకర్ ఉన్నానియూ విశ్వవిద్యాలయం నుంచి ఎం.ఎ., ఎం.ఫిల్స్ పట్టభద్రులయ్యారు. 1979లో ఆకాశవాణిలో జానపద గాయకులుగా పరిచయమైన ప్రభాకర్ ఆనాటి నుంచి గత 36 సంవత్సరాలుగా అటు ఆకాశవాణి, దూరదర్శన్లలోనూ, ఇటూ దేశ విదేశాల్లోని ప్రముఖ వేదికలమైనా తమ పాటలతో కళాఖీమానులను ఆకట్టుకుంటున్నారు. తెలంగాణ జానపద గేయ స్వరూపంపై ఎంతో అవగాహనతో ప్రభాకర్ పాడే పాటలు ప్రత్యేకమైన ముద్రవేశాయి. మాజీ ప్రధాని పి.వి. నరసింహరావు చేతులమీదుగా ఉగాది పురస్కారాన్ని, మాజీ ముఖ్యమంత్రి డా. వై.ఎన్. రాజశేఖర్ రెడ్డి చేతుల మీదుగా కళారత్నం అవార్డు, డా. కె. రోశయ్య చేతుల మీదుగా ప్రతిష్ఠాతరమైన ప్రతిభా రాజీవ్ పురస్కారాన్ని అందుకున్నారు. నంది అవార్డుల కమిటీ సభ్యునిగా, దూరదర్శన్ ఫిల్మ్ ప్రివ్యూ కమిటీ సభ్యునిగా, సాత్ జోన్ కల్చరల్ సెంటర్ కార్యక్రమ సంఘ సభ్యునిగా విశేషమైన సేవలందించారు.

బాల సాహిత్యం - శ్రీమతి డి. సుజాతాదేవి

బాలసాహిత్యంలో కృషి చేసినందుకు గుర్తింపుగా శ్రీమతి డి. సుజాతాదేవి ఈ సంవత్సరం నడకుదిటి సుందరాచారి స్వారక కీర్తి పురస్కారాన్ని అందుకున్నారు. కరీంనగర్ కు చెందిన రచయిత్రి కందేపి రాణిప్రసాద్, వారి భర్త వైద్యనిపుఱులు ప్రసాద్ ఈ పురస్కారాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. పురస్కార గ్రహీత సుజాతాదేవి బాలసాహిత్యంలో విశేష కృషి చేశారు. మూడు పాటల పుస్తకాలు, మూడు నవలలు, కొన్ని వ్యాసాలు ప్రచురించారు. ‘అందరం ఒకటే’, ‘సుజలాం సుఫలాం’ గ్రంథాలకు జాతీయ బహుమతులందుకున్నారు. ‘డా. కొక్కూర్కాంకో’ అనే బాలల లఘు చిత్రానికి వీరికి నంది అవార్డు లభించింది. 1946 ఏప్రిల్ 26న ఏలూరులో జన్మించిన సుజాతాదేవి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం నుంచి తెలుగు భాషాసాహిత్యాల్లో స్నాతకోత్తర పట్టభద్రులయ్యారు.

ఇంద్రజాలం - మర్మి రమేశ్

ప్రముఖ ఐంద్రజాలికులు, అగ్రాంతేణికి చెందిన వ్యక్తిత్వ వికాస నిపుఱులు బి.వి. పట్టభిరామ్ నెలకొల్పిన ఉత్తమ ఇంద్రజాలికుల పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం మర్మి రమేశ్ స్నేకరించారు. 1964 ఆగస్టు 15న మెదక్ జిల్లా కొడిపల్లిలో జన్మించిన రమేశ్ ఒకవైపు ఇంజనీరింగ్ విద్యను అభ్యసిస్తూనే మరోవైపు శ్రద్ధగా ఇంద్రజాలకళను నేర్చుకొని ఉన్నతోద్యోగిగా, ఉత్తమశ్రేణి కళాకారునిగా పేరు తెచ్చుకున్నారు. ఇరవై ఐదేళ్ళపాటు సుమారు 6 వేల ప్రదర్శనలతో లక్షలాది మంది ప్రేక్షకులకు తన ఇంద్రజాల కళను అందించి కళా రజతోత్సవాన్ని జరుపుకున్నారు. అసాధారణమైన అంశాలను సృష్టించి గొప్ప గొప్ప వేదికలమై ప్రదర్శించారు. ‘మ్యాజిక్

బన్ను రూపొందించుకొని తమ సహాయకులతో కలిసి బన్నులో రాష్ట్రమంతా పర్యాచించి పూర్తిస్థాయి ప్రదర్శనిచ్చారు. ప్రకృతి పైపరీత్యాలు సంభవించినప్పుడు బాధితుల సహాయార్థం ప్రదర్శనిచ్చి నిధులు సేకరించి అందించారు. ఎన్నో అవార్డులు రమేష్ ను వరించాయి.

పద్యకవిత్వం - డా. అక్కిరాజు సుందరరామకృష్ణ

తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారు, పద్యకవితా పరిశోధకులు డా.కె.వి. రమణగారు నెలకొల్పిన పద్యకవితా పురస్కారాన్ని ఈసారి ప్రముఖ పద్యకవి, మధుర గాయకులు, నటులు డా. అక్కిరాజు సుందరరామకృష్ణ స్వీకరించారు. గుంటూరుజిల్లా నర్సరావుపేటలో 1949 ఏప్రిల్ 23న జన్మించారు. ఉన్నానియా విశ్వవిద్యాలయంలో 'వెంకట పార్వతీశ్వర కవులు - రామాయణ పద్యకృతులు' అనే అంశంపై పరిశోధన చేసి డాక్టరేట్ పొందారు. ఛందో అలంకార సమన్వితమైన అద్భుత పద్యకృతులను వెలయించి పద్యకవిగా పేరుగాంచిన సుందర రామకృష్ణ ఆ పద్యాలను సుమధురంగా గానం చేయడం ద్వారా బంగారానికి తావిని సంతరించారు. శంకరనారాయణీయము, శ్రీ శనీశ్వర శతకము, కవితాశారథి దాశరథి, ఆంజనేయ శతకం, భీమలింగ శతకం మొదలైన అనేక పద్యకృతులు వెలయించారు. సినీ, టీవీ నటులుగా కళారంగం పై చెరగని ముద్రపేశారు. ములామేస్తి, రాగూర్, శివ, ఎగిరేపావురమా వంటి సుమారు 100కు పైగా చిత్రాల్లో నటించారు. టీవీ సీరియల్స్ లో ఆదికవి నస్సుయ్య, శ్రీనాథ, పెద్దన వంటి పాత్రాల్ని ధరించారు. తెలుగు అధ్యాపకులుగా సేవలందించారు.

కార్పూనిస్ట్ - శంకర్

ప్రముఖ విద్యావేత్త, రచయిత్రి, నిజమాబాద్కు చెందిన శ్రీమతి జి. అమృతలత నెలకొల్పిన ఉత్తమ కార్పూనిస్ట్ పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం సాక్షి కార్పూనిస్ట్ శంకర్కు అందజేయడం జరిగింది. నల్గొండ జిల్లాలో మారుమాల గ్రామం నాగిరెడ్డిపల్లిలో 1963 మార్చి 3న పామురి శంకర్ జన్మించారు. చిన్నప్పటి నుంచే చిత్రకళలై అభిరుచి ఏర్పడింది. డ్రాయింగ్ అధ్యాపకునిగా కొంత కాలం పనిచేసిన తర్వాత 28వ ఏట పైదరాబాద్లో అడుగుపెట్టారు. జర్నలిజింలో కార్పూనిస్టుగా నిత్యం సవాలుతో కూడుకున్న వృత్తిని చేపట్టారు. వార్త, ఆంధ్రచోత్తి దినపుత్రికల్లో శంకర్ వేసిన రాజకీయ వ్యంగ్య చిత్రాలు ఆయనను కార్పూనిస్టుల్లో అగ్రస్థానంలో నిలబెట్టాయి. మరీ ముఖ్యంగా గత 8 ఏళ్ళ కాలంలో మన దేశంలోనూ విదేశాల్లోనూ అనేక అవార్డులు లభించాయి. రెండుసార్లు హిందుస్తాన్ టైమ్స్ అవార్డు పచ్చింది. మొట్టమొదటిసారిగా అంతర్జాతీయ అవార్డు పొందిన భారతీయుడు శంకర్. ఏ బొమ్మ తీసుకున్న ఆ వ్యక్తి ఆత్మను పట్టి చూపే విధంగా కార్పూన్ వెయ్యడంలో శంకర్ సాధించిన ప్రత్యేకత చెప్పుకోదగింది. భాపు, మోహన్ వంటి ప్రముఖ చిత్రకారులు, కార్పూనిస్టుల ప్రశంసలందుకున్నారు.

లలిత సంగీతం - కె.బి.కె. మోహన్‌రాజు

లలితసంగీత రంగంలో విశిష్ట సేవలందించిన వారికి బహుకరించడానికి నిజమూబాద్కు చెందిన జి. రాజారెడ్డిగారు నెలకొల్పిన పురస్కారాన్ని ఈ సంవత్సరం ప్రముఖ గాయకులు కె.బి.కె. మోహన్‌రాజు గారికి ప్రదానం చేయడం జరిగింది. 1933 అక్టోబర్ 15న విజయవాడలో జన్మించిన మోహన్‌రాజు తండ్రి రంగస్థల నటులు కావడంతో బాల్యదశలోనే పద్యాలు నేర్చుకుని పాడడం మొదలుపెట్టారు. అమ్మ దగ్గర పాటలు పాడడం నేర్చుకున్నారు. 1949లో అంటే16 ఏళ్ళ ప్రాయం నుండే వేదికలపై లలిత గీతాలు, సినిమా పాటలు పాడుతూ ల్రోతల ప్రశంసలందుకుంటున్నారు. 47 ఏళ్ళగా ఆకాశవాణిలో లలిత సంగీతంలో ఆడిషన్స్ ఆర్టిస్ట్‌గా కొనసాగుతూ టాప్‌గ్రేడ్ గాయకునిగా ఉన్నారు. 40 ఏళ్ళగా దూరదర్శన్‌లోనూ పాడుతున్నారు. సినీ నేపథ్య గాయకులుగా పూలరంగడు, తాసిల్దారుగారి అమ్మాయి, సాజ్జి పెద్దన్నయ్య, ఇన్‌స్పెక్టర్ భార్య, మా భూమి తదితర చిత్రాల్లో పాటలు పాడారు. తెలుగు లలిత సంగీత చరిత్రలో 8000లకు పైగా ప్రదర్శనల్లో పాల్గొని, 65 ఏళ్ళగా తరగిని గాన సంపదను కలిగి ఉన్న కె.బి.కె. మోహన్‌రాజు అత్యంత అరుదైన కళాకారులు.

శాస్త్రీయ గాయని - డాక్టర్ నీతా చంద్రశేఖర్

జ్ఞానపీఠ పురస్కార గ్రహీత డా. రాఘవరావు తమ సతీమణి కాంతమ్మ స్వృత్యర్థం నెలకొల్పిన శాస్త్రీయ గాయని పురస్కారాన్ని విదుషీమణిగా వినుతికెక్కిన డాక్టర్ ఎన్. నీతా చంద్రశేఖర్కు ప్రదానం చేయడం జరిగింది. పదవ తరగతిలో కృష్ణజెల్లా కంతటికీ ప్రథమ స్థానం పొందింది మొదలు ప్రతి మెట్లలోనూ ప్రతిభావంతురాలిగా రాణించారు. పద్మపతి మహిళా విశ్వవిద్యాలయంలో ఎం.ఎ. సంగీతం ఉత్తీర్ణలయ్యారు. “కర్ణాటక సంగీతంలో శాస్త్రీయత” అనే అంశంపై పిహెచ్.డి పరిశోధన చేసి పర్యవేక్షకులుగా ఉన్న డా. శ్రీపాద పినాకపాణి ఆశీస్సులను మెండుగా పొందారు. సంగీత కళానిధి నేదునూరి కృష్ణమూర్తి, పద్మశ్రీ ఓలేటి వెంకటేశ్వరర్సు, ఎం.ఎస్. బాలసుబ్రహ్మణ్యశర్మ, ప్రో. ఎస్.ఆర్. జానకిరామన్ వంటి మహా విద్యాంసుల వద్ద సంగీత శాస్త్ర రహస్యాలను అభ్యసించారు. గాత్ర సంగీతంలోనే కాకుండా వీణావాద్యంలో కూడా అపారమైన ప్రావీణ్యాన్ని సముప్పార్చించుకున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఫెలోషిప్, విశ్వవిద్యాలయ బంగారు పతకం, ఆకాశవాణి, దూరదర్శన్ జాతీయ ప్రసారంలో పాడిన అరుదైన అనుభవం అత్యన్నత లేణీ గౌరవం, సంగీత శాస్త్రంపై ఎన్నో సదస్సుల్లో ప్రసంగాలు. ఇవన్నీ నీతగారి ప్రతిభకు నిదర్శనాలు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో 1988 నుంచి సంగీత శాఖ అధ్యాపకులుగా సేవలందిస్తున్నారు.

బి. సుధాకర్ రెడ్డి పదవీ విరమణ

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ప్రచురణల విభాగంలో సీనియర్ అసిస్టెంట్‌గా విధులు నిర్వహిస్తున్న ఖి. సుధాకర్ రెడ్డి పయసురీత్యా 2016, మే 31న పదవీ విరమణ చేశారు. ఈ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకుని పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం డాక్టర్ నందమూరి తారకరామారావు కళామందరిం వీడ్యోలు సభను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

సభకు అధ్యక్షత వహించిన రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య కె. తోమాసయ్య ఖి. సుధాకర్ రెడ్డి దంపతులను విశ్వవిద్యాలయం పక్షాన ఘనంగా సత్కరించి వారికి విశ్వవిద్యాలయం పక్షాన అందవలసిన ఆర్థిక ప్రయోజనాలను అందజేయడం జరిగింది. అనంతరం రిజిస్ట్రార్ తన ప్రసంగంలో విశ్వవిద్యాలయానికి సుధాకర్ రెడ్డి చేసిన సేవలను కొనియాడుతూ పదవీ విరమణ తర్వాత సుధాకర్ రెడ్డి నుఖసంతోషాలతో, ఆయురార్గ్యాలతో జీవించాలని ఆకాంక్షించారు.

అనంతరం వివిధ విభాగాల అధిపతులు, ఉద్యోగులు సుధాకర్ రెడ్డిని సత్కరించి తమ అభిమానాన్ని చాటుకున్నారు. సత్కారాల తర్వాత అశ్వాభ్ర అహృదీ, దశరథరెడ్డి, డాక్టర్ ఖి. నమశ్శివాయ, డాక్టర్ ఎ. పొర్సుతె అభినందిస్తూ ప్రసంగాలు చేశారు.

ఖి. సుధాకర్ రెడ్డి పరిపాలనా విభాగం, ప్రచురణల విభాగం, లలిత కళా పీఠంలో సేవలందించారు.

కవితాత్మక అవశ్యరణీష్టవం

తెలంగాణ రాష్ట్రావతరణ ఉత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, తెలంగాణ భాషా సాంస్కృతిక శాఖ సంయుక్తాధ్వర్యంలో 2016 జూన్ 2 గురువారం జరిగిన సదస్సు, బృహత్తరై సమేళనం, తెలంగాణ గీతాలాపన, జాతీయ పతాకావిష్ణురణ తదితర కార్యక్రమాలు తెలంగాణ గొప్పదనాన్ని ప్రతిబింబించాయి. 10 జిల్లాల నుంచి విచ్చేసిన సుమారు 45 మంది కవులు, కవయిత్రులు వస్తువులో, శిల్పంలో, భాషలో, భావంలో తెలంగాణ సాధన అనుభూతిని, సాంస్కృతిక విశిష్టతను, కె.చంద్రశేఖర రావు నేతృత్వంలోని ప్రభుత్వ ప్రస్తావం పట్ల ప్రశంసను, బంగారు తెలంగాణ ఆకాంక్షను వేసోళ్ళ వ్యక్తికరిస్తూ వైవిధ్యంతో కూడిన కవితలను చదివారు.

అచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ సమేళనంలో నాశేస్వరం శంకరం ‘పాల్యూరికి సోమనాథుని తొలి తెలుగు కవన జీవనది’ అని కీర్తించారు. కోడూరి విజయకుమార్ ఈనాడు బదుల్లో తెలంగాణ మహానీయులు గురించి పారాలుగా బోధిస్తున్న తీరును వివరించారు. కందుకూరి శ్రీరాములు ప్రాదరూబాదు భిన్న సంస్కృతులను ప్రతీకాత్మకంగా వర్ణించారు. దర్శకయనం శ్రీనివాసాచార్య ‘ఏవి’ వేయి స్తంభాలు అని ప్రశ్నిస్తూ తెలంగాణ

సాంస్కృతిక పునర్వీర్యాణ ఆకాంక్షను వ్యక్తికరించారు. ఐనంపూడి శ్రీలక్ష్మీ కొత్తతరం తెలంగాణను సామాజిక మాధ్యమాల్లో ఏ విధంగా ఆవిష్కరిస్తున్నదో తన కవితలో వివరించారు. తిరుమల శ్రీనివాసాచార్య “కెసిఆర్ ప్రజల యొదలు పలుకుతున్న భ్రాత” అని అన్నారు. అమ్మంగి వేంగోపాల్ భాగ్యరెడ్డి వర్ష, సురవరం ప్రతాపరెడ్డి, కొమురం భీం, వట్టికోటు ఆళ్వారుస్వామి, ఐలమ్మ, దాశరథి, కాళోజీ, జయశంకర్, తదితర తెలంగాణ వైతాళికులను తన కవితలో స్వరించారు. అనిశెట్టి రజిత తెలంగాణ దేశానికి దిక్కున్నచి అని, నిన్నటి తెగిన తీగల శిథిల వీణ అని గుర్తు చేశారు. వి.ఆర్. విద్యార్థి తెలంగాణ ఉద్యమ ఘట్టాలను తమ కవితలో వివరిస్తూ తెలంగాణ భరత ఖండపు నాడీమండలం అని అన్నారు.

ఈ కవి సమ్మేళనంలో వనపట్ల సుబ్బయ్య, కోట్ల వెంకటేశ్వరరెడ్డి, ఆచార్య వసునందన్, విపి చందనరావు, మాధవీలత, కందాకై రాఘవాచార్య, కారం శంకర్, తిరునగరి దేవకీ దేవి, గుడిపల్లి నిరంజన్, ఉదారి నారాయణ, సిహెచ్. ఆంజనేయులు, అన్నవరం దేవేందర్, తైదల అంజయ్య, పొన్నాల బాలయ్య, కోటం చంద్రశేఖర్, దోరవేటి, డా.జె. బాపురెడ్డి, పొజపోనా, యాకూబ్, జాజుల గౌరి, ఆచార్య ఎండ్లూరి సుధాకర్, కాసుల ప్రతాపరెడ్డి, పి. లక్ష్మీనారాయణ, రాపోలు సుదర్శన్, డా. కాంచనపల్లి రాజేందర్ రాజులు వైవిధ్యంతో కూడిన తమ కవితలతో తెలంగాణ ఆత్మను ఆవిష్కరించారు.

మరుగున పడిన తెలంగాణ సాహిత్యాన్ని వెలికితీయాలి : కె. జితేంద్రబాబు

రెండు వేల సంవత్సరాల ప్రాచీన కాలం నుండి యావత్తీ భారతీయ సాహిత్యంలోనే తెలంగాణ సాహిత్యం అగ్రగామిగా ఉన్నదని అయితే మరుగుపడి ఉన్నదని, దీన్ని వెలుగులోకి తేవడం తక్షణ కర్తవ్యమని ప్రముఖ చరిత్ర పరిశోధకులు జితేంద్రబాబు అన్నారు. శాతవాహనుల కాలం నాటి హోలుని గాథాసప్తశతి తెలంగాణ నుంచే వచ్చిందని, గుణాధ్యాని ‘బృహత్తుధ’ అలభ్యమైనా దాని సంస్కృతానువాదమైన ‘కథా సరిత్సాగరం’ యావత్తీ భారతీయ కథా సాహిత్యానికి మూలస్తంభంగా నిలిచిందని ఆయన తెలిపారు. నన్నయ్యకు వంద సంవత్సరాల ముందే తెలంగాణలో భందోగ్రంథం ఉన్నదని, తెలంగాణ భాష సంగీతానికి అనువైనదిగా గుర్తింపు పొందిందని అన్నారు. తంజావూరును పాలించిన పహోజి సమకాలికుడైన సోమనార్యుడు వరంగల్ ప్రాంతం నుండి వలస వెళ్వాడని, ఆ సోమనార్యుని మనుమడే త్యాగరాజ స్వామి అని తెలిపారు. తెలంగాణ కవులు ఆనాడే విస్తృత పర్యటనలు చేస్తూ, వండిత చర్చలు చేస్తూ రచనలు వెలువరించారని అయినప్పటికీ సాహిత్య చరిత్రలో ఇవేపీ చోటు చేసుకోలేదని అన్నారు. జయదేవుడు తెలంగాణలోని పేరూరుకు చెందిన పద్మావతిని వివాహం చేసుకున్నాడని తెలిపారు. ముఖ్యంగా 12, 13, 14 శతాబ్దాల్లో వచ్చిన అప్పార్యమైన తెలంగాణ గ్రంథాలను మద్రాసు ప్రాచ్యలిభిత గ్రంథాలయం నుంచి తంజావూరు సరస్వతీ మహాల్ నుంచి, కేరళ నుంచీ సంపాదించి పునర్వృద్ధిస్తే భారతీయ సాహిత్యంలో తెలంగాణ సాహిత్య విశిష్టత ఇనుమడిస్తుందని జితేంద్రబాబు వివరించారు.

విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లూరి శివారెడ్డి అధ్యక్షోపన్యాసం చేస్తూ తెలంగాణలో తొలి అచ్చ తెలుగు కావ్యం పుట్టిందని, సంస్కారాలు చేసిన సాహిత్య సేవ అపారమైందని అన్నారు. ప్రపంచంలో కళలు, సాహిత్యం ఉద్యమాలకు తోడ్పుడ్డాయని కానీ తెలంగాణలో కళలు ఉద్యమాన్ని స్వయంగా నిర్వహించాయని, జానపద కళలకు ఉద్యమంలో ముఖ్యపాత్ర ఉందని వివరించారు.

విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థి సంజీవ్ నేత్యత్వంలో సాగిన తెలంగాణ ఉద్యమ గీతాలను ప్రేక్షకులను ఉప్రాతలూగించింది. అందేశ్రీ రచించిన ‘జయజయవే తెలంగాణ జనీ జయకేతనం’ అనే పాటతో ప్రారంభమై అమరపీరుల త్యాగాలకు జేజేలు పలుకుతూ పాడిన అనేక గీతాలు ఆకట్టుకున్నాయి. తొలుత కార్యక్రమానికి రిజిస్ట్రేర్ ఆచార్య కె. తోమాసయ్య స్వాగతం పలికారు.

దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్సు

జాతీయ పతాకావిష్కరణ

ఉదయం విశ్వవిద్యాలయం ఆవరణలో ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లారి శేవారెడ్డి జాతీయ పతాకాన్ని అవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ విశ్వవిద్యాలయం అభ్యస్తుతికి ముఖ్యమంత్రి కె. చంద్రశేఖర్ రావు అన్ని విధాల తోడ్పాటునందిస్తున్నారని అన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి 20 కోట్ల రూపాయలు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయానికి మంజారు చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిఫారసు చేసిందని ఆయన ప్రకటించారు. విశ్వవిద్యాలయంలోని అధ్యాపకులు, అధికారులు, ఇతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు పెద్ద సంఖ్యలో ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

ప్రత్యేక పుస్తక ప్రదర్శన

తెలంగాణ రాష్ట్రవ్యవస్థలో ఉన్న పుస్తకాలన్నిటిని ప్రాచీ శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం 2016 జూన్ 2వ తేదీ నుంచి 8వ తేదీ వరకు ప్రత్యేక పుస్తక ప్రదర్శన నిర్వహించింది. ప్రతిరోజు మధ్యాహ్నం 2 నుంచి రాత్రి 7 వరకు జరిగి ఈ ప్రదర్శనలో తెలుగు భాషా సాహిత్యాలు, కళా సంస్కృతులకు సంబంధించిన అరుదైన గ్రంథాలు 30 నుంచి 50 శాతం వరకు తగ్గింపు ధరలో అందించడం జరిగింది. అధిక సంఖ్యలో భాషాభిమానులు ఈ గ్రంథాలను కొనుగోలు చేశారు.

పనే దైవం

ఉద్యోగులు పనిని దైవంగా భావించి, చిత్తశుద్ధితో విధులు నిర్వహించాలని పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి ఉద్యోగులకు ఉద్యోగించారు. ప్రజా ధనాన్ని వేతనాలుగా పొందుతున్న మనం నిజాయితీగా ఉండాలనీ, ద్వంద్వ పైభఱి అవలంభించకూడనీ ఆయన హితవు పలికారు.

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్ట్రార్ గా పని చేస్తున్న ఆచార్య కర్నాటి తోమాసయ్య, తులనాత్మక అధ్యయన కేంద్రం సంచాలకులు, విజ్ఞాన సర్వస్వ కేంద్రం డైరెక్టర్ ఇన్ఫార్మేషన్స్ గా విధులు నిర్వహిస్తున్న ఆచార్య కె. తోమాసయ్య ఉస్కానియా విశ్వవిద్యాలయం నుంచి బి.కామ్, ఎం.ఎ. లింగిప్పిణి చేశారు.

ఆచార్య కె. తోమాసయ్య ఉస్కానియా విశ్వవిద్యాలయం నుంచి ఆచార్య పి.ఎస్. సుబ్రమణ్యం పర్యవేక్షణలో భాషాశాస్త్రంలో పిహాచ్.డి చేశారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో తేది 5-4-1989న లెక్కర్ గా భాషాభివృద్ధి పీరం, భాష ప్రణాళిక అండ్ నవీకరణ శాఖలో నియమింపబడ్డారు. వీరికి అసోసియేట్ ప్రాఫెసర్ గా తేది 27-7-1998న పదోన్నతి కల్పించడమైనది. 2007, జూలై 1న ప్రాఫెసర్ గా పదోన్నతి పొందారు. మొంబర్ ఆఫ్ ఎడిటోరియల్ బోర్డ్ ఫర్ ది క్యార్పరేట్ బుల్లెటిన్ ఆఫ్ హైయర్ ఎడ్యూకేషన్ గా వ్యవహరించారు. ఆచార్య కె. తోమాసయ్య తెలుగు భవనం ఇన్ఫార్మేషన్స్ గా, కంప్యూటర్ సెల్ కో-ఆర్డినేటర్ గా, దూరపిద్య కేంద్రం ఇన్ఫార్మేషన్స్ సంచాలకులుగా భాషాభివృద్ధి పీరం పీఠాధిపతిగా, పరీక్షల నియంత్రణాధికారిగా, రిజిస్ట్రార్ గా సేవలందించారు.

ఆచార్య సి. మృణాళిని వయసు రీత్యా 2016 జూన్ 30వ తేదీన పదవీ విరమణ చేశారు. ఈ సందర్భంగా 30వ తేదీ మధ్యాహ్నం డాక్టర్ నందమూరి తారకరామారావు కళామందిరంలో జరిగిన వీడ్యోలు సమావేశానికి ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి ముఖ్య అతిథిగా హజరయ్యారు. ఆచార్య కె. తోమాసయ్య, ఆచార్య సి. మృణాళిని వివిధ హోదాల్లో చేసిన సేవలు ప్రశంసనీయమన్నారు. వారి కృషి వల్లే విశ్వవిద్యాలయం పరోభివృద్ధి సాధిస్తోందన్నారు. అంతకు ముందు ఉపాధ్యక్షులు భాషాభివృద్ధి పీరంలో అధ్యాపకులుగా పని చేస్తున్న బసవరాజు వెంకటేశ్వరరావు పదవీ విరమణ అభినందన కార్యక్రమాన్ని ఉపాధ్యక్షుల కార్యాలయంలో నిర్వహించి ఆయన్ని సత్కరించి, విశ్వవిద్యాలయం తరఫున జ్ఞాపికను, అందజేసి, ఆర్థిక ప్రయోజనాల్లి అందించారు.

వీడ్యోలు సభకు తొలుత ప్రజా సంబంధాల అధికారి డాక్టర్ జె. చెన్నయ్య స్టోగతోపన్యాసం చేశారు. విశ్వవిద్యాలయం పక్షాన ఆచార్య కె. తోమాసయ్య, ఆచార్య సి. మృణాళిని గార్డను ఘనంగా ఉపాధ్యక్షులు సత్కరించి వారికి రావలసిన ఆర్థిక ప్రయోజనాలను అందజేశారు. అనంతరం విశ్వవిద్యాలయంలోని వివిధ పీరాల అధిపతులు, డైరెక్టర్లు, శాఖాధిపతులు, ఉద్యోగ సంఘాలు, బోధనా సిబ్బంది, బోధనేతర సిబ్బంది, హస్టల్ సిబ్బంది, పరిశోధక విద్యార్థులు, విద్యార్థులు, పూర్వ విద్యార్థులు, సన్మహితులు, శ్రేయోభిలాషులు, పదవీ విరమణ చేసిన ఆచార్య కె. తోమాసయ్యను, ఆచార్య సి. మృణాళిని ఘనంగా సత్కరించి తమ అభిమాన్ని చాటుకున్నారు.

మలేషియా తెలుగు సంఘం అధ్యక్షులు అచ్చుయ కుమార్ రావు తరఫున సత్కారం జరిగింది. వారి అభినందనలు కూడా అందజేశారు. సత్కారాల అనంతరం మాట్లాడిన వక్తలందరూ ఆచార్య కె. తోమాసయ్య, ఆచార్య సి. మృణాళిని, బసవరాజు వెంకటేశ్వరరావు విశ్వవిద్యాలయానికి చేసిన సేవలను, కృషిని ప్రశంసించారు.

ఆచార్య కె. తోమాసయ్య తన స్పృందనలో తన ఉన్నతికి కారక్కలైన ప్రతీ ఒక్కరిని స్మరించుకున్నారు. తన మీద నమ్మకంతో రిజిస్ట్రేర్గా నియమించినందుకు ఉపాధ్యక్షులకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు. ఉపాధ్యక్షుల నుంచి అనేక విషయాలు తెలుసుకున్నానన్నారు. తన ఉద్యోగ జీవితాన్ని సక్రమంగా నిర్వహించడానికి సహకరించిన కుటుంబ సభ్యులకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు. 27 సంవత్సరాల 2 నెలల 26 రోజులు పని చేశానన్నారు. భాషాభివృద్ధి పీరంలో పని చేసిన అధ్యాపకులకు, అధ్యాపకేతర మిత్రులకు ధన్యవాదాలు తెలిపారు.

ఆచార్య సి. మృణాళిని ఉస్కానియా విశ్వవిద్యాలయం నుంచి బి.ఎ., ఎం.ఎ (తెలుగు), ఎం.ఫిల్. (తెలుగు) పిహాచ.డి. (తెలుగు)సు చేశారు. ఎం.ఎ. (ఉమెన్ స్టడీస్)సు మధర్ థరిస్పా ఉమెన్ యూనివరిటీ నుంచి చేశారు. ఏరు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో తేది 30-9-1991న లెక్కర్ ర్స్గా తులనాత్మక అధ్యాయున కేంద్రంలో నియమింపబడ్డారు. 2000 నవంబర్ 30న అసోసియేట్ ప్రోఫెసర్గా, 2009, డిసెంబర్ 9న ప్రోఫెసర్గా పదొన్నతి పొందారు. ఆచార్య సి. మృణాళిని యు.జి.సి. సెల్ కో-ఆర్డినేటర్గా, తులనాత్మక అధ్యయన కేంద్రం ఇన్ఫారోమాటిక్స్ సంచాలకులుగా, విజ్ఞాన సర్వస్వ కేంద్రం ఇన్ఫారోమాటిక్స్ సంచాలకులుగా, ప్రచురణల విభాగం ఇన్ఫారోమాటిక్స్ సంచాలకులుగా, ఇంటర్వూల్ క్వాలిటీ అసూరెన్స్ సెల్ ఇన్ఫారోమాటిక్స్ సంచాలకులుగా, నాక్ కమిటీ కన్ఫెన్సర్గా విశ్వవిద్యాలయానికి సేవలందించారు.

ఆచార్య సి. మృణాళిని ఉద్యోగులందరికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ ఆశావాహ ధృక్షథం తనదనీ, వప్పైనా చేయగలం అనే దృఢ చిత్తం ఉండాలని సూచించారు. ఆచార్య సి. నారాయణరెడ్డి తోద్యముతో ఈ విశ్వవిద్యాలయ ఉద్యోగంలో చేరినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు. ఉపాధ్యక్షులు, రిజిస్ట్రార్లు అందరూ తనకు సహకరించారని తెలిపారు. ఆచార్య శివారెడ్డిగారు బాధ్యత, స్నేచ్ఛ రెండూ తనకు ఇచ్చారన్నారు. ఒక పని సాధ్యం కావడానికి ఎంతో మంది కృషి ఉంది. మీ అందరి సహకారంతోనే విశ్వవిద్యాలయం ఇంత ప్రగతి సాధించిందన్నారు. తాను వ్యక్తిపరంగా ఏ పని చేయలేదనీ, విషయపరంగానే చేశానన్నారు.

అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం సంచాలకులు ఆచార్య డి. మునిరత్నం నాయుడు, ప్రముఖ కవులు డా. నందిని సిధారెడ్డి, శిఖామణి, పరిశోధక విద్యార్థులు మృదుల, డాక్టర్ ఏనుగు నరసింహరెడ్డి, నీలకంఠం, మహేందర్, లక్ష్మీనారాయణ శర్మ, సంపత్తి, చంద్రయ్య, సిద్ధార్థ, హరీకౌడి, సత్యనారాయణ, సదన్, రమేష్, బోధనేతర సిబ్బంది సంఘం అధ్యక్షుడు ఎం. రాములు, కంప్యూటర్సెల్ ఇన్ఫార్మాటిక్స్ డాక్టర్ కె. సుధిర్ కుమార్, జర్వులిజం శాఖ అధిపతి ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి, సృత్యశాఖ తరఫున డాక్టర్ భాగవతుల సేతురాం, సంగీత శాఖాధ్యక్షులు డాక్టర్ ఎన్. ఉమాదేవి, గ్రంథాలయ మాజీ అధికారి డాక్టర్ ఎం. శంకర్ రెడ్డి, సృత్యశాఖ అధ్యాపకులు డాక్టర్ అలేఖ్య పుంజాల, తులనాత్మక అధ్యయన కేంద్రం ఇన్ఫార్మాటిక్స్ సంచాలకులు డాక్టర్ గీతావాణి, పూర్వ రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యం డాక్టర్ నమశ్శివాయ, తదితరులు ఆచార్య కె. తోమాసయ్య, ఆచార్య సి. మృణాళినిల సేవల్ని ప్రస్తుతిస్తూ అభినందన ప్రసంగాలు చేశారు.

బసవరాజు వెంకటేశ్వరరావు 1987లో ప్రాజెక్టు అసిస్టెంట్‌గా పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో ఉద్యోగ జీవితం ప్రారంభించారు. భాషాభిపృష్ఠ పీఠంలోనే వీరి సర్వీసు మొత్తం గడించింది. అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్ హోదాలో పదవీ విరమణ చేశారు.

ఇన్చాల్జు లజిస్ట్ర్స్ గా ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఇన్చాల్జు రిజిస్ట్ర్స్ గా ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి 2016, జూన్ 30వ తేదీన పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించారు. రిజిస్ట్ర్స్ గా పదవీ బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్న ఆచార్య కె. తోమాసయ్య వయసు రీత్యా 30న పదవీ విరమణ చేయడంతో వారి స్థానంలో ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డిని రిజిస్ట్ర్స్ గా నియమిస్తు ఉపాధ్యక్షులు ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఆ మేరకు ఆచార్య కె. తోమాసయ్య నుంచి బాధ్యతలను సత్తిరెడ్డి స్వీకరించారు.

ప్రస్తుతం ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి జర్నలిజం శాఖ అధిపతిగా, ఐక్య ఎస్ డైరెక్టర్ గా, విద్యాత్మక వ్యవహరాల పీఠాధిపతిగా విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. గతంలో సామాజిక, తదితర శాస్త్రాల పీఠాధిపతిగా, దూరవిద్య కేంద్రం సంచాలకులుగా నేవలందించారు.

ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి 1961లో నల్గొండ జిల్లా తుంగతురి మండలం అన్నారం గ్రామంలో జన్మించారు. ఉపాధ్యానియా విశ్వవిద్యాలయం నుంచి ఎం.సి.జె. ధార్మాడలోని కర్ణాటక విశ్వవిద్యాలయం నుంచి జర్నలిజంలో పిహెచ్.డి చేశారు. కొంత కాలం జర్నలిస్ట్ గా పని చేసిన సత్తిరెడ్డి 1990లో జర్నలిజం శాఖలో అధ్యాపకులుగా నియమింపబడ్డారు.

ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి రిజిస్ట్ర్స్ గా పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించిన సందర్భంగా విశ్వవిద్యాలయంలోని బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు అభినందనలు తెలిపారు.

హరితహరం

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో 2016 జూలై 11 సోమవారం నాడు హరితహరం కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి, ఇన్ఫార్మేషన్ రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి మామిడి మొక్కల్ని నాటారు. విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంగణంలో జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో పెద్ద సంఖ్యలో అధ్యాపకులు, బోధనేతర సిబ్బంది, నాల్గవ తరగతి సిబ్బంది, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

ప్రజా సంబంధాల విభాగం ఇన్ఫార్మేషన్ బి. శ్రీనివాస్‌గాడ్

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ప్రజా సంబంధాల విభాగం ఇన్ఫార్మేషన్ బి. శ్రీనివాస్ గాడ్ పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ప్రజా సంబంధాల అధికారి డాక్టర్ జె. చెన్నయ్య వయసు రీత్యా పదవీ విరమణ చేయడంతో బి. శ్రీనివాస్‌గాడ్ ఇన్ఫార్మేషన్ బాధ్యతలు 2016, ఆగస్టు 31న స్వీకరించారు. విశ్వవిద్యాలయంలో బి. శ్రీనివాస్ గాడ్ 1992 నుంచి ప్రోగ్రామ్ ఇన్ఫార్మేషన్ విధులు నిర్వహిస్తున్నారు.

ఘనంగా సాహితీ పురస్కారాల ప్రదానిట్లవం

తెలుగు సాహిత్యంలోని వివిధ ప్రక్రియల్లో ఉత్తమ గ్రంథాలకు పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం 2016 జూలై 13 బుధవారం సాహితీ పురస్కారాలు ప్రదానం చేసింది. ఎన్.టి.ఆర్. కళామందిరంలో విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన ఉత్సవంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారు డా.కె.వి. రమణాచారి ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు. పురస్కార గ్రహీతలకు ఒక్కాక్కర్మికి 20,116 రూపాయలు, పురస్కార పత్రం, శాలువాతో ఘనంగా సత్కరించారు. ముఖ్యాతిథి డా.కె.వి. రమణాచారి ఈ సందర్భంగా ప్రసంగిస్తూ రచయితలు, కవులు, కళాకారులు సమాజాన్ని సన్మార్థంలో నడిపే విధంగా రచనలు, కళా ప్రదర్శనలు చేస్తారని అన్నారు. బాలలకు గతంలో శతక పద్మలు చెప్పడంతో పాటు దేశభక్తిని, దైవభక్తిని పాదుకొల్పే విధానం ఉండేదని, ఈనాడు రైమ్స్ రాక్టో అవస్త కనుమరుగయ్యాయని అన్నారు. బాలలకు ప్రాథమికంగా సైతిక విలువలు వంట బట్టిస్తే, ఇప్పటిలాగా నిర్భయ చట్టలే అవసరం ఉండేవి కావని తెలిపారు.

పురస్కారం పొందిన కవి, రచయితల్ని విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య శివారెడ్డి అభినందిస్తూ పురస్కారాల ఎంపికలో ఎటువంటి జోక్కుమూ ఉండదని అన్నారు. న్యాయానిర్మితలకే హర్షి స్నేహి ఇస్తామని స్వప్తం చేశారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం తెలుగు విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఆదరిస్తోందని గత రెండు సంవత్సరాల్లో అదనంగా 27 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చిందని తెలిపారు. విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్ట్రేర్ ఆచార్య వి.సత్తిరెడ్డి స్వీగతం పలుకుతూ అకాడమీల కార్యక్రమాలను తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం కొనసాగిస్తున్నదన్నారు. విస్తరణ సేవా విభాగం అధిపతి డా. జార్ము చెన్నయ్య పురస్కార గ్రహీతల పరిచయం చేశారు. పలువురు కవులు, రచయితలు, విమర్శకులు విశ్వవిద్యాలయ సిబ్బంది, విద్యార్థులు హజరయ్యారు.

పురస్కార గ్రహితులు

2013 సంవత్సరానికి పద్య కవితా ప్రక్రియలో ఆచార్య రావికంటి వసునందన్ ‘శ్రీ చరణశరణాగతి’కి, వచన కవిత్వంలో దేవిప్రియ ‘గాలిరంగు’కు, బాలసాహిత్యంలో పైడిముట్రి రామకృష్ణ ‘చింటూ గాడి కథల’కు, కథా ప్రక్రియలో ఎ.ఎస్.జగన్నాథశర్మ ‘పేగు కాలిన వాసన’కు, నవలలో జాజులగౌరి ‘వొయినం’కు, సాహిత్య విమర్శలో డా. శ్రీరంగాచార్య ‘సాహిత్య వీధులు’కు, నాటకంలో డా. కొబ్బెట్టె వెంకటాచార్యుల ‘గుణనిధి’కి, అనువాదంలో డా. సి.మృణాళిని ‘మాల్గుడి కథల’కు ఇతరాల్లో డా. సంగనభట్ల నరసయ్య ‘తెలివాహ గోదావరి’కి, రచయిత్రి ఉత్తమ గ్రంథంగా కొండపల్లి కోబేశ్వరమ్మ ‘నిర్జన వారథి’కి సాహితీ పురస్కారాలు ప్రదానం చేశారు. ప్రోగ్రాం ఇన్ఫార్మేషన్ ఆర్. రామమూర్తి వందన సమర్పణ చేశారు.

పద్యకవిత - ఆచార్య రావికంటి వసునందన్

‘శ్రీచరణ శరణాగతి’ అనే బృహత్ గ్రంథానికి ఈసారి పద్య కవితా పురస్కారం అందుకున్న రావికంటి వసునందన్ 1949 మే 4న కరీంనగర్ జిల్లా కమాన్సపూర్ లో జన్మించారు. 1971లో ‘రతీప్రమ్యమ్యము’ పేరుతో తొలి కృతిని రచించారు. ఇప్పటివరకు 80కి పైగా రచనల్ని ప్రచురించారు. వానమామలై వరదాచార్యులు, డా.సి.నా.రె. వంటి ప్రముఖుల సాహిత్యంపై ప్రత్యేక సంచికలను స్వీయ సంపాదకత్వంలో వెలువరించారు. సినారె ‘భూమిక - ఒక సమగ్ర పరిశీలనం’ అనే అంశంపై ఎం.ఫిల్, ‘ఆధునికాంధ్ర కవిత్వంలో మానవతావాదం - విశ్వంభర విలక్షణత’ అనే అంశంపై పిపోచ.డి. పరిశోధన చేశారు. డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయంలో తెలుగు అధ్యాపకులుగా సేవలందించి డీన్గా పదవీ విరమణ చేశారు. యు.జి.సి. మైనర్, మేజర్ ప్రాజెక్టులను కూడా పూర్తి చేశారు. ఈసారి పురస్కారం అందుకున్న ‘శ్రీచరణ శరణాగతి’ ఒక ప్రోఫెసర్ నిర్వహించిన కావ్యం.

వచన కవిత - దేవిప్రియ

వచన కవితా ప్రక్రియలో ఉత్తమ గ్రంథంగా ఎంపికైన ‘గాలిరంగు’ దేవిప్రియ కవితా రచనా పరిణామంలో అత్యున్నత స్థాయిలో ఉంది. ఆధునిక తెలుగు కవిత్వంలో అగ్రశేషి కవిగా తన స్థానాన్ని నిలపెట్టుకున్న దేవిప్రియ 1951లో గుంటూరులో జన్మించారు. తొలుత సినీరంగంలో అనిసెట్టి సుబ్బారావు పద్ధ పనిచేశారు. తర్వాత జర్వులిజంలో స్థిరపడి అనేక పత్రికల్లో, టీవీ చానళ్లలో వివిధ హోదాల్లో సేవలందించారు. కథకునిగా రచనలు చేయడం ప్రారంభించిన దేవిప్రియ పట్టుమని పది కథలు కూడా ప్రచురించకముందే కవిగా మారారు. పైగంబర కవిగా ప్రసిద్ధుడయ్యారు. ‘అమృతేష్టి’ కవితా సంపుటి దేవిప్రియకు విశేషమైన గుర్తింపు తెచ్చి పెట్టింది. ఏడు కవితా సంపుటాలు ప్రచురించారు. బి. నరసింగరావు దర్శకత్వంలో ‘ధాసి’, ‘రంగుల కల’ వంటి జాతీయ అవార్డులు పొందిన సినిమాలకు స్క్రీన్ పేస్ రాశారు. కొన్ని చిత్రాలకు పాటలు రాశారు. గడ్డర్పై ‘ముఖ్యజీక్ అఫ్ ఎ బ్యాటిల్పేషన్’ అనే డాక్యుమెంటరీ నిర్మించి దర్శకత్వం పహించారు. ‘అధ్యక్ష మన్మించండి’ అనే సంపాదకీయాల సంపుటి, దినపత్రికలో ‘రన్నింగ్ కామెంటరీ’ కూడా దేవిప్రియకు గుర్తింపు పెంచాయి.

బాలసాహిత్యం - పైడిమురి రామకృష్ణ

‘చింటుగాడి కథలు’ అనే గ్రంథాన్ని రచించిన పైడిమురి రామకృష్ణకు 2013 సంవత్సరానికి బాలసాహిత్యంలో సాహితీ పురస్కారం లభించింది. ఖమ్మంలో జన్మించిన రామకృష్ణ ఎం.బి.ఎ. పట్టబుద్ధుడు. బాలసాహిత్యంపై అపారమైన మక్కువ ఏర్పరచుకొని విరివిగా రచనలు చేస్తున్నారు. పిల్లల కోసం ఇప్పటి వరకు సుమారు 350కి పైగా కథలు, కవితలు, రేడియో నాటికలు, ఇతర రచనలు చేశారు. ‘కథా కిరణాలు - మన తెలుగు కథకులు’ పేరుతో తెలుగు కథకుల పరిచయాలతో కూడిన గ్రంథాన్ని వెలువరించారు. ‘మామయ్ డాట్ కామ్’, ‘రంగుల రాట్టుం’, ‘అనగనగా ఒక అడవి’ బాలల కథల సంపుటాల్ని రచించారు. ప్రస్తుతం సూర్య దినపుత్రికలో ‘బాల సాహితీ శిల్పులు’ శీర్షికన బాలసాహితీ వేత్తల పరిచయాలను ధారావాహికగా 86 వారాలుగా రాస్తున్నారు. బాలసాహితీ ప్రపాఠం, బాలసాహితీరట్టు వంటి బిరుదులు పైడిమురి రామకృష్ణకు లభించాయి.

కథ - ఎ.ఎన్. జగన్నాథశర్మ

కథానిక ప్రక్రియలో ఈసారి ఉత్తమ గ్రంథంగా ఎంపికైన ‘పేగు కాలిన వాసన’ కథల సంపుటి ఎ.ఎన్. జగన్నాథశర్మ విశిష్ట రచన. ఏరి పూర్తి పేరు అయలసోమయాజుల నీలకంరేశ్వర జగన్నాథశర్మ. 1956 ఏప్రిల్ 13న జన్మించారు. వృత్తిరీత్యా పత్రికా రచయిత అయిన శర్మ ప్రస్తుతం ఆంధ్రజ్యోతి వారి ‘నవ్య’ వారపత్రికకు సంపాదకులుగా ఉన్నారు. ఉత్తరాంధ్ర కథా సాహిత్య ప్రతిభను నిలబెట్టుకునే స్థాయిలో జగన్నాథశర్మ పేరెన్నికగన్న కథలు రాశారు. ఇప్పటి వరకు సుమారు 500 కథలు రాశారు. అశ్యంత వాస్తవికమైన కథనం, విలక్షణ శిల్పం కలిగిన ఏరి కథలు తెలుగు కథా సాహిత్యాన్ని సుసంపన్నం చేశాయి. ముఖ్యంగా దిగువ మధ్య తరగతి జీవితాల్లోని కటువైన అనుభవాలను కథలుగా మలచిన తీరు జగన్నాథ శర్మను అగ్రస్థానంలో నిలబెడుతుంది. ఒకానొక అపూర్వమైన అనుభూతిని కలిగించే ప్రత్యేకమైన రచనా ధోరణి జగన్నాథ శర్మది.

నవల - జాజుల గౌరి

‘వొయినం’ నవలకు ఉత్తమ నవలా రచన పురస్కారం అందుకున్న జాజులగౌరి ఉన్నత శ్రేణికి చెందిన రచయితి. 1968 మార్చి 2న జన్మించిన గౌరి చదువులకు పేదరికం ఆడ్డంకిగా ఉన్న వర్గంలో జన్మించినా పరిస్థితులకు ఎదురొడ్డి చదివింది. వ్యక్తిగా, రచయిత్రిగా ఉన్నత స్థానాన్ని అందుకుంది. బి.ఎ, ఎల్.ఎల్.బి., ఎల్.ఎల్.ఎం., బి.సి.జె, ఎం.సి.జె వంటి డిగ్రీలు పూర్తి చేసింది. సాహితీ సృజనలో ప్రత్యేకమైన మార్గంలో నడుస్తూ కవయిత్రిగా, రచయిత్రిగా సాగింది. ‘మన్మబువ్య’ కవితా సంపుటితో సాహిత్యలోకం దృష్టిని ఆకర్షించింది. ‘మన్మబువ్య’ యోగవేమన విశ్వవిద్యాలయంలో పాత్యాంశంగా నిర్ణయించబడింది. ఒయినం, కష్టం, భూమిచిడ్డ మెదలైన నవలలు, కథా సంపుటాలు వెలువడ్డాయి. కొన్ని ఇతర భాషల్లోకి అనువాదమయ్యాయి. జాజుల గౌరి రచనలపై ఎం.ఫిల్. పిహాచ్.డి పరిశోధనలు సాగుతున్నాయి. సామాజిక ఉద్యమంలోనూ, తెలంగాణ సాధనకై సాగిన రాజకీయ, సాహిత్య ఉద్యమంలోనూ వనిచేశారు.

విమర్శ - డా. శ్రీరంగాచార్య

సాహిత్య విమర్శ ప్రక్రియలో ఈ సంవత్సరం డా. శ్రీరంగాచార్య రచించిన ‘సాహిత్యచీఫీ’ పురస్కారానికి ఎంపికైంది. 1944 సంవత్సరంలో నల్గొండ జిల్లా నకిరేకల్ మండలం చందుపట్లలో జన్మించిన శ్రీరంగాచార్య ప్రాచ్య భాషాసాహిత్యాల్లో స్నేతకోత్తర పట్టబ్ధిద్రులే కాకుండా పిహెచ్.డి పరిశోధన కూడా చేశారు. 1966 నుంచి 2002 వరకు 36 సంవత్సరాల పాటు మహబూబ్ నగర్ జిల్లా పాలెంలోని ప్రాచ్య కళాశాలలో అధ్యాపకులుగా, ప్రధానాచార్యులుగా సేవలందించారు. ఎంతో మంది తెలుగు విద్యార్థులను తయారు చేసి భాషా సాహిత్య వికాసానికి దోషాదం చేశారు. ప్రాచీన సాహిత్యాన్ని లోతుగా అధ్యయనం చేశారు. తాళపత్ర, లిఖిత ప్రతుల పరిష్కరణలో సిద్ధహస్తులు. సుమారు 25 గ్రంథాలను ప్రచురించారు. సుమారు 200లకు పైగా సాహిత్య వ్యాసాలు, విమర్శలు రాశారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ పురస్కారానికి ఎంపికైన ‘సాహిత్య వీధులు’ ప్రాచీన సాహిత్యంపై డా. శ్రీరంగాచార్య గారికి ఉన్న అపారమైన పాండిత్యానికి నిదర్శనంగా నిలుస్తుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి ఉత్తమ కళాశాల అధ్యాపక పురస్కారం అందుకున్నారు.

నాటకం - డా. కొట్టె వెంకటాచార్యులు

2013 సంవత్సరానికి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ సాహితీ పురస్కారానికి నాటక ప్రక్రియలో గుణనిధి నాటకం ఎంపికైంది. నాటకకర్త డా. కొట్టె వెంకటాచార్యులు స్వయంగా ప్రసిద్ధ నాటక కర్త, పేరున్న నటులు. 1951 మార్చి 1న ప్రకాశం జిల్లా జంగురెడ్డిపాలెంలో జన్మించారు. కాళ్ళకూరి నారాయణరావు రచనలపై పరిశోధన చేసి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం నుంచి డాక్టరేట్ పొందారు. ప్రాదరూబాద్ లోని శ్రీ రామభద్ర జూనియర్ కళాశాలలో తెలుగు అధ్యాపకులుగా సేవలందించారు. 40 సంవత్సరాల కిందట ‘పల్లె పడుచు’ నాటకంలో గోపి పౌత్ర ధరించడం ద్వారా రంగస్థల కళలో ప్రవేశించిన కొట్టె వెంకటాచార్యులు ప్రాచీన సాహిత్యాధ్యయనం వల్ల పోరాటిక నాటక రంగంలో ప్రముఖంగా పేరు పొందారు. శిశుపాలుడు, గయుడు, కర్ణుడు, దుర్యోధనుడు, భవానీశంకరుడు మొదలైన అనేక పౌత్రులకు ప్రాణ ప్రతిష్ట చేశారు. సి.ఎస్.ఆర్. కళామందిరం అనే సంస్థ ద్వారా నాటక రంగానికి సేవలందించారు. శ్రీనాథుని కాశీఖండంలోని ఒక అంశాన్ని గుణనిధి నాటకంగా మలచి బహుమతిని అందుకున్నారు.

అనువాదం - ఆచార్య సి. మృణాళిని

ఆర్.కె.నారాయణ్ మాల్సుడి దేన్నను ‘మాల్సుడి కథలు’ పేరుతో డా. సి. మృణాళిని తెలుగులోకి అనువదించారు. ఈ గ్రంథం 2013 సంవత్సరానికి ఉత్తమ అనువాద రచనగా సాహితీ పురస్కారం పొందింది. రచయిత్తిగా, అనువాదకురాలిగా, విమర్శకురాలిగా, వ్యాఖ్యాతగా, పౌత్రికేయరాలిగా బహుమథీన ప్రతిభను సముప్రార్థించిన మృణాళిని తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో తులనాత్మక అధ్యయన కేంద్రం సంచాలకులుగా ఇటీవలే పదవీ విరమణ చేశారు. ఉస్కాన్నియా విశ్వవిద్యాలయంలో తెలుగు, ఆంగ్ల భాషా సాహిత్యాల్లో స్నేతకోత్తర పట్టబ్ధిద్రులు. ‘సాంఘిక నవలల్లో కథన శిల్పం’ అనే అంశంపై పరిశోధన చేసి డాక్టరేట్ తీసుకున్నారు.

మౌలిక రచనలు, అనువాదాలు, పత్రికల్లో రాసిన ధారావాహిక రచనలు కలిపి సుమారు 20 గ్రంథాలు ప్రచురించారు. గుల్లార్ కథలు, ఆర్.కె. నారాయణ మాల్యడి కథలు అనువాదాలకు విశేషమైన గుర్తింపు లభించింది. ఆకాశవాణి, దూరదర్శన్, ఇతర ఛానళ్లలో వ్యాఖ్యాతగా, పరిచయకర్తగా పేరు పొందారు. సాహిత్య సదస్సుల్లో వక్తగా సుప్రసిద్ధులు. దేశ విదేశాల్లో జరిగిన సభలు, సమావేశాల్లో పాల్గొన్నారు.

ఇతర వచన రచనలు - డా. సంగనభట్ల నరసయ్య

ఇతర వచన రచనా విభాగంలో ‘తెలివాహ గోదావరి’ అనే గ్రంథం సాహితీ పురస్కారానికి ఎంపికైంది. కరీంనగర్ జిల్లాలోని ధర్మపురిలో 1954వ సంవత్సరంలో జన్మించిన డా. సంగనభట్ల నరసయ్య తెలుగు భాషా సాహిత్యాల్లో స్నాతకోష్టవ పట్టబ్రహ్మలయ్యారు. పరిశోధకునిగా, వచన, పద్య కవిగా, విమర్శకునిగా పేరు పొందారు. కర్రాటుక సంగీతాన్ని అభ్యసించి శాస్త్రీయ గానంలో ప్రాచీణ్యాన్ని సముప్పించారు. నటునిగా అభినయ కళలో కూడా సముచితమైన ప్రజ్జను సాంతం చేసుకున్న డా. నరసయ్య హోరాటిక, చారిత్రక నాటకాల్లో నటునిగా, దర్శకునిగా పేరు పొందారు. ధర్మపురిలోని శ్రీ రాజరాజేశ్వర సంస్కృతాంధ్ర కళాశాలలో 34 సంవత్సరాల పాటు అధ్యాపకునిగా, ప్రధానాచార్యునిగా సేవలందించారు. ‘సమాంతర రేఖలు’ అనే గ్రంథం, ‘ధర్మపురి క్షేత్ర చరిత్ర’ అనే చారిత్రక గ్రంథం రచించారు. ఏ అంశాన్ని తీసుకున్నా ప్రధానంగా మౌలిక పరిశోధన చేసే డా. నరసయ్య తెలుగువారి విశిష్ట చరిత్రకు సంబంధించిన తమ రచన ‘తెలివాహ గోదావరి’కి సాహితీ పురస్కారం అందుకున్నారు.

నిర్జన వారథి - కొండపల్లి కోటేశ్వరమ్మ

రచయిత్రుల గ్రంథాల్లో ఉత్తమ రచనగా ఎంపికైన ‘నిర్జన వారథి’ రచయితి శ్రీమతి కొండపల్లి కోటేశ్వరమ్మ జన్మించి కృష్ణ జిల్లా పామర్లులో. చిన్ననాటి నుంచే చైతన్యవంతంగా ఆలోచించడం, సుస్వరంగా పాటలు పాడడం ఇష్టమైన వ్యాపకం. తరుణ యవ్వనంలోనే కమ్ముయినిస్టు పార్ట్ కార్యకలాపాల్లో లీనమై ప్రజాభ్యుదయమే పరమావధిగా పని చేశారు. మూడేళ్ళ వయసులోనే పెళ్ళిలో బాల వితంతువుగా మారిన కోటేశ్వరమ్మ ఉద్యమ సహచరుడు కొండపల్లి సీతారామయ్యను వివాహం చేసుకున్నారు. ఉద్యమ జీవితం సుదీర్ఘంగా సాగింది. అనేక అనుభవాలను చవి చూశారు. సీతారామయ్యకు దూరమయ్యారు. స్వతంత్ర జీవనం, స్వతంత్ర వ్యక్తిత్వం, వీటికి తోడు రచనా జీవితం ముప్పెటగా అల్లుకొని సాగాయి. ఆ అనుభవాల సంపుటి ఈనాడు బహుమతికి ఎంపికైన ‘నిర్జన వారథి’. కోటేశ్వరమ్మ ‘అమ్మ చెప్పిన కథలు’, ‘సంఘమిత్ర’ కథల సంపుటాలు, ‘అప్రు సమీక్షణం’ కవితా సంపుటి ప్రచురణ పొందాయి. 97 ఏళ్ళ నిండు వయసులోనూ జీవితాన్ని గురించి, సాహిత్యాన్ని గురించే వీరి ఆలోచనలు.

ప్రతిభా పురస్కారాల ప్రదానానిష్టవం

తెలుగు భాషకు త్వరలోనే ప్రాచీన హోదా లభిస్తుందని తెలంగాణ సాంస్కృతిక, పర్యాటక, క్రీడలు, యువజన సేవల ముఖ్య కార్యదర్శి బుట్రా వెంకటేశం తెలిపారు. పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విస్తరణ సేవా విభాగం ఆధ్వర్యంలో 2016 జూలై 14 గురువారం ఎన్.టి.ఆర్. కళామందిరంలో జరిగిన 2014 ప్రతిభా పురస్కార ప్రదానానిష్టవంలో ఆయన ముఖ్యాతిథిగా పాల్గొని ప్రసంగించారు. మద్రాసు ప్లాకోర్సులో దాఖలైన వ్యాఖ్యాంపై తెలంగాణ ప్రభుత్వం గత ఏడాదికాలంగా సమర్పించాడనలు వినిపిస్తున్నదని, తీర్పు కొద్ది రోజుల్లోనే వెలువదుతుందని వెంకటేశం వివరించారు. ఆంగ్లం అన్నం పెట్టినా మనం తెలుగువారందరి అభిమానం చూరగొని తెలుగువారుగా జీవించాలంటే తెలుగు తప్పనిసరిగా చదవాలని అన్నారు. బెంగాల్లోని విశ్వభారతి విశ్వవిద్యాలయంలో తెలుగు పీరం ఏర్పాటు చేసేందుకు కృషి చేస్తున్నట్లు ప్రకటించారు.

తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. తెలుగు భాషా సంస్కృతుల వికాసం కోసం తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం చేస్తున్న కృషిని వివరించారు. తెలుగు జాతి వివిధ రంగాల్లో కృషి చేస్తున్న వారికి పురస్కారాలనిచ్చి సత్కరిస్తున్నామన్నారు. నిర్మాయక సంఘాల ద్వారా నిష్పాక్షికమైన రితిలో పురస్కారాలను అందిస్తున్నామన్నారు.

విశిష్ట అతిథిగా పాల్గొన్న తెలంగాణ భాషా సాంస్కృతిక శాఖ సంచాలకుడు మామిడి హరికృష్ణ ప్రసంగిస్తూ తెలుగు భాషకు, సాహిత్యానికి అత్యంత ప్రాచీనమైన చరిత్ర వుందని, అందుకు ఆధారాలను మద్రాసు ప్లాకోర్సులో సమర్పించామని చెప్పారు. వివిధ రంగాల్లో ప్రతిభావంతులైన వారికి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం అందిస్తున్న

పురస్కారాలు ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకమైనవని అన్నారు. విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారు ఆచార్య వి.సత్తిరెడ్డి స్నాగతోపన్యాసం చేస్తూ ఏ రంగంలోనై ఉన్నత స్థాయికి చేరాలంటే అభిరుచితో పాటు నిరంతర సాధన చేయాలని అన్నారు. విస్తరణ సేవా విభాగం అధిపతి డా. జూరు చెన్నయ్య పురస్కార గ్రహీతల్ని పరిచయం చేశారు. ట్రోగ్రాం ఇన్ఫారెడ్ ఆర్. రామమూర్తి వందన సమర్పణ చేశారు.

పురస్కారాలందుకున్న ప్రతిభామూర్తులు

జూపాక సుభద్ర (కవిత్వం), డా. దిలావర్ (విమర్శ), బి. లీనివాసరెడ్డి (శిల్పకళ), బి. అంజనీ రెడ్డి (చిత్రకళ), డా. అలేఖ్య పుంజాల (సృత్యం), హైదరాబాద్ బ్రదర్స్ - డి. రాఘవాచారి, డి. శేఖాచారి (సంగీతం), దాసు కేశవరావు (పత్రికా రచన), సి.వి.కె. రావు (నాటకరంగం), మొగులయ్య (జానపద కళారంగం - పన్నెండు మెట్ల కిన్నెరు), తిగుళ్ళ శ్రీహరిశర్మ (అవధానం), వావిలికొలను రాజ్యలక్ష్మి (ఉత్తమ రచయిత్రి), శిరంశేట్టి కాంతారావు (కథ / నవల) పురస్కారం కింద రూ. 20,116/-లు, పురస్కార పత్రం, శాలువాతో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం సత్కరించింది.

కవిత్వం - జూపాక సుభద్ర

కవిత్వంలో ప్రతిభా పురస్కార గ్రహీత జూపాక సుభద్ర 1964 అక్టోబర్ 31న వరంగల్ జిల్లా రేగొండ మండలం దామరంచపల్లిలో జన్మించారు. చిన్ననాటి నుంచి విద్యార్థి దశ వరకు ఎదుర్కొన్న కులవివక్ష సుభద్రకు సాహిత్యరంగంలో, సామాజిక జీవనంలో ప్రతిఫుటన చైతన్యాన్నిచ్చింది. మనసులోని భావాల్ని ఆక్షరభద్రం చేయడం విద్యార్థి దశలోనే అభ్యింది. చాలా రచనల్ని దాచుకోలేకపోయారు. “అయ్యయో దమ్మక్క” తెలుగు కవిత్వంలో జూపాక సుభద్రకు ప్రత్యేక స్థానాన్ని కట్టబోట్టింది. దశిత స్ట్రీల జీవన చిత్రాన్ని సమగ్రంగా ఆత్మాశయంగా ఆవిష్కరించిన కవిత్వమిది. ‘రాయక్కపూన్యం’ పేరుతో సుభద్ర ప్రచురించిన కథల సంపటి కూడా ఆమెను కథా రచయిత్రిగా నిలపడమే గాక పదునైన రచనగా పేరు పొందింది. ఇంకో కవితా సంపటి, కథల సంపటి ప్రచురణకు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. ఇవిగాక పదేళ్ళపాటు స్త్రీవాద పత్రిక భూమికలో ధారావాహికంగా రాసిన సాహిత్య, రాజకీయ వ్యాసాలను పుస్తక రూపంలో తేనున్నారు. మాదిగ ఉపకులాల సామాజిక, సాంస్కృతికాంశాల్ని ఇతివృత్తంగా తీసుకుని రచించిన కథలతో రెండు సంకలనాల్ని తెచ్చారు. కృపాకర్ మాదిగతో కలిసి 84 మంది కవితలను ప్రచురించిన ‘కైతునకల దండం’ ఇంకా అనేక రచనలు చెప్పుకోదగ్గవి.

విమర్శ - డా. దిలావర్

విమర్శలో ప్రతిభా పురస్కారానికి ఎంపికైన డా. దిలావర్ అధ్యాపకునిగా, విమర్శకునిగా, కవిగా, కథకునిగా లభ్య ప్రతిష్టులైన సాహితీమూర్తి. నేటి ఖమ్మంజిల్లా ఇల్లండు తాలూకాలో 1949 జూన్ 5న జన్మించారు. ‘దాశరథి కవితా వ్యక్తిత్వ పరిశీలన’ అనే అంశంపై పరిశోధన చేసి డాక్టరేట్ పొందారు. ప్రాచీనాధునిక సాహిత్యార్థ్యయనం దిలావర్కు ఇష్టమైన వ్యాపకం. ఎర్రన-పోతనల రచనల్లో ‘ప్రహోద చరిత్ర’ను

తులనాత్మకంగా అధ్యయనం చేసి విమర్శ గ్రంథాన్ని రచించారు. ప్రపంచ సాహిత్యాన్ని మధించి ‘దూరాల చేరువలో అనే మరో విమర్శ గ్రంథం రాశారు. రాయప్రోలు తృణకంకణం, తెలంగాణ సాయుధ పోరాట సాహిత్యం తదితర అంశాలపై వ్యాసాలు రాశారు. వెలుగుపూలు, వెన్నెలకుప్పలు, జీవన తీరాలు వంటి కవితా సంపుటాలు, మచ్చబోమ్ము, కొండకోనల్లో వంటి కథా సంపుటాలు, కొన్ని నవలలు రాశారు.

చిత్రకళ - అంజనీరెడ్డి

1951లో తెలంగాణలో ప్రైదరాబాద్లో పుట్టి జాతీయ అంతర్జాతీయ చిత్రకారిజిగా ఎదిగిన ప్రిఫెసర్ బి. అంజనీరెడ్డి ఎన్నో వ్యష్టి చిత్రకళా ప్రదర్శనలు, బృంద ప్రదర్శనలు నిర్వహించి అగ్రశేషిలో స్థానం సంపూర్ణంగా ఉన్నారు. ప్రైదరాబాద్లోనేగాక ముంబాయి, ధిల్లీ, అహంకార్మా, తదితర నగరాల్లో వీరి కళాఖండాలు ప్రదర్శితమయ్యాయి. జె.ఎన్.టి.యు. పైనార్ట్ కళాశాలలో 24 సంవత్సరాల పాటు చిత్రకళలో ఆచార్యులుగా సేవలందించారు. ప్రకృతి పైపరీత్యాల బాధితులు, అనాధ శ్రీలు, పిల్లల కోసం తమ పెయింటింగ్లు విక్రయించి సహాయమందించారు. న్యాయార్థ న్యాషెర్పీ, శ్రీలంక, కరాబీ, జకార్తా, లండన్ తదితర నగరాల్లో జరిగిన అంతర్జాతీయ ప్రదర్శనల్లో పాల్గొన్నారు. ధిల్లీలోని మౌడర్న్ ఆర్ట్ గ్యాలరీ, లలిత కళా అకాడమీ, రాష్ట్రపతి భవన్, మద్రాస్ మూజాయిం ఆఫ్ మాడర్న్ ఆర్ట్, రాజస్థాన్ లలిత కళా అకాడమీ, ఇండియన్ స్కూల్ ఆఫ్ బిజినెస్ వంటి ప్రతిష్టాత్మక సంస్థలు అంజనీరెడ్డి కళాఖండాల్ని సేకరించి ప్రదర్శిస్తున్నాయి.

శిల్పకళ - బోల్లా శ్రీనివాసరెడ్డి

ఆధునిక శిల్పకళారంగంలో ప్రత్యేకమైన గుర్తింపు సాధించిన బోల్లా శ్రీనివాసరెడ్డి 1962 జూలై 10న నల్గొండ జిల్లా సుర్యాపేటలో జన్మించారు. శిల్పకళలో స్నాతకోత్తర పట్టబుద్ధులు కావడంతో పాటు బరోడా ఎం.ఎస్. యూనివరిటీలో శిల్పంలో పోష్ట్ డిప్లొమా, జె.ఎన్.టి.యు.లో బంగారు పతాకం సాధించారు. జె.ఎన్.టి.యు. పైనార్ట్ కళాశాలలో శిల్పశాఖ అధ్యాపకునిగా, శాఖాధిపతిగా, ప్రిఫెసర్గా, ప్రిన్సిపాల్గా, రిజిస్ట్రారుగా అనేక ఫోదాల్లో ప్రతిభావంతునిగా సేవలందించారు. అనేక ఇతర విశ్వవిద్యాలయాల్లో పరీక్షకునిగా, నిపుణునిగా ఉన్నారు. ప్రతిష్టాత్మకంగా ప్రైదరాబాద్లో జరిగిన అంతర్జాతీయ బయోదైవరీటీ సదస్సులో, అంతర్జాతీయ శిల్పల సదస్సులో పాల్గొన్నారు. దేశ విదేశాల్లో తమ శిల్ప కళాఖండాల్ని ప్రదర్శించారు. కళా శిబిరాల్లో చురుగ్గా పాల్గొని లలిత కళా అకాడమీ నుంచి జాతీయ పురస్కారం పొందారు. ప్రభుత్వం నుంచి ఉగాది పురస్కారం అందుకున్నారు.

సృత్యకళ రంగం - డా. అలేఖ్య పుంజాల

సృత్యకళ రంగంలో ప్రతిభా పురస్కారం పొందిన డా. అలేఖ్య పుంజాల సృత్యసీమలో ఉన్నత స్థాయిలో రాణిస్తూ జాతీయ, అంతర్జాతీయ భ్యాతి గడించారు. తెలంగాణలో ప్రైదరాబాద్ నగరంలో జన్మించి ఇక్కడే

నాథారణ విద్యలో, భరతనాట్యంలో పట్టబ్రద్రులై దాదాపు నాలుగు దశాభ్యాలుగా నర్తకీమణిగా, నాట్యగురువుగా సేవలందిస్తున్నారు. అనేక సృత్య రూపకాలకు నాటీకరణ చేసి, ప్రధాన పాత్ర ధరించి విజయవంతంగా ప్రదర్శించారు. అనేక సోలో అంశాలను రూపొందించారు. సాత్మికాభినయానికి ప్రత్యేకమైన పేరు పొందారు. శాంతరసం నుంచి రౌద్రరసం వరకు నవరసపోషణతో విదుషీమణిగా వినుతికెక్కారు. క్షీత్రయ్య పదాలపై పరిశోధన చేసి డాక్టరేట్ పొందారు. ప్రతిష్టాకరమైన కేంద్రం సంగీత నాటక అకాడమీ అవార్డు, తెలంగాణ రాష్ట్రవిరాఘవం సందర్భంగా ప్రభుత్వం నుంచి అత్యున్నత పురస్కారం, హంస అవార్డు, ప్రతిభా రాజీవ్ పురస్కారం, అన్నమాచార్య ప్రాజెక్ట్ ఆఫ్ నార్ట్ అమెరికా వారి శ్రీ కళాపూర్ణ అవార్డు వంటి అనేక గౌరవాలందుకున్నారు. దేశ విదేశాల్లో జరిగిన ప్రతిష్టాత్మక సృత్యోత్సవాల్లో కూచిపూడి నాట్య ప్రదర్శనలిచ్చారు.

సంగీతం - హైదరాబాద్ బ్రదర్స్ డి. రాఘవాచారి, డి. శేషాచారి

తెలంగాణ నుంచి శాస్త్రీయ సంగీత జగత్తులో అత్యున్నత స్థాయిలో ప్రకాశిస్తున్నవారు డి. రాఘవాచారి, డి. శేషాచారి. హైదరాబాద్ బ్రదర్స్గా లోక ప్రసిద్ధులైన ఈ సోదరులు హైదరాబాద్ నగరంలో సంగీతకారుల కుటుంబంలో జన్మించారు. తల్లిదంప్రాతి దరూర్ సులోచనాదేవి, రత్నమాచార్యులు తొలి గురువులు. అనంతర కాలంలో తమ విద్యను మరింత ఉత్తమ స్థాయికి మలచుకున్నారు. ఆకాశవాణి, దూరదర్శన్ జాతీయ కార్యక్రమంలో గానం చేశారు. మన దేశంలోనే గాక అమెరికా, కెనడా, ఆఫ్రీసియా తదితర దేశాల్లో ప్రతిష్టాత్మక సంగీత సభల్లో గాత్ర కచేరీలు చేశారు. శరీరాలు వేరైనా సంగీతాత్మ ఒక్కటిగా సాగుతున్న హైదరాబాద్ సోదరులు అలత్తారు సోదరులతో పోల్చుదగిన మహాన్నత విద్యాంసులు. మద్రాస్ మూర్ఖజిక్ అకాడమీ, కృష్ణగాన సభల్లో పలుమార్పు కచేరీలు చేసి తెలుగు వారి సంగీత ప్రతిభను చాటి చెప్పడమే గాక వరసగా ఉత్తమ గాత్ర సంగీత విద్యాంసులుగా పురస్కారాలు పొందారు. కంచి కాముకోటి పీరం అస్థాన విద్యాంసులుగా గౌరవించబడ్డారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వీరికి కళారత్న పురస్కారం ప్రదానం చేసింది. కేంద్ర సంగీత నాటక అకాడమీ అత్యున్నత పురస్కారం అందించింది. తెలంగాణ రాష్ట్రవిరాఘవ దినోత్సవం సందర్భంగా ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మక పురస్కారం ప్రదానం చేసింది.

పత్రికా రంగం - దాసు కేశవరావు

సుప్రసిద్ధులైన పత్రికా రచయితలు, సాహితీ ప్రముఖుల కుటుంబంలో 1943 సెప్టెంబర్ 23న జన్మించిన దాసు కేశవరావు బి.ఎ పట్టబ్రదులై తదుపరి జర్వలిజింలో స్నాతకోత్తర పట్టబ్రదులయ్యారు. కళాశాల విద్యార్థిగా ఉండగానే పత్రికా రచనలో తొలి అడుగులు వేశారు. యు.ఎ.ఎ.ఐ. వార్త సంస్థలో కొంత కాలం పనిచేసి దినపత్రికల్లో ప్రవేశించారు. దక్కు క్రానికల్, ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్, ది హిందూ మొదలైన ప్రముఖ ఆంగ్ దినపత్రికల్లో వివిధ హోదాల్లో సేవలందించారు. హిందూలో రాయలసీమ, తెలంగాణ రోయంగ్ కరస్పొండెంట్గా చేరి, 2005లో డిప్యూటీ ఎడిటర్గా పదవి విరమణ చేశారు. 35 ఏళ్ళ పత్రికా రచనా జీవితంలో తెలుగు - ఆంగ్ భాషలను అమితంగా ప్రేమించారు. హైదరాబాద్ యూనియన్ ఆఫ్ జర్వలిస్ట్స్కు మూడు పర్మాయాలు

అధ్యక్షులుగా ఉన్నారు. 2012లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉగాది పురస్కారమిచ్చి గౌరవించింది. ఆంగ్ర పత్రికా రచయితలుగా ప్రముఖంగా పేరు పొందిన వారిలో కేశవరావు ఒకరు. జర్నలిజం, తదితర అంశాలపై అనేక గ్రంథాలు రాశారు. మహాకవి దాసు శ్రీరాములు ‘జీవిత చరిత్రను తెలుగు అకాడమీ ప్రచరించింది. ఏదు తెలుగు గ్రంథాల్ని ఆంగ్లంలోకి అనువదించారు.

నాటక రంగం - సి.వి.కె. రావు

రంగస్థల నటులుగా, దర్శకులిగా, నాటక కళా సంస్థ నిర్వాహకులుగా సుదీర్ఘ కాలపు అనుభవం గడించిన సి.వి.కె. రావు నాటకాభిమానులకు, కళాకారులకు సుపరిచితులు. 1929 జూన్ 5న ఖమ్మం జిల్లా లింగాపురంలో జన్మించారు. బి.ఎ. పట్టబ్రద్రుతై బిడింగ్ గా నేపలందించారు. విద్యార్థిగా 11వ ఏట రంగస్థలంపై అడుగుపెట్టిన రావు తర్వాతి కాలంలో పూర్తికాలం నాటక రంగానికి సేవ చేశారు. లక్ష్మీలో ‘సుమతి’, అలహోబాద్లో ‘మృగ మైదానం’ వంటి నాటకాలు ప్రదర్శించారు. గోదావరి ఖనిలో తాను ప్రధాన పాత్ర ధరించి దర్శకత్వం వహించి ప్రదర్శించిన నాటకానికి ఉత్తమ దర్శకత్వ బహుమతి లభించింది. కొత్తగూడెంలో జరిగిన తెలంగాణ పరిషత్తులో కూడా బహుమతి అందుకున్నారు. దేవభక్తుని నందిశ్వరుడు నాటక కళాపరిషత్తును ప్రారంభించి రెండు దశబ్దాలు నిర్వహించారు. ‘మురళీ మనోహర్ నాట్యమండలిని స్థాపించి సుదీర్ఘ కాలం విజయవంతంగా నడిపారు. 48 ఏళ్ళ వయసులో కూడా నాటకం కోసం తపన వీడలేదు.

జూనపద కళా రంగం - మొగులయ్య

పన్నెండు మెట్ల కిస్నేర అనే వాద్యంతో విలక్షణమైన స్వరంతో కథాగానం చేసే మొగులయ్య మహాబాబీనగర్ జిల్లా రాయిపాకుల గ్రామంలో జన్మించారు. తాత ముత్తాతలు కనిపెట్టిన అరుదైన కథాగాన ప్రక్రియను ఎన్నో కష్టాలనెదుర్కొంటూ కూడా కొనసాగిస్తున్న గొప్ప కళాకారుడీయన. 8 ఏళ్ళ వయసులోనే తండ్రి ఎల్లయ్య వద్ద ఈ కథాగానాన్ని నేర్చుకున్నాడు. పన్నెండు మెట్ల కిస్నేర మీటుకుంటూ తాదాత్మంతో మియాసాట్, పండుగ సాయన్సు, గద్వాల రాజు వంటి వీరుల గాఢల్ని మొగులయ్య గానం చేస్తుంటే వినడం ఒక అపూర్వమైన అనుభాతి. కటిక పేదరికం ఒకవైపు. మంచి కళాకారుడనే ప్రశంస మరోవైపు. రెండు పార్శ్వాలు ఆయన జీవితంలో ఉన్నాయి. ఒంట్లో శక్తి ఉన్నంతకాలం పగలంతా మట్టి పనిచేస్తూ రాత్రి కళాప్రదర్శన చేస్తూ జీవనం సాగించాడు. ఇప్పుడు శక్తి ఉడిగి బతుకు కష్టమైంది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఆదుకొని అనేక ప్రాంతాల్లో ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేస్తున్నది.

ఆవధానం - తిగుళ్ళ శ్రీహరిశర్మ

అవధాన రంగంలో విశిష్ట నేపలందించిన తిగుళ్ళ శ్రీహరిశర్మ ఈ సంవత్సరం ఆ రంగంలో ప్రతిభా పురస్కారాన్ని స్వీకరించారు. కరీంనగర్ జిల్లా చీర్ధవంచలో 1951లో జన్మించారు. సంస్కృత కళాశాలలో ప్రాచ్య భాషా సాహిత్యాల్లో పట్టబ్రదులయ్యారు. ఎం.ఎ. సంస్కృతం, పండిత శిక్షణ కూడా పూర్తి చేసి

1973వ సంవత్సరంలో వేములవాడ శ్రీ రాజరాజేశ్వర సంస్కృత కళాశాలలో అధ్యాపకులుగా ప్రవేశించారు. 36 సంవత్సరాలు ఏకధాటిగా సేవలందించి ప్రధానాచార్యులుగా పదవి విరమణ చేశారు. సుమారు 40 సంవత్సరాలుగా అవధానాలు చేస్తున్న తిగుళ్ళవారు 155 తెలుగు అవధానాలు, 15 సంస్కృతావధానాలు విశేషమైన ఆదరణ పొందాయి. వీరి అష్టావధానాల్లో ఛందోభాషణం ప్రత్యేకమైంది. విద్యార్థులకు ప్రాచీనాంధ్ర సంస్కృతి భాషా సాహిత్యాలను పరిచయం చేయడం కోసం అవధాన విద్యను ప్రయోగించారు. అవధాన ప్రపాతం, అవధాన కళాభూషణ, అవధాన విద్యావాచస్పతి వంటి అనేక బిరుదులందుకున్నారు.

ఉత్తమ రచయిత్రి - వావిలికొలను రాజ్యాలక్ష్మి

రచయిత్రుల యుగంలో పుట్టి వారి మార్గంలో కథా, నవలా రచనాభిరుచిని పెంపాందించుకుని సృజనాత్మక రచన వ్యాసంగాన్ని కొనసాగించిన వావిలికొలను రాజ్యాలక్ష్మి 2014 సంవత్సరపు ఉత్తమ రచయిత్రి పురస్కారానికి ఎంపికయ్యారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా నాగరకర్నూల్ తాలూకా ఏదుల గ్రామంలో ఆమె జన్మించారు. చిన్నపుటి నుంచి కథలు, నవలలు ఇష్టంగా చదవడమే గాక ఆ స్వార్థితో రచనలు చేయడం ప్రారంభించారు. వివాహానంతరం భర్త వాయుసేనలో ఉద్యోగి కావడం వల్ల దేశంలోని అనేక ప్రాంతాల్లో నివసించారు. భిన్న సంస్కృతులను, జీవన విధానాన్ని అధ్యయనం చేసి తన రచనల్లో వైవిధ్యం చూపారు. రాజ్యాలక్ష్మిగారు ఇప్పటివరకు 13 నవలలు, 60కి పైగా కథలు రాశారు. తొలి నవల ‘ఆనంద కిరణాలు’ రెండో నవల ‘జీవన చక్రం’ నవలలు ప్రజామాత వారపత్రికలో ధారావాహికగా ప్రచురితమై పొందాయి. ఓ పుప్పు రాలింది, చెదిరిన మేఘాలు, కళ్ళాణరేఖ, మౌనగీతం, ఆశల దీపాలు మొదలైన నవలలు ప్రచురితమయ్యాయి.

కథ / నవల - శిరంశెట్టి కాంతారావు

కథ / నవల ప్రక్రియల్లో ప్రతిభా పురస్కారాన్ని స్వీకరించిన శిరంశెట్టి కాంతారావు 1958 జూలై 25న నల్గొండ జిల్లా ఘణిగిరిలో జన్మించారు. విద్యార్థి దశలో తెలుగు ఉపాధ్యాయులు తెలుగు భాషా సాహిత్యాలపై కలిగించిన అభిమానం రచనాభిరుచికి పాదులు వేసింది. ప్రజాశక్తి పత్రిక ఆదివారం అనుబంధంలో సిండికేట్ అనే తొలికథ అచ్చయ్యంది. అతి తక్కువ కాలంలోనే సుమారు 125 కథలు రాశారు. వివిధ పత్రికల్లో ప్రచురితమై పొరకుల ఆదరణతో పాటు 35 కథలకు బహుమతులను తెచ్చిపెట్టాయి. ‘కంచి మేకలు’ ‘మట్టి తాళ్ళవల్’, ‘డొతకర్లు’ మొదలైన కథా సంపుటాలు వెలువడ్డాయి. ‘ఆకుపచ్చ విధ్వంసం’, ‘పూల కుండిలు’, ‘పూయహం’ నవలలు ఇప్పటికీ ప్రచురితమయ్యాయి. ‘దుఃఖభూమి’, ‘పడుగు పేకలు’ ముద్రణ పొందనున్నాయి. 25 కథల వరకు గిరిజనుల నేపథ్యం నుంచి రావడం శిరంశెట్టి కాంతారావు ప్రత్యేకత. జీవితాన్ని దగ్గరగా చూడడం, లోకవృత్త పరిశీలనానుభవాన్ని అత్యంత సరళ సుందరమైన కథా కథనశిల్పంతో కథలు, నవలలు రాయడం ద్వారా కాంతారావుకు సాహిత్య రంగంలో ప్రత్యేకమైన గుర్తింపు లభించింది.

పలనోర్ధవలకు ఈ చరిత్ర ఆధారం

భవిష్యత్తులో చరిత్రపై పరిశోధనలకు 'ఆంధ్రప్రదేశ్', తెలంగాణ సమకాలీన చరిత్ర (క్రి.శ. 1950-1990)' ఎంతో ఉపయోగపడుతుందని భారత చరిత్ర పరిశోధనా మండలి (బోహెచెర్) అధ్యక్షుడు ఆచార్య వై. సుదర్శనరావు అన్నారు. పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర కాంగ్రెస్ సంస్ల సంయుక్తాధ్వర్యంలో సంకలనం చేసిన ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ సమకాలీన చరిత్ర (క్రి.శ. 1950-1990) తెలుగు, ఆంగ్ల సంపుటాలను 2016 జూలై 15న శుక్రవారం పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ సమావేశ మందిరంలో ఆవిష్కరించారు. ఆంగ్ల సంపుటాన్ని ఆవిష్కరించిన ఆచార్య వై. సుదర్శనరావు మాట్లాడుతూ సమకాలీన చరిత్రను నిర్మించేటప్పుడు ప్రాంతాల వారీగా సంస్కృతి పరంగా చూడవలసి వస్తుందని చెప్పారు. మున్సిపులి సమగ్ర పరిశోధనలకు ఈ సంపుటి ఆధారంగా నిలుస్తుందన్నారు. ప్రధాన సంపాదకులు ఆచార్య వకుళాభరణం రామకృష్ణ ఈ సంపుటాలను సమీక్షించారు. ఆయన మాట్లాడుతూ ఆంధ్రప్రదేశ్ సమగ్ర చరిత్ర-సంస్కృతి ప్రాజెక్టులో భాగంగా ఇప్పటి వరకు ఏడు సంపుటాలు వచ్చాయని.... ఇది చివరిదని చెప్పారు. 1950 నుంచి 1990 మధ్య కాలంలో తెలుగు రాష్ట్రాల సమకాలీన చరిత్రను నిర్మించడంలో చరిత్రకారులు చూపిన శ్రద్ధ, పరిశోధనా కృషి ప్రశంసనీయమన్నారు. ముఖ్య అతిథిగా హోజురైన ప్రభుత్వ సలహేదారు డాక్టర్ కె.వి.రఘుణాచారి తెలుగు సంపుటిని ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ 1950 తర్వాత సమకాలీన చరిత్రను నిర్మించడం కత్తి మీద సాములాంటిదని తెలిపారు. తెలుగు రాష్ట్రాల సమకాలీన చరిత్రను కూర్చడం అభినందనీయమని అన్నారు. నూతన పరిణామాల వల్ల సంస్కృతి మారిపోతున్న క్రమంలో ఫూర్చ చరిత్ర, సంస్కృతి గ్రంథాం కావడం మంచి పరిణామమని చెప్పారు. ప్రముఖ చరిత్రకారులు, పరిశోధకుల సహకారంతో ఈ కార్యక్రమం చేపట్టినట్టు ఉప కులపతి ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి తెలిపారు. రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి, ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శి ఆచార్య జి. వెంకట్రామయ్య, చరిత్ర సంపుటాల ప్రాజెక్టు సమన్వయకర్త ఆచార్య డి. మునిరత్నం నాయుడు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఉపాధ్యక్షులుగా ఆచార్య ఎస్.వి. సత్యనారాయణ పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరణ

పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నూతన ఉపాధ్యక్షులుగా ప్రముఖ కవి, విమర్శకుడు, ఆచార్య ఎస్.వి. సత్యనారాయణను ప్రభుత్వం నియమించింది. ఇప్పటివరకూ ఉపాధ్యక్షులుగా ఉన్న ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి నుంచి ఆయన 2016 జూలై 25వ తేదిన పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఉస్కానియూ విశ్వవిద్యాలయం తెలుగు శాఖలో ఆచార్యులుగా, శాఖాధిపతిగా, పరిశోధనా పర్యవేక్షకునిగా విశేషమైన సేవలందించిన ఎస్.వి. సత్యనారాయణ ప్రౌదరాబాదు నగరంలో పుట్టి పెరిగారు. సాహిత్య రంగంలో కవిగా, విమర్శకునిగా, వక్తగా పేరు పొందారు. ‘సరిగుమలు’, ‘ఉద్యమం’ వంటి గేయ కవితా సంపుటాలు ‘జీవజ్ఞాలు’, ‘యుద్ధం జరుగుతూనే ఉంది’, ‘జీవితం ఒక ఉద్యమం’ వంటి కవితా సంపుటాలు, ‘రేభా చిత్రాలు’, ‘ఆలోచన’, ‘దశిత సాహిత్య నేపథ్యం’, ‘అభ్యుదయ సాహిత్యం, ఇతర ధోరణలు’, ‘అధునిక సాహిత్యం, విభిన్న ధోరణలు’ వంటి విమర్శ గ్రంథాలను, తమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణ, ధర్మభిక్షం, ఆరుట్ల కమలాదేవి తదితరుల జీవిత చరిత్రలను, ఎస్.వి. సత్యనారాయణ రచించారు. ఆనేక సంకలనాలకు, ప్రత్యేక సంచికలకు సంపాదకత్వం వహించారు. విద్యార్థి దశ నుంచే వ్యక్తిగా, కవిగా, సామాజిక, రాజకీయ, సాహిత్య ఉద్యమాల్లో మమేకమై

పని చేశారు. అనేక సంస్థల నుంచి పురస్కారాలందుకున్నారు. నూతన ఉపాధ్యక్షులుగా బాధ్యతలు చేపట్టిన సందర్భంగా విశ్వవిద్యాలయంలోని వివిధ పీఠాలు, శాఖలు, కేంద్రాలు, విభాగాలకు చెందిన అధ్యాపకులు, బోధనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు, ఆచార్య ఎస్.వి. సత్యనారాయణను అభినందించారు.

బంగారు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం కోసం శ్రమిస్తాను

బంగారు తెలంగాణ నిర్మాణం కోసం ప్రభుత్వం సాగిస్తున్న కృషి నుంచి స్వార్థ పొందిన తాను అదే మార్గంలో కృషి చేసి బంగారు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ సాధనకు శ్రమిస్తానని, ఇప్పటి వరకూ ఉపాధ్యక్షులుగా పనిచేసిన వారి సలహాలను, సిబ్బంది సహకారాన్ని పొందుతానని నూతన ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్.వి. సత్యనారాయణ అన్నారు. ఇప్పటి వరకూ ఉపాధ్యక్షులుగా సేవలందించిన ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డికి వీడోలు పలుకుతూ, నూతనంగా పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించిన ఆచార్య ఎస్.వి. సత్యనారాయణకు స్వాగతం చెపుతూ విశ్వవిద్యాలయంలో ఏర్పాటైన సభలో ఆయన మాటల్దారు. తనపై విశ్వాసం ఉంచి ఉపాధ్యక్షులుగా నియమించిన ముఖ్యమంత్రి కె. చంద్రశేఖర రావుకు, విద్యాశాఖా మంత్రి, ఉప ముఖ్యమంత్రి కడియం శ్రీహరికి కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. తెలంగాణ తనను తాను పునర్నిర్వచించుకొనే సందర్భంలో తెలంగాణ చరిత్ర, తెలంగాణ సాహిత్య చరిత్ర, పదకోశాలు, నిఘంటువుల నిర్మాణం వంటి చారిత్రక కర్తవ్యాలను పూర్తి చేసే క్రమంలో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, ప్రైస్ అకాడమీ, భాషా సాంస్కృతిక శాఖ, అధికార భాషా సంఘం, తెలుగు అకాడమీలతో సమన్వయం చేసుకుంటుందని ఆచార్య ఎస్.వి. సత్యనారాయణ వివరించారు. ఉద్యమ కాలంలో తరగతి గదులను వదిలిన విద్యార్థులు తిరిగి తరగతులను సుసంపన్సం చేయాలని సూచించారు. క్రమశిక్షణ, శిక్షణ లేనిదే గొప్ప వ్యక్తిత్వాలు రూపొందవని ఆయన అన్నారు.

పదవీ విరమణ సందర్భంగా తనను గౌరవించిన విశ్వవిద్యాలయునికి ఆచార్య ఎల్లారి శివారెడ్డి కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. విశ్వవిద్యాలయ ప్రగతికి తాము చేసిన కృషిలో అందరి భాగస్వామ్యం ఉండని ముఖ్యంగా సిబ్బంది సహకారం సంపూర్ణంగా లభించిందని తెలిపారు. ఒకేసారి అన్ని పనులు జిరీగే అవకాశం లేదని అందువల్ల కొన్ని ప్రాధాన్యాలు విధించుకొని పని చేశామని శివారెడ్డి తమ సంతృప్తిని వ్యక్తం చేశారు.

రిజిస్ట్రోర్ ఆచార్య ఎస్.వి. సత్తిరెడ్డి స్వాగతోపన్యాసం చేశారు. ప్రజా సంబంధాల అధికారి డా.జె. చెన్నయ్య కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు.

అనంతరం ఆచార్య ఎస్.వి. సత్యనారాయణ గన్పార్క్లో ఉన్న తెలంగాణ అమర వీరుల స్వారక స్వాపం వద్ద పుపుగుచ్చుం ఉంచి తెలంగాణ సాధన కోసం త్యాగాలు చేసిన అమరవీరులకు శ్రద్ధాంజలి ఘటించారు.

కూచిపూడి సృత్యంలో ఇటీవలి పరిశోధనలు

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో కూచిపూడి నాట్యంలో ఇటీవల వినుాత్మమైన పరిశోధనలు జరిగాయి. లలితకళాపీరంలోని సృత్యశాఖలో ప్రముఖ నర్తకి, శ్రీ కీర్తి సృత్య అకాడమి వ్యవస్థాపకురాలు వల్లభనేని సజని, కూచిపూడి నాట్య సంప్రదాయ కుటుంబంలో జన్మించి ప్రముఖ సర్దుకులుగా, గురువులుగా పేరు పొందిన యువకులు చింతా రవి బాలకృష్ణ, ఎలేశ్వరపు శ్రీనివాసులు వివిధ అంశాలపై పరిశోధన చేసి సమర్పించిన సిద్ధాంత వ్యాసాలకు విశ్వవిద్యాలయం పిహెచ్.డి. డిగ్రీ ప్రకటించింది. సజని “సిద్ధేంద్రయోగి సత్యభామను అన్నమాచార్య అలమేలు మంగను” తులనాత్మకంగా పరిశోధించి తన సిద్ధాంత వ్యాసాన్ని రచించారు. దేశ విదేశాల్లో నర్తకిగా ప్రదర్శనలిచ్చి ప్రశంసలందుకున్నారు. అమెరికాలోని ఓక్కీపోమ నగర గౌరవ పౌరసత్వం పొందడం విశేషం. డా. అలేఖ్య పుంజాల పర్యవేక్షణలో సజని పరిశోధన చేశారు.

చింతా రవి బాలకృష్ణ “కూచిపూడి వారి రూపానురూపం - పద్మశ్రీ వేదాంతం సత్యనారాయణ శర్మ” అనే అంశంపై పరిశోధన చేసి సిద్ధాంత గ్రంథాన్ని రూపొందించారు. కొన్ని తరాలుగా కూచిపూడి కళాకారులు తాము పురుషులై ఉండి స్త్రీ పాత్రలు ధరించి అభినయించే సందర్భంలో వారు స్త్రీలే అన్నంతగా భ్రమ కల్పిస్తున్నారు. ఈ ప్రక్రియను రూపాను రూపమని వ్యవహరిస్తారు. రవి బాలకృష్ణ వేదాంతం సత్యన్నారాయణ శర్మపై తమ ప్రత్యేక అధ్యయనం సాగించారు. కేంద్ర సంగీత నాటక అకాడమీ నుండి బిస్కిల్లు భాన్ యువ పురస్కారాన్ని అందుకున్న రవి బాలకృష్ణ ప్రముఖ సర్దుకునిగా పేరుపొందారు.

ఎలేశ్వరపు శ్రీనివాసులు కూచిపూడి “యక్కగానాల్లో ప్రతినాయక పాత్రల”పై పరిశోధన చేసి సిద్ధాంత గ్రంథం రూపొందించారు. ఉపా పరిణయంలో బాణానురుదు, ప్రహ్లదలో హిరణ్య కశ్యపుడు వంటి కూచిపూడివారి యక్కగానాల్లోనీ ప్రతినాయక పాత్రల అభినయాన్ని గురించి తమ గ్రంథంలో విపులంగా పేర్కొన్నారు. శ్రీనివాస్ బిస్కిల్లు భాన్ అవార్డుతో పాటు సృత్య కౌముది, సృత్య రత్న మొదలైన బిరుదులందుకున్నారు. రవి బాలకృష్ణ, శ్రీనివాస్ ఇద్దరూ డా. వేదాంతం రామలింగశాస్త్రి పర్యవేక్షణలో పరిశోధన చేశారు.

జానపద గిరిజన విజ్ఞాన పీఠంలో స్వాతంత్య దినోత్సవ వేడుకలు

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం వరంగల్ లోని జానపద, గిరిజన విజ్ఞాన పీఠంలో 70వ స్వాతంత్య దినోత్సవ వేడుకలు ఘనంగా నిర్వహించారు. పీఠాధిపతి ఆచార్య భట్టు రమేష్ జాతీయ జెండాను ఆవిష్కరించి వందనాలు అర్పించారు. అనంతరం ఆయన తన ప్రసంగంలో స్వాతంత్యోద్యమ వివరాలను తెలియ జేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో జానపద గిరిజన విజ్ఞాన పీఠం బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది, పరిశోధక విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

మలేషియాలో తెలుగు భాషాభివృద్ధికి సహాకరిస్తాం

మలేషియాలో తెలుగు భాషాభివృద్ధికి అన్ని విధాలుగా తోడ్పాటు అందిస్తామని పొట్టి శ్రీరాములు విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్సీ సత్యనారాయణ మలేషియా తెలుగు సంఘం ప్రతినిధులకు హమీనిచ్చారు. ఈ మేరకు మలేషియా తెలుగు సంఘం అధ్యక్షులు దాక్టర్ అచ్చయ్యకుమార్ రావు నేతృత్వంలో 8 మంది ప్రతినిధుల బృందం విశ్వవిద్యాలయాన్ని 2016 అగస్టు 3న సందర్శించి ఉపాధ్యక్షులు ఎస్సీ సత్యనారాయణతో చర్చలు జరిగింది. రెండు శతాబ్దాల క్రితం వలస వెళ్లిన తెలుగువారు ఇతర విదేశి, భారతీయ భాషల వారితో పోటీ పడుతూ ఉన్నంతలో మాతృభాషా పరిరక్షణకు శక్తివంచన లేకుండా పాటుపడుతున్నారని దాక్టర్ అచ్చయ్య కుమార్ రావు తెలిపారు. పిల్లలు, పెద్దలకు తెలుగు నేర్చించే కార్యక్రమాన్ని ఇటీవలి కాలంలో పెద్ద ఎత్తున చేపట్టడం జరిగిందని, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలోని అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రానికి అనుబంధంగా తెలుగు కోర్సు నిర్వహణ, పరీక్షల నిర్వహణ, పట్టాల ప్రధానం చేస్తున్నామన్నారు. మలేషియాలో తమికం, ఆంగ్లం, మలై భాషలకు తోడుగా తెలుగువారు, మాతృభాషను కాపాడుకునేందుకు ఎంతో తపన పడుతున్నారని, ప్రస్తుతం వివిధ ప్రాంతాల్లో మూడు వేల మంది విద్యార్థులు తెలుగు నేర్చుకుంటున్నారని వివరించారు. ఆర్థిక పరిస్థితి దృష్ట్యా తెలుగు సంఘం 30 మంది విద్యార్థులకు ఆర్థిక సహాయం అందిస్తుందని తెలిపారు. మలేషియాతో పాటు సింగపూర్, ఇండోనేషియా, ధాయ్లాండ్లకు

కేంద్రంగా మలేషియాలో 5 ఎకరాల స్థలంలో నిర్మిస్తున్న అయిదు అంతస్తుల తెలుగు అకాడమీ వచ్చే జులై నాటికి పూర్వపుతుందని, ఆ భవనంలో తెలుగు భాషా సంస్కృతుల వికాసానికి వివిధ విభాగాలను ఏర్పాటు చేస్తామని డాక్టర్ అచ్చయ్యకుమార్ రావు పేర్కొన్నారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్సీ సత్యనారాయణ మాట్లాడుతూ మలేషియాలో తెలుగును కాపాడుకునేందుకు జరుగుతున్న కృషిని ప్రశంసించారు. ఏటా మార్చి మాసంలో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం మలేషియాలో తెలుగు పరీక్షలను క్రమం తప్పకుండా ముందుగా నిర్ణయించిన తేదీల్లోనే నిర్మిషాస్తుందని, అఫిలియేషన్, పరీక్ష ఫీజులను పెంచబోమని హమీనిచ్చారు. తెలుగు భాష ఉచ్చారణ రితులకు సంబంధించి విదేశీ విద్యార్థుల సౌలభ్యం కోసం భాషా ప్రయోగశాలను నెలకొల్పుతామని, అందుకయ్యే ఖర్చులో సగం సగం భరించే ఏర్పాట్లు చేస్తామన్నారు. తెలుగు ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ ఇవ్వడానికి ఆచార్య ఎస్సీ సత్యనారాయణ అంగీకరించారు.

మాకు ధనం వద్దు... తెలుగుదనం ఇప్పండి...

మలేషియా తెలుగు సంఘం అధ్యక్షులు డాక్టర్ అచ్చయ్యకుమార్ రావు తమ దేశంలో తెలుగువారి భావాలను వివరిస్తూ ఆధ్యికంగా ఏదో విధంగా తెలుగు వికాస కార్యక్రమాల్ని నిర్వహించుకుంటామని, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం తరఫున ధనం అవసరం లేదు కానీ తెలుగుదనం మాత్రం పుష్టులంగా ఇవ్వాలని అభ్యర్థించారు. ఈ యేడాది తమకు విశ్వవిద్యాలయ మండలి వెంకట కృష్ణరావు సంస్కృతీ పురస్కారాన్ని అందిస్తున్నందుకు ఆయన ఎస్సీ సత్యనారాయణకు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం సంచాలకులు ఆచార్య డి. మునిరత్నం నాయుడు, ప్రాన్స్‌లోని దక్కిణాసియా ఓరియంటల్ లాగ్‌జెసెన్ అధ్యయనాల సంస్ సహాయ ఆచార్యులు డాక్టర్ డానియల్ నాజర్స్ తదితరులు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

సాహిత్య పీరం పీరాధిపతి ఆచార్య ఎండ్లారి సుధాకర్

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం రాజమండ్రి ప్రాంగణంలోని సాహిత్య పీరం పీరాధిపతిగా ఆచార్య ఎండ్లారి సుధాకర్ పదవి బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఇప్పటి వరకు పీరాధిపతిగా విధులు నిర్వహించిన ఆచార్య పొన్నా లీలాపతి వయసు రీత్యా 2016 జులై 31న పదవి విరమణ చేశారు. వీరి స్థానంలో పీరాధిపతిగా ఆచార్య ఎండ్లారి సుధాకర్ సాహిత్య పీరంలో వివిధ హోదాల్లో నేవలు అందించారు. గతంలో రెండుసార్లు పీరాధిపతిగా కూడా వీరు బాధ్యతలు నిర్వహించారు.

మండల వెంకట కృష్ణరావు సంస్కతి పురస్కారం ప్రదానం

తెలుగు సంస్కతి, సంప్రదాయాలకు అగ్రతాంబాలం ఇచ్చేలా ప్రభుత్వం పని చేస్తుందని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖామంత్రి గంటా శ్రీనివాసరావు తెలిపారు. 2016 ఆగష్టు 4వ తేది గురువారం విజయవాడలోని శ్రీరామ ఘంక్షన్ ప్యాలెన్స్‌లోని మండలి వెంకటకృష్ణరావు 90 జయంతి వేడుకల్లో ఆయన పాల్గొన్నారు. మలేసియా తెలుగు సంఘం అధ్యక్షులు అచ్చయ్య కుమార్ రావుకు మండలి వెంకట కృష్ణరావు సంస్కతి పురస్కారాన్ని అందజేసి ఘనంగా సత్కరించారు. మండలి వెంకట కృష్ణరావు ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రుల వద్ద మంత్రిగా పనిచేసి ఎన్నో సంస్కరణలకు శ్రీకారం చుట్టిన గొప్ప ఆదర్శవంతుడన్నారు. కాగా, అంద్ర విద్య మొజలో పడి మాతృభాషను పట్టించుకోవడం లేదన్నారు. దీంతో ప్రాథమిక విద్యలోనే ఇంగ్లీషు మీడియంను ప్రవేశపెడుతున్నట్లు తెలిపారు. అందరూ సహకరిస్తే విశాఖపట్టంలో తెలుగు మహాసభల్ని నిర్వహిస్తామని తెలిపారు.

ప్రవాసుల స్వార్థితో తెలుగుకు సేవ

తెలుగు రాష్ట్రంలో ఉండి తెలుగు భాషాను మరిచిపోతున్నామని, విదేశాలలో ఉన్న తెలుగు వారిని స్వార్థిగా తీసుకొని భాషాను పరిరక్షించుకోవాలనీ శాసనసభ ఉపసభాపతి మండలి బుద్ధప్రసాద్ అన్నారు. తన తండ్రి కీ.శే. మండలి వెంకటకృష్ణరావు తెలుగు భాషా పరిరక్షణ కోసం చేసిన సేవలు మరుపురానివన్నారు. ప్రతియేటా పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం సహకారంతో సంస్కతి పురస్కారాలను భాషా పరిరక్షకులకు అందజేస్తామన్నారు. ఈ సభలో ప్రాస్త దేశస్థుడు డానియల్ నాజర్స్ వచ్చిరానీ తెలుగు భాషలో చేసిన ప్రసంగం నవ్వులు పూయించింది. ఈ కార్యక్రమంలో ఎమ్ముల్యే దేవిడ్ రాజు, మాజీ ఎమ్ముల్సి వెంకటయ్య, అమెరికా తెలుగు సంఘనేత ఆళ్ళ శ్రీనివాసరెడ్డి, లండన్ యుకె తెలుగు సంఘం నాయకులు సత్యప్రకాశ్, మలేషియా తెలుగు ప్రతినిధులు, పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వ విద్యాలయ అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం డైరెక్టర్ ఆచార్య డి. మునిరత్నంనాయుడు స్థానిక సాహిత్యభిమానులు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు.

ఆచార్య కె. జయశంకర్

తెలంగాణ కాలజ్ఞాని

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఎప్పుడూస్తుందో, ఎట్లా వస్తుందో ముందే ఉహించి చెప్పిన కాలజ్ఞాని ఆచార్య జయశంకర్ అని తెలంగాణ రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ షైర్కోవ్ ఆచార్య ఫుంటా చక్రపాణి అన్నారు. పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఆధ్వర్యంలో 2016, ఆగస్టు 2వ తేదీన విశ్వవిద్యాలయ సమావేశ మందిరంలో ఆచార్య కొత్తప్పిల్లి జయశంకర్ 82వ జయంతి ఘనంగా జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో ఘంటా చక్రపాణి ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని మాట్లాడుతూ తెలంగాణ ఉద్యమం శాంతియతంగా సాగడానికి జయశంకరే కారణమన్నారు. ఉద్యమానికి ప్రముఖ భూమిక వేసిన ఘనత జయశంకర్ దేనని, స్వాతంత్య ఉద్యమం తర్వాత దేశంలో విజయవంతమైన మొట్టమొదటి ఉద్యమం తెలంగాణ ఉద్యమమని చక్రపాణి అన్నారు. తెలంగాణలో పుట్టిన వారు ఆంధ్రప్రాంతం వారైనా ఇక్కడివారేనని జయశంకర్ భావించారని తెలిపారు.

విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్ట్రీ సత్యనారాయణ అధ్యక్షులు నొస్తు తెలంగాణ ఉద్యమ విజయానికి మూడు కారణాలున్నాయని, అవి తాత్క్విక భూమిక, సంస్కారత నిర్మాణం, నిబధ్ధత నాయకత్వం అని, ఈ మూడింటిలో జయశంకర్ అతిముఖ్యమైన తాత్క్విక భూమిక నిర్మాణం చేశారని తెలిపారు. 1952వ సంవత్సరంలో 18 ఏళ్ళ వయసులో తెలంగాణ కోసం ఆలోచించడం ప్రారంభించిన జయశంకర్ చివరి నిముషం వరకు అదే ధ్వని, అదే శ్వాసగా జీవించారని కొనియాడారు. నీళ్ళ, నిధులు, నియూమకాలు కోసం జరిగిన పోరాటంలో ప్రజలను చైతన్యవంతులను చేయడానికి జయశంకర్ అన్ని మార్గాలను అన్వేషించారని తెలిపారు.

ఈ కార్యక్రమంలో విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్టర్ వి.సత్తిరెడ్డి, విశ్వవిద్యాలయంలోని వివిధ విభాగాల అధిపతులు, బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది, పలువురు విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

మలేషియా తెలుగు సంఘు ప్రతినిధులకు సన్మానం

మలేషియాలో తెలుగు భాషా చైతన్యాన్ని దశదిశలా వ్యాపి చేస్తున్న మలేషియా తెలుగు సంఘు ప్రతినిధులను పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం 2016 ఆగస్టు 6వ తేదీన విశ్వవిద్యాలయ సమావేశ మందిరంలో ఘనంగా సన్మానించింది. ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్సీ సత్యనారాయణ, తెలంగాణ రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ షైర్కున్ ఆచార్య ఘుంటా చక్రపాణి వారిని సత్కరించారు. ఈ సందర్భంగా చక్రపాణి మాట్లాడుతూ తెలంగాణ రాష్ట్రం ఆవిర్భావం వల్ల తెలుగు వారికి రెండు రాష్ట్రాలు ఏర్పడ్డాయని, తెలుగు భాష రెండు రాష్ట్రాల్లోనూ అభివృద్ధి చెందుతుందని అన్నారు. మలేషియాలో తెలుగు వ్యాపికి కృషి చేస్తున్న మలేషియా తెలుగు సంఘూన్ని ఎంతగానో అభినందించారు. విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్సీ సత్యనారాయణ మాట్లాడుతూ ప్రపంచికరణ అనివార్యమైన పరిస్థితుల్లో మనదైన భాషను, సంస్కృతిని కాపాడుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉండన్నారు. ఈ సంఘూనికి విశ్వవిద్యాలయం అన్ని విధాలా సహకరిస్తుందని హామీ ఇచ్చారు. సంఘుం అధ్యక్షుడు డాక్టర్ అచ్చయ్ తన స్పుందనలో మలేషియాలో ఉగాది పండుగ ప్రధానమైనదని, ప్రధానమంత్రి కూడా ప్రజలందరికి మీడియా ద్వారా పుభాకాంక్షలు తెలిపారన్నారు. తెలుగు భాషను తమ పిల్లలకి నేర్చించేందుకు పాటు పదుతున్నట్లు, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నీర్దేశించిన పార్య ప్రణాళిక ప్రకారం బోధన చేపదుతున్నట్లు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో మలేషియా ప్రతినిధులు గణేశన్, డాక్టర్ ప్రతాప్, దామోదరం, సీతారావు, దుర్గప్రియ, విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి, ప్రజా సంబంధాల అధికారి డాక్టర్ జార్కు చెన్నయ్య, విశ్వవిద్యాలయ బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

సిలికానాంద్ర ‘మనబడి’ స్వాతంత్రీత్వం

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం మండలి వెంకట కృష్ణరావు అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం పక్కన రాష్ట్రపతి ప్రాంతాల్లో, విదేశాల్లో నివసిస్తున్న తెలుగు వారి విద్యా సాంస్కృతిక సమస్యల పరిష్కారం కోసం కృష్ణ చేస్తోంది. ఇందులో భాగంగా ప్రపంచీకరణ నేపథ్యంలో ఇతర రాష్ట్రాలలో, ఇతర దేశాలలో తెలుగు పీరాలను నెలకొల్పి వాటి ద్వారా ఆయా ప్రాంతాలలో తెలుగు భాష బోధన, పరిశోధన, ప్రచురణ వంటి కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తోంది. ఇటీవలి కాలంలో విదేశాలకు వలస వెళ్నిన ప్రజలు వారి పిల్లలకు తెలుగు భాష, సంస్కృతులను నేర్చించాలనే తపన ప్రస్నాటంగా కనిపిస్తుంది. ఈ నేపథ్యంలో మండలి వెంకట కృష్ణరావు అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం పక్కన సిలికానాంద్ర సంస్థ ‘మనబడి’ ద్వారా నిర్వహిస్తున్న తెలుగు సర్టిఫికెట్ కోర్సుకు, మలేషియా తెలుగు సంఘం నిర్వహిస్తున్న తెలుగు సర్టిఫికెట్ కోర్సుకు విశ్వవిద్యాలయం అఫిలీయెషన్ మంజూరు చేసింది.

ఆ మేరకు సిలికానాంద్ర ‘మనబడి’ సంస్థ అమెరికాలో 25 రాష్ట్రాలలో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఆమెదించిన పొర్చు ప్రణాళిక ఆధారంగా నాలుగు సంవత్సరాల సర్టిఫికెట్ కోర్సును వారాంతపు సెలవు దినాలలో (శని, ఆదివారాలు) 2007వ సంవత్సరం నుండి బోధిస్తోంది. సిలికానాంద్ర ‘మనబడి’ విశ్వవిద్యాలయంతో కుదుర్కున్న ఒప్పందం ప్రకారం 2014 అక్టోబర్ నెలలో మొదటిసారి అమెరికాలోని కాలిఫోర్నియా, డల్స్, న్యూజెర్సీలలో, 2015 మే నెలలో రెండవ సంవత్సరం పరీక్షలు నిర్వహించి ఉత్తీర్ణాలైన వారికి సర్టిఫికెట్లు ప్రదానం చేయడం జరిగింది. 2014లో 390 మంది, 2015లో 530 మంది విద్యార్థులు పరీక్షలు ఖై కేంద్రాలలో రాశారు.

2015-16 విద్యా సంవత్సరానికి అమెరికా దేశంలోనే కాకుండా ఇతర దేశాల్లో కూడా సిలికానాంద్ర ‘మనబడి’ సంస్థ వారు తెలుగు బోధనను ప్రారంభించారు. ఈ సంస్థ ద్వారా 6000 మంది విద్యార్థులు తెలుగు కోర్సులో ప్రవేశం పొందారు. ఇందులో రెండేళ్ళు కోర్సు పూర్తి చేసిన వారికి జూనియర్ సర్టిఫికెట్గానూ, నాలుగేళ్ళు కోర్సు పూర్తి చేసిన వారికి సీనియర్ సర్టిఫికెట్ గాను నిర్ణయించి విశ్వవిద్యాలయం పరీక్షలు నిర్వహించి ఉత్తీర్ణాలైన వారికి సర్టిఫికెట్ ప్రదానం చేస్తుంది. 2016 మే 14, 15 తేదీల్లో అమెరికాలోని కాలిఫోర్నియా, డల్స్, న్యూజెర్సీ, లాన్ ఏంజిల్ అనే నాలుగు ప్రధాన కేంద్రాలలో మొత్తం 1030 మందికి పరీక్షలు నిర్వహించి, ఉత్తీర్ణాలైన వారికి సర్టిఫికెట్లు ప్రదానం చేయడం జరిగింది.

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నుండి తెలుగు రెండవ భాషగా బోధనానుభవం కలిగిన నలుగురు అధ్యాపకులను పరిశీలకులగా రిజిస్ట్రేర్ ఆచార్య కె. తోమాసయ్య, పరీక్షల నియంత్రణాదికారి డాక్టర్ వై. రెడ్డి శ్యామల, పీరాధిపతి, భాషాభివృద్ధిపేరం డాక్టర్ జి.ఎస్. గేట్రియల్, ఆచార్య డి. మునిరత్నం నాయుడు, డైరెక్టర్, అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం వారు పరీక్షలు నిర్వహించి, మూల్యాంకనం చేసి, ఉత్తీర్ణాలైన వారి జాబితాను విశ్వవిద్యాలయం పరీక్షల విభాగానికి పంపడమైంది. ఆ మేరకు పరీక్షల విభాగం వారు తయారు చేసిన సర్టిఫికెట్లను విశ్వవిద్యాలయం ప్రజాసంబంధాల అధికారి డా.జె. చెన్నయ్య అమెరికాకు తీసుకొని వెళ్ళారు. తేది. 22.05.2016న అమెరికాలో జరిగిన సర్టిఫికెట్లు ప్రదానోట్సువ సభలో విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్ట్రేర్ ఆచార్య కె. తోమాసయ్య ఉత్తీర్ణాలైన వారి పక్కన ఉత్తీర్ణాలైన విద్యార్థులకు వేదిక మీద సర్టిఫికెట్లు ప్రదానం చేశారు.

తెలుగుకు ప్రాచీన హార్డాషై మద్రాసు హైకోర్టు తీర్పు హర్షదాయకం

తెలుగు భాషకు ప్రాచీన హార్డాసు వ్యతిరేకిస్తూ చెప్పేకి చెందిన న్యాయవాది గాంధీ దాఖలు చేసిన పిచిష్ణను 2016 ఆగస్టు 8 సోమవారం తేదీన మద్రాసు హైకోర్టు కొట్టివేస్తూ ఇచ్చిన తీర్పు పట్ల పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్సీ సత్యనారాయణ హర్షం వ్యక్తం చేశారు. దీనితో కేంద్ర ప్రభుత్వం తెలుగు భాషకు ఇదివరకే ప్రాచీన హార్డా కల్పిస్తూ తీసుకున్న నిర్ణయం అమలుకు మార్గం సుగమమైంది. తమిళంతో పోలిస్తే తెలుగు భాషా సాహిత్యాలకు నిర్దిష్టమైన ప్రాచీన చరిత్ర ఉండని కాబట్టి తెలుగుకు ఆ ప్రతిపత్తి ఇవ్వాలని జరిగిన పోరాటంలో పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ముందు నిలిచిందని ఆచార్య ఎస్సీ సత్యనారాయణ గుర్తు చేశారు. అంధ్రప్రదేశ్ అంతటా సమావేశాలు నిర్వహించి భాషా సాహిత్య రంగాల్లోని వారిని, ప్రజా ప్రతినిధులను, పత్రికా సంపాదకులను ఒక వేదిక మీదకు తెచ్చి వారి అభిప్రాయాలను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేశామని, భారతదేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాల్లో విశ్వవిద్యాలయానికి అనుబంధంగా ఉన్న అన్ని తెలుగు సంఘాల నుండి తెలుగుకు ప్రాచీన హార్డా కోరుతూ తీర్మానాలు తెప్పించామని, ప్రపంచంలోని ముఖ్యమైన దేశాల్లో ప్రధానంగా అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు, మలేషియా, మారిష్ వంటి దేశాల తెలుగు సంఘాలు కూడా విశ్వవిద్యాలయం సమన్వయంతో తెలుగుకు ప్రాచీన హార్డా ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేస్తూ సమావేశాలు నిర్వహించాయని ఉపాధ్యక్షులు వివరించారు. ఎట్టకేలకు మద్రాసు హైకోర్టులో తెలుగుకు అనుకూలంగా తీర్పు వెలువడడం ఆహ్వానించదగిన పరిణామమని తెలిపారు. ఈ కేసులో తెలంగాణ ప్రభుత్వం భాషా సాంస్కృతిక శాఖ తీసుకున్న శత్రు అభినందనీయమని, ప్రభుత్వంతో చర్చించి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి తెలుగు భాషాభివృద్ధి ప్రణాళికలకు రూప కల్పన చేసే విషయంలో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం తన వంతు కృషి చేస్తుందని ఎస్సీ సత్యనారాయణ అన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులతో తెలుగు వికాసానికి జరిగే కార్యక్రమాలకు విశ్వవిద్యాలయం ముఖ్యమైన సాధనంగా ఉంటుందని వివరించారు.

డాక్టర్ పరిమళగంధం ఆకస్మిక మృతి

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం భాషాభివృద్ధి పీటంలోని నిఘంటు నిర్మాణ శాఖలో అధ్యాపకులుగా పని చేసి పదవీ విరమణ పొందిన డాక్టర్ పరిమళగంధం 2016, ఆగస్టు 23న కుప్పంలో ఆకస్మికంగా మృతి చెందారు. డాక్టర్ పరిమళగంధం 1989 ఏప్రిల్లలో ప్రాజెక్ట్ అసిస్టెంట్‌గా విశ్వవిద్యాలయం విధుల్లో చేరారు. ఏరు 2015 ఏప్రిల్ 30న పదవీ విరమణ చేశారు. ఏరికి ఒక కుమారుడు ఉన్నారు.

గ్రంథాల ప్రచురణకు ఆర్థిక సహాయం వొందిన రచయితలు

తెలుగులో సృజనాత్మక రచనలు, పరిశోధన, విమర్శ, ఎం.ఫిల్, పిహెచ్.డి తదితర విభాగాల్లో 73 మంది రచయితలకు తమ పుస్తకాలు ముద్రించుకోవడానికి పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఆర్థిక సహాయం మంజూరు చేసింది. తెలంగాణ పది జిల్లాల నుంచి 73 మందికి కనీసం 8 వేల నుంచి గరిష్టంగా 15 వేల వరకూ మొత్తం రూ. 7.8 లక్షలను కేటాయిస్తూ రచయితలకు లేఖలు పంపినట్లు ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్టీ సత్యనారాయణ తెలిపారు. విశ్వవిద్యాలయానికి అందిన రాత ప్రతులను నిపుణులు పరిశీలించి అందజేసిన నివేదికలను అనుసరించి ఈ మొత్తాలను మంజూరు చేసినట్లు ఆయన విపరించారు. జిల్లాల వారీగా: షైదరూబాదు నుంచి డా. కె. నిర్మలాదేవి, సిహెచ్. చంద్రయ్య, ఎస్. వినోభాచారి, డా.కె.నీహరిణి, డా.కె. అరుణజ్యోతి, కె. రమేష్, ఎ. పరమాత్మ, బి. సత్యనారాయణ, కందుకూరి శ్రీరాములు, ఆరుణ నారదభట్ట, ఆరుణశ్రీ, ఎస్. స్వరూపులత, బి. సంపత్తి కుమార్, పొత్తూరి విజయలక్ష్మి, ఎస్. నాగేంద్రనాథరావు, వి. రాజేశ్వర్ శర్మ, ఎం.ఎస్.బి.బి.కె. దుర్గా ప్రసాద్, ఒద్దిరాజు మురళీధరరావు, జి. పరమేశ్వర్, డా.ఎం. ప్రమీలాదేవి, కె.పి.అశోక్ కుమార్, ఆచార్య ననుమాన స్వామి, ఎం.వి.వి. ప్రసాద్, ఆర్.శ్రీరాములు, బి.వి. భద్రగిరీష్, ఎ. వెంకట నారాయణ, సి.బి.ఆర్. మాణిక్యురి, ఆచార్య సూర్యధనుంజయ్, ఆచార్య ఎస్టీ. రామురావు, కె. లక్ష్మిరెడ్డి, ఎం. శ్రీనివాస్లకు నల్గొండ జిల్లా నుంచి పల్లె వెంకన్, వాసా భూపాల్, ఎస్. నాగజాను, బైరపాక స్వామి, దండమూడి శ్రీ చరణ్, సుంకర రమేష్, పి. వెంకటేశ్వర్రు, వరంగల్ జిల్లా నుంచి బి. రాజ్ కుమార్, గజవెల్లి యల్లయ్య, సి.వి. జయవీర్ రాజు, టి. శ్రీరంగస్వామి, కరీంనగర్ జిల్లా నుంచి ఎ. శ్రీధర్, యం. రత్నం, సిరిసిల్ల చందన, పొన్నాల బాలయ్య, జిందం అశోక్, పత్తిపొక మోహన్, పెరుక రాజు, యం. నారాయణ శర్మ, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా నుంచి సురేష్ బాబు, ఎం. పురుషోత్తం, కె. రఘురాములు గౌడ్, రంగారెడ్డి జిల్లాలో డా. మల్లేశం, ఎ. చంద్రారెడ్డి, పప్పుల రాజిరెడ్డి, వి. వెంకటేశ్వర్ గౌడ్, యం. యాదగిరి మాదిగి, వి. ముద్దంగుల ఎల్లన్న, పి. వెంకటేశ్వర్రు, సిద్ధంకి యాదగిరి, పి. యాదగిరి, సిహెచ్. సుధాకర్, ఖమ్మం జిల్లాలో ఎస్.ప్రభాకరాచార్యులు, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో ఎం.జి. ఖుర్రీద్ అహ్వాద్ ఖాన్, గోపగాని రథీందర్, నిజమాబాద్ జిల్లాలో సిహెచ్. ప్రకాష్, వి. శంకర్.

పుటల సంఖ్యను పరిగణనలోకి తీసుకుని వీరికి ఆర్థిక సహాయం మంజూరు చేశామని, పుస్తకాలు ముద్రించి అందజేయడానికి తగిన గడువు కూడా ఇచ్చామని ఆచార్య ఎస్టీ సత్యనారాయణ తెలిపారు.

అంతర్జాతీయ స్థాయికి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం

తెలుగు విశ్వవిద్యాలయాన్ని అంతర్జాతీయ విశ్వవిద్యాలయంగా తీర్చిదిద్దుతామని ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్సే సత్యనారాయణ అన్నారు. విశ్వవిద్యాలయ ప్రధాన ప్రొంగణంలో ఆగస్టు 15, 2016 నాడు 70వ స్వాతంత్య దినోత్సవం వేదుకల సందర్భంగా జాతీయ పతాకాన్ని ఆవిష్కరించి ప్రసంగిస్తూ - సాహిత్యం, సంగీతం, సృత్యం, రంగస్థల కళలు, జూనపద కళలు, శిల్పం తదితర కోర్చుల నిర్వహణ ద్వారా మన సంస్కృతి పరిరక్షణ, పరివ్యాప్తికి దోషాదం చేయాలని భావిస్తున్నామని అన్నారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఇతర సంప్రదాయ విశ్వవిద్యాలయాల వంటిది కాదన్నారు. తగిన ప్రణాళికలతో వస్తే నిధుల కొరత అనేది లేకుండా చూస్తానని అన్నారు. నీది, నాది అని కాకుండా మనది అనే భావంతో విశ్వవిద్యాలయాన్ని అభిఖ్యాతిపరిచేందుకు కృషి చేద్దామని తెలియజేశారు. తెలంగాణ కళలకు భాషా సంస్కృతులకు సంబంధించి బంగారు తెలంగాణ కోసం పాటుపడవలసిన తరుణం ఆసన్నమైందని అన్నారు. భారతదేశ 70వ స్వాతంత్య దినోత్సవం, 75వ క్విట్ ఇండియా ఉద్ఘాపం శుభాకాంక్షలు తెలియజేశారు. స్వాతంత్యోద్యమ ఘట్టాన్ని విపరిస్తూ బాలగంగాధర తిలక్, లాలా లజపతిరాయ్, బిపిన్ చంద్రపాల్ కృషిని విపరించారు. స్వాతంత్యోద్యమ ఫలితాలను అనుభవిస్తూ, భావితరాలకు అందించవలసిన బాధ్యత మనందరి మీద ఉండన్నారు. దూరవిద్యా కేంద్రం లలిత సంగీతం విద్యార్థుల దేశభక్తి గీతాలను ఆలపించారు. ప్రముఖ గాయని, సృత్యశాఖ అధ్యాపకురాలు ఎ. శారదారెడ్డి ఆచార్య ఎస్సే సత్యనారాయణ రచించిన ఉదయం మహాదయం అనే దేశభక్తి గీతాన్ని ఆలపించారు. స్వాతంత్య దినోత్సవ వేదుకల్లో రిజిస్ట్రేర్ ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి, వివిధ పీఠాల అధిపతులు, కేంద్రాధిపతులు, శాఖాధిపతులు, బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

అసూయ ద్వేషాలతో పుతనమవుతున్న మనిషి

రక్షాబంధన్‌ను పురస్కరించుకుని బ్రహ్మకుమారి ఈశ్వరీయ విశ్వవిద్యాలయం సోదరీమణిలు 2016, ఆగస్టు 17వ తేదీ గురువారం పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయాన్ని సందర్శించారు. సిష్టర్ సుజాత నేత్యత్వంలోని ఈ బృందం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్ట్ సత్యనారాయణకు రాఖీ కట్టారు. ప్రతిఫలంగా కొన్ని గుణాలు వదిలిపెట్టాలని బ్రహ్మకుమారీలు ఉపాధ్యక్షులును కోరగా... కోపం, అసూయ ద్వేషాలే మనిషి పతనానికి కారణమవుతాయి. కాబట్టి ఈ రెండింటితో పాటు బద్దకాన్ని వదిలేస్తున్నట్లు ఉపాధ్యక్షులు తెలిపారు. మనిషికి మనిషికీ మధ్య ప్రేమ సుగంధాలు వెదజల్లే సమాజ నిర్మాణం కోసం తన వంతుగా కృషి చేస్తానని అన్నారు.

రసమయి బాలకిషన్‌కు ప్రీ పిహాచ్.డి

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం జానపద కళల శాఖలో పిహాచ్.డి పరిశోధన చేస్తున్న సాంస్కృతిక సారథి అధ్యక్షులు రసమయి బాలకిషన్ ఇంపీచర్ ట్రీ పిహాచ్.డి పూర్తి చేశారు. 2016 ఆగస్టు 22వ తేది సోమవారం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్ట్ సత్యనారాయణ చేతుల మీదుగా ఉత్తీర్ణతా పత్రాన్ని అందుకున్నారు. ఆయన గతంలో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలోనే ఎం.ఎ. పూర్తి చేశారు. పిహాచ్.డి పరిశోధన కూడా త్వరగానే పూర్తి చేయనున్నట్లు ఈ సందర్భంగా తెలిపారు. రిజిస్ట్రార్ వి. సత్తిరెడ్డి, బుద్ధవనం ప్రాజెక్టు అధ్యక్షులు మల్లేపల్లి లక్ష్మీయ్, పాత్రికేయులు పాశం యాదగిరి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రపంచ జానపద దినోత్సవం

ప్రపంచ జానపద దినోత్సవం సందర్భంగా పొళ్లి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం జానపద కళల శాఖ ఆధ్వర్యంలో 2016 అగష్ట 22వ తేది సోమవారం కళాకారులు ప్రదర్శించిన విభిన్నమైన తెలంగాణ జానపద కళారూపాలు ప్రేక్షకులను ఉప్రాతలూగించాయి. తెలంగాణకు ప్రత్యేకంగా పేరు తెచ్చిన ఒగ్గు కథ, లంబాడీ సృత్యం, జానపద బృందగానం, కోలాటం, డప్పు సృత్యం, బుర్రకథ, జడకోపు కట్టిపడేశాయి. విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంగణంలో ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్వి సత్యనారాయణ, సాంస్కృతిక సారథి ఛైర్మన్ రసమయి బాలకిషన్, సెంటర్ ఫర్ దళిత్ స్టడీస్ డైరెక్టర్, బుర్రవనం ప్రాజెక్టు అధ్యక్షుడు మల్లేపల్లి లక్ష్మియ్, జర్వలిస్టు పాశం యాదగిరి తదితర ప్రముఖుల సమక్షంలో కళాకారులు డప్పు సృత్య విన్యాసాలతో, చెక్కబడిన దరువులతో స్టాగింగ్ పలికారు. అనంతరం డాక్టర్ నందమూరి తారకరామారావు కళామందిరం వేదికపై జరిగిన అరుదైన కళారూపాలు ప్రదర్శన నగరానికి జానపద సౌరభాన్ని పరిచయం చేసింది. తలారి బాలయ్ గొంతు కిన్నెర ప్రత్యేకతను చాటింది. ఒకవైపు అలవోకగా వీరగాధను ఆలపించి ఆ వెంటనే గొంతుతోనే కిన్నెర వాద్యాన్ని పలికించి అపూర్వమైన అనుభూతిని పంచారు.

పన్నెండు మెట్ల కిన్నెర మొగులయ్ పాలమూరు జిల్లాకు చెందిన జానపద గాధను గానం చేస్తూ మీటిన మెట్లకిన్నెర పరవశింప జేసింది. ఈ రెండు అంశాలను గురించి జానపద విజ్ఞాన పరిశోధకుడు డా. దాసరి రంగ పరిచయం చేశారు.

జానపద కళల శాఖ విద్యార్థులు ప్రదర్శించిన లంబాడీ సృత్యం తరువాత పేక్ బాబూజీ బృందం ప్రదర్శించిన శ్రీకృష్ణదేవరాయలు బుర్రకథ రంజింపచేశాయి. విభ్యాత ఒగ్గు కథ కళాకారుడు మిద్దె రాములు

వద్ద శిక్షణ పొంది అనంతరం తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో జానపద కళల్లో ఎం.వి. పూర్తి చేసిన ఎగుర్ల శ్రీనివాస్ బృందం ప్రదర్శించిన ఎల్లమ్మ ఒగ్గు కథ తెలంగాణ జానపద కళా పైశిష్ట్యానికి ప్రతిబింబంగా నిలిచింది. కళాకారుల గానం, సృత్యం పోటీపడి సాగింది. భజన పుల్లయ్య నేతృత్వంలో గద్వాల కళాకారులు ప్రదర్శించిన జడకోపు, చెక్కుభజన ఆసక్తికరంగా సాగాయి. లయబద్ధంగా సృత్యం చేస్తూనే జడకోపను అల్లటంలో చూపిన నైపుణ్యం ప్రస్తుతి శిల్పాన్ని తలపించింది.

గుడిపెల్లి రవి బృందం ఆలపించిన ‘మల్లెల మకరందమే నా జానపదం’, ‘ఉరుమోలె ఉరమూలె మెరుపోలె మెరువాలె’ బృందగానం అర్థవంతంగా సాగింది. ప్రముఖ గాయకులు మాప్పెర్రి అందించిన జానపద గిత కదంబం ప్రత్యేకంగా ఆకట్టుకుంది. ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్సీ సత్యనారాయణ ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ జానపద కళలకు పెద్ద పీట వేయడం ద్వారా ఈ కళలను సామాన్య ప్రజల్లోకి తీసుకువెళతామని, యువతకు మనదైన సంస్కృతిని పరిచయం చేస్తామని అన్నారు. ముఖ్య అతిథి సాంస్కృతిక సారథి అధ్యక్షులు రసమయి బాలకిషన్ తనదైన శైలిలో పాటలు పాడుతూ తన జీవితాన్ని నిలబెట్టిన జానపద కళల రుణం తీర్చుకోలేనిదని అన్నారు. రానున్న కాలంలో తెలంగాణ కళల రాష్ట్రంగా వెలుగొందుతుందని చెప్పారు. ఆదిమ దశ నుంచి ఆధునిక దశ వరకూ పాట మానవ జీవితంలో విడదీయలేని విధంగా సాగిందని తెలిపారు.

బుద్ధవనం ప్రాజెక్టు అధ్యక్షులు మల్లెపల్లి లక్ష్మీయ్య భారతదేశంలో ఎక్కుడాలేనన్ని జానపద కళలు తెలంగాణలో ఉన్నాయని అన్నారు. తెలంగాణ జానపద కళా రూపాలకు సంబంధించిన వస్తు ప్రదర్శన శాలను ఏర్పాటు చేయాలని ఆయన అన్నారు. విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారు ఆచార్య వి. సత్తిరెడ్డి, విశ్వవిద్యాలయం బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. జానపద కళల శాఖ విద్యార్థిని అరుణ ప్రార్థనా గితం ఆలపించారు.

ఉమా రామారావు మృతికి సంతాపం

ప్రముఖ నాట్యవేత్త డాక్టర్ కె. ఉమారామారావు మృతికి 2016 ఆగస్టు 27వ తేదీ శనివారం నాడు పాట్లి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ప్రగాఢ సంతాపం తెలియజేసింది. చిన్నతనంలోనే నాట్య కళారంగంలో పాదం మొపి గొప్ప గురువుల వద్ద తన కళా విద్యకు మెరుగులు దిద్దుకుని నర్తకిగా, నాట్య గురువుగా, నాట్య కళా పరిశోధకురాలిగా విశేషమైన సేవలందించిన ఉమ తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం తొలినాళ్ళలోనే నృత్యశాఖలో అచార్యులుగా ప్రవేశించారని విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్.వి. సత్యనారాయణ వివరించారు. కూచిపూడి, భరతనాట్యం రెండు శైలుల్లోనూ ప్రావీణ్యం కలిగిన డా. ఉమారామారావు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నృత్యశాఖ ద్వారా ఎంతో మంది నర్తకీ, నర్తకులను తీర్చి దిద్దారని, దేశ, విదేశాల్లో ఆమె శిష్యులు నాట్యకళా వ్యాప్తికి సేవ చేస్తానే ఈ తరానికి నాట్యంలో శిక్షణ ఇస్తున్నారని ఆయన తెలిపారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం డాక్టర్ ఉమా రామారావును ప్రతిభా పురస్కారంతో సముచితంగా సత్కరించుకున్నదని ఎస్.వి. సత్యనారాయణ పేర్కొన్నారు. కూచిపూడి సంప్రదాయ కుటుంబాలకు చెందిన గురువులకు ప్రత్యామ్నయంగా తనదైన మార్గాన్ని ఏర్పరచి, నాట్యంలో ప్రయోగాలకు, పరిశోధనకు సమ ప్రోధాన్యం ఇచ్చారని తెలిపారు.

డాక్టర్ ఉమారామారావు 2016 ఆగస్టు 26 తేదీన అనారోగ్యంతో హైదరాబాదులో మృతి చెందారు.

ఉద్యోగుల అభిమానాన్ని చూరగినపడం ప్రశంసనీయం

విశ్వవిద్యాలయంలో తమ తోటి ఉద్యోగుల నుంచి అభిమానం పొందడం ప్రశంసనీయమని పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య ఎస్టేస్ సత్యనారాయణ అన్నారు. పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విస్తరణ సేవా విభాగం ఇన్ఫోరిటిక్స్, ప్రజా సంబంధాల అధికారిగా సేవలందించిన డాక్టర్ జార్లు చెన్నయ్య, పరిపాలనా విభాగంలో డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గా సేవలందించిన సి. రామలక్ష్మి, ఉపాధ్యక్షులు కార్యాలయంలో డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గా పని చేసిన ఎన్. సుధాకర్ రెడ్డి, పరిపాలన విభాగంలో అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రార్ గా విధులు నిర్వహించిన వై. నాగమణి వయసు రీత్యా 2016, ఆగస్టు 31న పదవి విరమణ చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఈ నలుగురు ఉద్యోగులకు వీడ్యోలు సమావేశాన్ని డాక్టర్ సందమూరి తారకరామారావు కళామందిరంలో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ వీడ్యోలు సమావేశానికి ముఖ్య అతిథిగా హోజురైన ఉపాధ్యక్షులు ప్రసంగిస్తూ పదవి విరమణ కార్యక్రమం ఆనందంగా జరగడం సంతోషదాయకమన్నారు. తమ ఉద్యోగ జీవితంలో ఇంత మంది అభిమానాన్ని పొందడం ప్రశంసనీయమన్నారు. ఈ నలుగురు ఉద్యోగులు తమ తమ రంగాల్లో విశిష్టమైన కృషి చేసి విశ్వవిద్యాలయం అభివృద్ధిలో పాలుపంచుకున్నారని, విశ్వవిద్యాలయం ప్రతిష్ఠ పెంచారని కొనియాడారు. పదవి విరమణ రోజున అందరూ ప్రశాంతంగా ఉన్నారు. విశాంత జీవితం చాలా ఆనందంగా, సంతోషంగా గడపాలని ఆకాంక్షించారు. ఆరోగ్యంగా ఉండాలన్నారు. విశ్వవిద్యాలయానికి విలువైన సేవలందించిన మీ వెంట విశ్వవిద్యాలయం ఉంటుందన్నారు.

సభకు విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్ట్రేర్ ఆచార్య పి. సత్తిరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. తొలుత పదవీ విరమణ పొందిన నలుగురు ఉద్యోగులకు విశ్వవిద్యాలయం తరఫున ఉపాధ్యక్షులు, రిజిస్ట్రేర్ ఘనంగా సత్కరించి వారికి రావలసిన ఆర్థిక ప్రయోజనాలను అందజేశారు. అనంతరం వివిధ పీఠాల అధిపతులు, కేంద్రాధిపతులు, ఉద్యోగ సంఘాలు, ఉద్యోగులు, పరిశోధక విద్యార్థులు, బంధువులు, ఆత్మీయులు, స్నేహితులు పదవీ విరమణ పొందిన సిబ్బందికి సముచిత రీతిన సత్కరించి తమ అభిమానాన్ని చాటుకున్నారు.

అనంతరం పలువురు అభినందనపూర్వక ప్రసంగాలు చేసారు. విశ్వవిద్యాలయంలో వివిధ విభాగాల్లో పదవీ విరమణ పొందిన ఉద్యోగులు చేసిన సేవలను గుర్తు చేసుకున్నారు. వారితో గల ఆత్మీయ అనుబంధం పంచుకున్నారు.

ఎం. రాములు తమ ప్రసంగంలో ఉద్యోగులందరూ ఆయా విభాగాల్లో పనిచేసి విశ్వవిద్యాలయ అభివృద్ధికి కృషి చేశారన్నారు. బతకడానికి విశ్వవిద్యాలయం జీవనోపాధి కల్పించింది. ఈ విశ్వవిద్యాలయాన్ని మరచిపోకూడదన్నారు. విశ్వవిద్యాలయానికి డాక్టర్ జె. చెన్నయ్య అమూల్య కానుక అని అభివర్షించారు.

అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం సంచాలకులు ఆచార్య డి. మునిరత్నం నాయుడు మాట్లాడుతూ విధుల నిర్వహణలో వారితో కలిసి పనిచేసిన అనుభవాన్ని గుర్తు చేశారు. అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం నిర్వహించిన అన్ని కార్బూకమాల్లో చెన్నయ్య ఎంతో సహకారం అందించారని కొనియాడారు.

అంధ్ర నాట్యం అధ్యాపకురాలు డా. సువర్ణల తన ప్రసంగంలో చిన్నాటి నుంచి చెన్నయ్యతో గల ఆత్మీయ అనుబంధం, వారి సేవలు, కృషిని ప్రశంసించారు.

చరిత్ర - సంస్కృతి - పురావస్తు శాస్త్ర పీఠం పీఠాధిపతి ఆచార్య పి. చెన్నారెడ్డి మాట్లాడుతూ పదవీ విరమణ పొందిన నలుగురు ఉద్యోగులు, స్ఫూర్తిదాయకమైన సేవలు అందించారనీ, డాక్టర్ జె. చెన్నయ్య

మంచి జ్ఞాని అని ప్రశంసించారు.

చరిత్ర - సంస్కృతి - పురావస్తు శాస్త్ర ఫీరం, తెలుగు భాషీయులు చరిత్ర - సంస్కృతి శాఖాధిపతి దాక్షర్ బాబూరావు మాట్లాడుతూ ఉద్యోగులకు మంచి అవకాశం విశ్వవిద్యాలయం కల్పించిందన్నారు. కింది స్థాయి నుంచి ఉన్నత స్థాయి వరకు ఎదగడానికి దోహదం చేసిందన్నారు. విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఎల్లప్పుడూ గుర్తు పెట్టుకోవాలని సూచించారు.

జర్వలిస్ట్ దాక్షర్ కె.బి.లక్ష్మి మాట్లాడుతూ స్పష్టత, ఖచ్చితత్వం, భాష, స్వరం, అనువాదం, చక్కగా సమాచారం అందజేయడం - ఈ లక్ష్ణాలన్నీ చెన్నయ్యలో పుష్టిలంగా ఉన్నాయనీ, ఇవన్నీ వీరు ఎదగడానికి దోహదం చేశాయని ప్రశంసించారు.

డాక్షర్ జె. చెన్నయ్య లేని లోటు పూడ్చలేనిదని జయభారతి అన్నారు. అనుకున్న పని స్వేచ్ఛగా చేసే అవకాశం పదవి విరమణతో చెన్నయ్యకు లభించిందన్నారు.

పరిశోధక విద్యార్థులు ఆరూరి సుధాకర్ తమ ప్రసంగంలో విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థులకు గుర్తింపు ఇచ్చిందన్నారు. ఏదైనా విషయాన్ని నూతనంగా పరిచయం చేసే నైపుణ్యం చెన్నయ్యకు ఉండన్నారు. గుర్తింపు కలిగి, పేరు ప్రభ్యాతలు సంపాదించుకున్న విద్యార్థులకు విశ్వవిద్యాలయంలో అవకాశం కల్పించాలని కోరారు. విశ్వవిద్యాలయం అభివృద్ధికి తమ మద్దతు ఇస్తామన్నారు.

మరో పరిశోధక విద్యార్థి గుడిపల్లి రవి తన ప్రసంగంలో పదవి విరమణ పొందిన నలుగురు ఉద్యోగులకు అభినందనలు తెలిపారు. ఆత్మీయ మనస్తత్వం, ప్రేమను పంచే గౌప్య వ్యక్తిత్వం కలిగిన వారు చెన్నయ్య అని అన్నారు. చెన్నయ్య ఉండే పరిసరాలు ఆనందంతో ఉంటాయన్నారు. ఎంతో మంది ప్రతిభా వంతులైన కళాకారులను వెలికి తీసి వారికి గుర్తింపు ఇచ్చేందుకు కృషి చేశారని కొనియాడారు.

దాక్షర్ విజయ కుమార్జీ మాట్లాడుతూ యూనివర్సిటీ గొంతుకను ప్రపంచానికి చెస్వయ్య చాటి చెప్పారన్నారు. యూనివర్సిటీ మీద రాళ్ళు పడకుండా తన శరీరాన్ని అడ్డపెట్టారన్నారు. తన పదవిని అడ్డ పెట్టుకుని ఏనాడు ఏదీ ఆశించలేదని తెలిపారు.

దాక్షర్ జె. చెస్వయ్య కుమారుడు వసంత్ మాట్లాడుతూ మా నాన్న ఇంత పేరు ప్రభ్యాతులు సంపాదించడానికి మా అమ్మ కృషి ఎంతో ఉండన్నారు. మా నాన్న మా నాయకుడు. ఆయనలో జ్ఞానానికి మించిన కళ ఉంది. అది వెలుగులోకి రావాలి. అభిమానం చూపిన అందరికి కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.

ఆచార్య సి. నారాయణ రెడ్డి పెద్ద అల్లుడు భాస్కరరెడ్డి విశ్వవిద్యాలయ ఉద్యోగులు అశ్వాఫ్ అహ్మాద్, దశరథరెడ్డి, డా. భాగవతుల సేతురామ్, పదవీ విరమణ పొందిన ఉద్యోగులను అభినందిస్తూ ప్రసంగాలు చేశారు.

అనంతరం విశ్వవిద్యాలయం, ఉద్యోగుల సేవలను కొనియాడుతూ తమకు చేసిన సత్కారానికి, తెలిపిన అభినందలకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ తమ స్పందనను వినిపించారు.

ఉద్యోగ జీవితంలో తనకు సహకరించిన వారందరికి రామలక్ష్మి కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు.

ఎన్. సుధాకర్ రెడ్డి మాట్లాడుతూ తాను 1986, జూన్ 2న తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో ప్రవేశం పొందానని గుర్తు చేశారు. తల్లిదండ్రులకు, ఉద్యోగ అవకాశం కల్పించిన అప్పటి ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య తూమాటి దొఱప్పకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు. తన ఉద్యోగ జీవితం ఇలాంటి మంచివారి మధ్య గడచి పోవడం భగవంతుడు తనకు ఇచ్చిన వరంగా భావిస్తానన్నారు.

ప్రై. నాగమణి తన స్పందన ప్రసంగంలో విశ్వవిద్యాలయంలో ఉద్యోగ అవకాశం కల్పించిన అప్పటి డిఫ్యూటీ రిజిస్ట్రార్ డి.వి. సుబ్బారావుకు తన ఉద్యోగ జీవితంలో సహకరించిన ఉద్యోగులకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు.

డాక్టర్ జె. చెన్నయ్య భావోద్యేగానికి లోనై తన స్పందన ప్రసంగాన్ని ప్రారంభించారు. తన గురించి మాట్లాడిన వారికి, అభినందించిన వారికి, కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు నాకు లభించిన అభినందనలు, సత్కారాలు విశ్వవిద్యాలయంలోని అందరికి చెందుతాయన్నారు. జన్మనిచ్చిన తన తల్లి, విశ్వవిద్యాలయం, నా భార్య ఈ ముగ్గురు లేకుండా తాను లేనన్నారు. తన ఆరు నెలల వయసులో తండ్రి చనిపోతే అమ్మె తల్లి తండ్రియై నన్ను పెంచి పోషించింది. కూలీ నాలీ చేసి నన్ను ఉన్నత చదువులు చదివించింది. డిగ్రీ చదువుతున్న సమయంలోనే తొలుత పోస్ట్ మాస్టర్ ఉద్యోగం వచ్చింది. ఒక వైపు ఉద్యోగం చేస్తూ, చదువుకుంటూ, జిల్లా విలేఖిరిగా పని చేశాను. ఉస్కానియా విశ్వవిద్యాలయంలో ఎం.ఎ. చేశాను. భారతీయ విద్యాభిషాంగ్ జర్నలిజం కోర్సు చేశానని వివరించారు. ఎన్.టి.రామారావు తెలుగు దేశం పార్టీని స్థాపించిన తొలి రోజుల్లోనే 1982లో ఇంటర్వ్యూ చేసిన విషయాన్ని గుర్తు చేశారు.

ఈనాడులో పని చేస్తున్న కాలంలో డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి తనకు ఉద్యోగ అవకాశం కల్పించారనీ, వారి పేరు నిలబెట్టాననీ అన్నారు. ఇది నాకు జీవితంలో సంతృప్తినిచ్చిందన్నారు. విశ్వవిద్యాలయం ప్రతిష్ట పెంచేది ప్రజా సంబంధాల అధికారి ఉద్యోగమని అన్నారు.

రామాజీరావు దగ్గర జర్నలిజంలో మెలుకువలు నేర్చుకున్నాను. వారికి ఎప్పటికీ కృతజ్ఞాడినన్నారు. ఉపాధ్యక్షులు అందరికి దగ్గరగా ఉంటూ సేవలు అందించానే తప్ప, ఎవరి మనిషిగాను ఉండలేదన్నారు. ప్రజా సంబంధాల అధికారి అంటే కళ్ళు, చెవులు అన్నారు.

రేడియోలో తన అనుభవాలు వివరించారు. ఎంతో మంది రాష్ట్రపతుల ప్రసంగాలను, ప్రధాన మంత్రుల ఉపన్యాసాలను అనువాదం చేసే అవకాశం తనకు లభించిందన్నారు. అదే విధంగా రాష్ట్ర బడ్జెట్సు 12 సంవత్సరాలు అనువాదం చేసానన్నారు.

తనకున్న అభిరుచిని, అవకాశాలు తోడు చేసుకుని కృషి చేశానన్నారు. 26 సంవత్సరాలు విశ్వవిద్యాలయంలో జీవించానన్నారు. ఉద్యోగం తనకు సంతృప్తి ఇచ్చిందన్నారు. ఈ వేదిక నాకు మరోచోట దొరకదని ఆవేదన చెందారు. ఉద్యోగాన్ని బాగా అస్యాదించానన్నారు. 1200 మంది వరకు బయాదేటాలు రాసి చదివానన్నారు. ఆయా ప్రముఖుల సాహిత్యాన్ని, వ్యక్తిత్వాన్ని ఆవిష్కరించానని తెలిపారు. ఇది తనకు లభించిన గొప్ప అవకాశంగా భావించానన్నారు. ఆకాశవాణి కూడా తనకు మంచి పేరు తెచ్చిందన్నారు. నేషనల్ బుక్ ట్రస్ట్ వారి కోసం కొన్ని పుస్తకాలు అనువదించాననీ, అదే విధంగా సుర్కిత్ సింగ్ బర్నలా జీవిత చరిత్రను కూడా తెలుగులోకి అనువదించానని గుర్తు చేసారు.

విశ్వవిద్యాలయానికి మంచి పేరు రావడానికి కపులకు, రచయితలకు పురస్కారాలు అందించేలా కృషి చేశానన్నారు. డాక్టర్ మిక్రోబిసెని రాధాకృష్ణమార్తి, డాక్టర్ దాశరథి రంగాచార్య, డాక్టర్ నేరెళ్ళ వేణుమాధవ్, డాక్టర్ కపిలవాయి లింగమార్తి లాంటి వారికి విశ్వవిద్యాలయం తరఫున సత్కారాలు అందించే విషయంలో కృషి చేశానని తెలిపారు.

వ్యక్తిగత రాగ ద్వేషాలు తనకు లేవనీ, కపులు కళాకారులందరితో తనకు పరిచయం ఉండనన్నారు. విస్తరణ సేవా విభాగంలో తనకు సహకరించిన ఉద్యోగులందరికి పేరు పేరున కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. అన్ని రకాల అవకాశాలు కల్పించిన విశ్వవిద్యాలయానికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు. తన ఉద్యోగ జీవితం సంతృప్తిని ఇచ్చిందని అన్నారు. ఈ కార్యక్రమాన్ని విస్తరణ సేవా విభాగం ప్రోగ్రాం ఇంచార్ట్ ఆర్. రామమార్తి నిర్వహించారు.

ఆచార్య పూజాలి అప్పారావు, వాల్మీకి రామచంద్రుడు పదవీ విరమణ

పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం చరిత్ర, సంస్కృతి పురావస్తు శాస్త్ర పీరం పీతాధిపతి ఆచార్య పూజారి అప్పారావు, గ్రంథాలయంలో పని చేస్తున్న సెమి ట్రోఫెషనల్ వాల్మీకి రామచంద్రుడు 2016 మే 30వ తేదీన వయసు రీత్యా పదవీ విరమణ చేశారు. పదవీ విరమణ వీడ్సోలు సభకు పీరాధిపతి ఆచార్య జి. వెంకటరామయ్య అధ్యక్షత వహించారు. పదవీ విరమణ చేస్తున్న ఇరువురు ఉద్యోగులను విశ్వవిద్యాలయం తరఫున ఘనంగా సత్కరించారు.

ఆచార్య జి. వెంకట్రామయ్య మాట్లాడుతూ పూజారి అప్పారావు చరిత్ర, సంస్కృతి, పురావస్తు శాస్త్ర పీతానికి వివిధ హోదాలలో చేసిన సేవలను తెలియజేస్తూ, అభినందించారు. వి. రామచంద్రుడు గ్రంథాలయం అభివృద్ధికి పాటుబడ్డారనీ వీరిదరి కృషి ప్రశంసనీయమన్నారు. డాక్టరు ముసుగు శ్రీనివాసరావు తన ప్రసంగంలో అప్పారావు గారితో తనకు ఉన్న అనుబంధాన్ని గుర్తు చేశారు. యోగి వేమన విశ్వవిద్యాలయంలో పథ సహాయకులుగా పనిచేస్తున్న డాక్టర్ యాదవ రఘు మాట్లాడుతూ రామచంద్రుడి నిబధ్ధత, విద్యార్థుల పట్ల ఆయనకు ఉన్న ప్రత్యేక శ్రద్ధ గుర్తు చేశారు.

చరిత్ర, సంస్కృతి, పురావస్తు శాస్త్ర పీరంలో పథక సహాయకులుగా విధులు నిర్వహిస్తున్న డాక్టర్ దేవులపల్లి విశ్వనాథశాస్త్రి, డాక్టర్ ఎ. శోభన్ బాబుగార్లు మాట్లాడుతూ ఆచార్య అప్పారావు, వి. రామచంద్రుడు గార్లతో తమకు ఉన్న అనుబంధాన్ని పంచకున్నారు. విశ్వ విద్యాలయానికి వారు చేసిన సేవలను శ్లాఘించారు. వారితో తమకు గల ఆతీయ అనుబంధాన్ని గుర్తు చేశారు. పరిశోధక విద్యార్థులు జె. గోవలచ్చి, నాగలచ్చి, అభిలాష్, దుర్గ, సురేష్ బాబు, కిరణ్ కుమార్లు ప్రసంగించారు. ఆచార్య పి. అప్పారావు తన స్పందనను తెలియజేస్తూ పదవీ విరమణ వయసుకే కాని మనసుకు కాదని అన్నారు. పదవీ విరమణ తర్వాత విద్యాత్మక కార్యక్రమాలు ఉత్సవంగా కొనసాగిస్తూ, నిరంతర విద్యార్థిగా ఉంటానన్నారు. వి. రామచంద్రుడు ప్రసంగిస్తూ గ్రంథాలయాన్ని దేవాలయంగా భావించి పరిశోధకులకు, విద్యార్థులకు విద్యాత్మక విషయాల్లో చేసిన సేవలు సంతృప్తినిచ్చాయన్నారు. 30 సంవత్సరాలుగా విశ్వవిద్యాలయంతో ఉన్న అనుబంధాన్ని గుర్తు చేసుకొని తీవ్ర భావేద్యోగానికి లోనై, కన్నటి పర్యంతమయ్యారు. ఈ కార్యక్రమంలో బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు, పదవీ విరమణ పొందుతున్న ఉద్యోగుల బంధువులు, ఆతీయులు పాల్గొన్నారు.

తెలుగు భాషీయుల చరిత్ర - సంస్కృతి శాఖాధిపతి డాక్టర్ భూక్మారావు

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం లైటేచర్ ప్రాంగణంలోని తెలుగు భాషీయుల చరిత్ర - సంస్కృతి శాఖ అధిపతిగా డాక్టర్ భూక్మారావు 2016, మే 30న పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించారు.

ఆచార్య పూజారి అప్పొరావు వయసు రీత్యా మే 30న పదవీ విరమణ చేయడంతో వారి స్థానంలో తెలుగు భాషీయుల చరిత్ర - సంస్కృతి శాఖలో నహాయ ఆచార్యులుగా పనిచేస్తున్న బాబూ రావును శాఖాధిపతిగా విశ్వవిద్యాలయం నియమించింది. ఆ మేరకు బాబూరావు శాఖాధిపతి బాధ్యతలను ఆచార్య అప్పొరావు నుంచి స్వీకరించారు. ఈ సందర్భంగా బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు బాబూరావును అభినందించారు.

డాక్టర్ భూక్మారావు 1995 సంవత్సరం నుండి చరిత్ర సంస్కృతి పురావస్తు శాస్త్ర పీరంలో విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. ఏరి పర్యవేక్షణలో పలువురు విద్యార్థులు ఎం.ఫిల్, పిహెచ్.డి. పట్టాల కోసం పరిశోధనలు చేస్తున్నారు.

ఉత్తమ ప్రజా సంబంధాల అనువాదక పురస్కారం అందుకున్న డాక్టర్ జె. చెన్నయ్య

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ప్రజాసంబంధాల అధికారి డాక్టర్ జె. చెన్నయ్య ఉత్తమ ప్రజా సంబంధాల అనువాదకులు పురస్కారాన్ని అందుకున్నారు. పబ్లిక్ రిలేషన్స్ సాసైటీ ఆఫ్ ఇండియా (పీఆర్ఎస్‌ఐ) ఆధ్వర్యంలో 2016, ఆగస్టు 26 తేదీన నేపస్టర్ పబ్లిక్ రిలేషన్స్ ఎడ్యూకేషన్ దే కార్యక్రమాన్ని తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం సమావేశ మందిరంలో నిర్వహించారు. డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థుకు సంచాలకులు ఆచార్య రాజశేఖర్ రెడ్డి అర్థక్రత వహించారు. పబ్లిక్ రిలేషన్స్ వాయిస్ పత్రిక సంపాదకుడు డాక్టర్ సి.వి. నరసింహరెడ్డి కీలకోపన్యాసం చేశారు. తెలంగాణ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ చైర్మన్ డాక్టర్ ఘంటా చక్రపాణి ఈ కార్యక్రమంలో మాట్లాడుతూ మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా ప్రజా సంబంధాల అధికారులు సైపుణ్యాన్ని పెంపొందించుకుని సమర్థవంతంగా పని చేయాలని సూచించారు. అనంతరం డాక్టర్ జె. చెన్నయ్యకు ఉత్తమ అనువాదకుని పురస్కారం ప్రదానం జరిగింది. అనువాద రంగంలో చెన్నయ్య చేస్తున్న కృషిని ఈ సందర్భంగా వక్తలు ప్రశంసించారు.

“సాహిత్యానువాద రంగంలోనే కాకుండా, జర్నలిజం, ప్రజా సంబంధాల సాహిత్యానువాదంలో కూడా చేసిన విశేషమైన కృషి చేశారని వక్తలు ప్రశంసించారు.

ఆచార్య జి. వెంకటరామయ్య పదవీ విరమణ

2016, జులై 30వ తేదిన పొట్టి శీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం చరిత్ర సంస్కృతి పురావస్తు శాస్త్ర పీరం శీతైల ప్రాణంగం పీరాధిపతి ఆచార్య జి. వెంకటరామయ్య పయసు రీత్యా పదవీ విరమణ చేస్తున్న సందర్భంగా వీడోలు సభ సమావేశమందిరంలో ఉదయం జరిగింది. సమావేశానికి సభాధ్వాక్షులుగా నూతన పీరాధిపతి ఆచార్య పి. చెన్నారెడ్డి వ్యవహరించారు. ఆచార్య జి. వెంకటరామయ్య తాను 30 ఏళ్ళుగా పీరంలోనూ, హైదరాబాదు ప్రాంగణంలోనూ కలిసి పని చేశానని తెలిపారు. ఉద్యోగ జీవితంలో అప్పుడప్పుడు చిన్న చిన్న మనస్సుర్ధలు వస్తూ ఉంటాయి, అవి టీ కప్పులో తుఫానులు లాగా సమసిపోతుంటాయని తెలిపారు. విశ్వవిద్యాలయం ప్రకాశ మనంగా జి. వెంకట్రామయ్యను సత్కరించారు. అటు తరువాత సన్మాన కార్యక్రమం జరిగింది. వెంకట్రామయ్య గారిని సన్మానించిన వారిలో పూర్వ రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య భట్టు రమేశ్, ప్రచురణల విభాగం సంచాలకులు ఆచార్య వి. నిరీక్షణ బాబు, కంపూటర్ సెల్ / యు.జి.సి. డైరెక్టర్ డాక్టర్ కె. సుధీర్ కుమార్, ఇంజనీరింగ్ విభాగం ఇ.ఇ. దిలీప్ కుమార్ రెడ్డి, అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం డైరెక్టర్ ఆచార్య డి. మునిరత్నం నాయుడు, నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం బౌద్ధ అధ్యయన కేంద్రం అధ్యాపకులు ఆచార్య చల్లపల్లి స్వరూపరాణి తదీతరులు ఉన్నారు.

కేంద్ర కార్యాలయం నుండి పరీక్షల విభాగంలో పని చేస్తున్న అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రార్ అజయ్ చంద్ర, ప్రభాకర రెడ్డి, రపీంద్రరెడ్డి, మృయజియం ఇన్ఫారెడ్ బి. శీనివాసగౌడ్, రంగారెడ్డి వారితో పాటు నాల్గవ తరగతి సిబ్బంది ఆంజనేయులు, ఎం. నాగేశ్వరరావు, రమణ, చంద్రశేఖరరెడ్డి, డైవర్ రత్నకుమార్

మొదలగువారు ఈ సన్మాన కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. పైవారందరితో పాటు శ్రీశైల ప్రాంగణ బోధన, బోధనేతర నాల్గవ తరగతి సిబ్బంది అందరూ కలిసి ఆచార్య వెంకట్రామయ్య దంపతులను సత్కరించారు.

ఈ సందర్భంగా పీరంలోని బోధనా సిబ్బంది పక్కాన ఆచార్య ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి, డా. బి. బాబురావు, డాక్టర్ ఎం. ముసుగు శ్రీనివాసరావు, డాక్టర్ ఎల్లంబి శోభనబాబు, డాక్టర్ డి. విశ్వనాథ శాస్త్రి తదితరులు ప్రసంగించారు. ప్రసంగం అనంతరం ఆచార్య వెంకట్రామయ్య తన స్పృందనను తెలియజేస్తూ తనకి ఈ రోజు గర్వకారణంగా ఉండనీ, తాను వారి నాన్నకు ఇచ్చిన మాట ప్రకారం విశ్వవిద్యాలయంలో ప్రోఫెసర్ అయ్యనీ ఈ జన్మకు ఇంతకంటే అద్భుతం ఏమీ లేదన్నారు. అలాగే ఈ సన్మాన కార్యక్రమానికి హోజురైన వారందరికి, తన ఉద్యోగ జీవితంలో సహకరించి తనను ఇంతవాడిని చేసిన వారందరికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ చివరగా ఈ కార్యక్రమాన్ని తన స్వాగతేచున్నాం నుండి ముగింపు వరకు ముందుండి నడిషిన ఆచార్య పి. చెన్నారెడ్డి, డా. ముసుగు శ్రీనివాసరావు గార్లకు ఇతర శ్రీశైల ప్రాంగణ సిబ్బంది అందరికి ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు. ఆచార్య జి. వెంకట్రామయ్య పదవీ విరమణ సందర్భంగా, ‘రీసెంట్ ట్రైంప్స్ ఇన్ హిస్టోరికల్ కల్చరల్ స్టడీస్’ అనే గ్రంథాన్ని డాక్టర్ ముసుగు శ్రీనివాసరావు, డాక్టర్ ఎల్. అచ్చమంబగార్ల సంపాదకత్వంలో వెలువరించారు.

చరిత్ర సంస్కృతి పురావస్తు శాస్త్ర పీరంలో స్వాతంత్య దినోత్సవ వేదుకలు

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం చరిత్ర సంస్కృతి పురావస్తు శాస్త్ర పీరంలో 2016 ఆగస్టు 15న స్వాతంత్య దినోత్సవ వేదుకలు ఘనంగా జరిగాయి. పీఠాధిపతి ఆచార్య పి. చెన్నారెడ్డి జాతీయ పతాకాన్ని ఆవిష్కరించి ప్రసంగించారు. ఈ కార్యక్రమంలో పీరంలోని బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

తులనాత్మక అధ్యయన కేంద్రం సంచాలకులుగా డాక్టర్ ఎం. గీతావాణి

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలోని లలిత కళాపీరంలోని తెలుగు శాఖ అధ్యయనకులు డాక్టర్ ఎం. గీతావాణి తులనాత్మక అధ్యయన కేంద్రం ఇన్ఫారోటిక్ సంచాలకులుగా నియమించబడ్డారు. అప్పటివరకు సంచాలకులుగా ఉన్న ఆచార్య సి. మృణాళిని వయసురీత్యా పదవీ విరమణ చేయడంతో డాక్టర్ గీతావాణి 2016 జూన్ 30న మృణాళిని నుంచి బాధ్యతలు స్వీకరించారు. డాక్టర్ ఎం. గీతావాణి దూరవిద్యా కేంద్రం ఇన్ఫారోటిక్ సంచాలకులుగా కూడా విధులు నిర్వహించారు. 2011 నుంచి వీరు విశ్వవిద్యాలయంలో సేవలు అందిస్తున్నారు.

శ్రీనైల పీరం అభిపత్తిదా ఆచార్య పి. చెన్నారెడ్డి

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం చరిత్ర సంస్కృతి పురావస్తు శాస్త్ర పీరం పీరాధిపతిగా ఆచార్య పెద్దారపు చెన్నారెడ్డి 2016, జూలై 30న పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించారు. పీరాధిపతిగా విధులు నిర్వహిస్తున్న ఆచార్య పి. వెంకట్రామయ్య 2016, జూలై 30న పదవీ విరమణ చేసిన దృష్టేణ, వారి స్థానంలో చెన్నారెడ్డి పీరాధిపతి బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఆచార్య పి. చెన్నారెడ్డి చరిత్ర సంస్కృతి పురావస్తు శాస్త్ర పీరంలో 1987లో అధ్యాపకునిగా చేరారు. 2004లో వీరు తొలిసారిగా పీరాధిపతి బాధ్యతలు స్వీకరించారు. చరిత్ర - సంస్కృతి పురావస్తు శాస్త్ర పీరంలో అప్పటి ప్రభుత్వం నూతనంగా ప్రారంభించిన 21వ శతాబ్దం గురు కులానికి డైరెక్టర్గా నియమితులయ్యారు.

అప్పటి ఉమ్మడి రాష్ట్ర పురావస్తు ప్రదర్శన శాల డైరెక్టర్గా నియమితులై 2008 నుండి 2012 వరకు నాలుగు సంవత్సరాలు ఆ సంస్కృతానికి ఎంతో కృషి చేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి అధిక మొత్తంలో నిధులు తెచ్చారు. 2013 నుంచి 2015 వరకు విద్యార్థుక వ్యవహారాల పీరాధిపతిగా విధులు నిర్వహించారు. బాచుపల్లి ప్రాంగణ అభివృద్ధి కన్సీనరుగా పనిచేశారు. లలిత కళాపీరంలోని పర్యాటక, సంస్కృతి శాఖకు అధిపతిగా సేవలందించారు.

ఆచార్య చెన్నారెడ్డి చరిత్ర - పురావస్తు పరిశోధనకు సంబంధించి 25 గ్రంథాలు వెలువరించారు. అలాగే జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో 72 పరిశోధన వ్యాసాలు ప్రచురింపజేశారు. 102 జాతీయ అంతర్జాతీయ సమావేశాలలో పాల్గొన్నారు. 18 వర్క్ పొపులకు హోజరయ్యారు. 15 జాతీయ సమావేశాలను నిర్వహించారు. ఆచార్య పి. చెన్నారెడ్డి పలు విద్యా సంస్కలన్లో, వివిధ హోదాల్లో సేవలందిస్తున్నారు. అటవీ ప్రాంతమైన శ్రీశైలంలో ఉన్నత విద్యా సౌకర్యాలు కల్పించడానికి ఎంతో కృషి చేశారు. విద్యారంగానికి వీరు చేసిన సేవలకు గుర్తింపుగా పలు సన్మానాలు, సత్యారాలు అందుకున్నారు. చెన్నారెడ్డి పర్యవేక్షణలో ఎం.ఫిల్స్, పి.పాచ.డి. కోసం పలువురు విద్యార్థులు పరిశోధనలు చేస్తున్నారు. ఆచార్య పి. చెన్నారెడ్డి చరిత్ర, సంస్కృతి, పురావస్తు శాస్త్ర పీరం పీరాధిపతిగా బాధ్యతలు స్వీకరించిన సందర్భంగా పీరంలోని హోదన, హోదనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు అభినందించారు.

ఆచార్య పొన్నా లీలావతి ఉద్యోగ విరమణ

పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం రాజమండ్రిలోని సాహిత్య పీరంలో పీఠాధిపతిగా విధులు నిర్వహించిన ఆచార్య పొన్నా లీలావతి వయసు రీత్యా 2016 జూలై 31న పదవీ విరమణ చేశారు. దీంతో ఏరు ఉద్యోగిగానే గాకుండా సాహిత్య పీఠాధిపతి బాధ్యతల నుంచి కూడా తప్పుకున్నారు.

డాక్టర్ పొన్నా లీలావతి 1987, జూన్ 10న సాహిత్య పీరంలోని భక్తి పదకవితా శాఖలో అధ్యాపకులుగా ఉద్యోగ జీవితం ప్రారంభించారు. 1993లో సీనియర్ లెక్చరర్ గా, 1996లో అసిస్టెంట్ ప్రోఫెసర్ సెలక్షన్ గ్రేడ్ స్క్యూల్ హోదా సంపాదించారు. 1998 జూలై 27న అసోసియేట్ ప్రోఫెసర్ అయిన ఏరు 2006, జూలై 27న ప్రోఫెసర్ అయ్యారు.

డాక్టర్ పొన్నా లీలావతి సాహిత్య పీరంలో వివిధ హోదాల్లో సమర్థనీయంగా సేవలందించారు. దేశి సాహిత్య శాఖ, తెలుగు సాహిత్య అధ్యయన శాఖలకు అధిపతిగా రెండేసిసార్టు పని చేశారు. రెండు సార్లు సాహిత్య పీరం పీఠాధిపతిగా పని చేసిన ఏరు పీరం అభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేశారు. ఏటితో పాటు సాహిత్య పీరం హోస్టల్ వార్డన్ గాను, ఇన్చార్జీ లైబ్రేరియన్ గాను బాధ్యతలు నిర్వహించారు. ‘వాజ్యాలు’ సాహిత్య పత్రికకు సబ్-ఎడిటర్ గా కూడా సేవలందించారు. సాహిత్యపీరం ఉద్యోగుల సంక్లేషమ సంఘం కార్యదర్శిగాను, అకడమిక్ స్టోఫ్ అసోసియేషన్ వైన్-ప్రెసిడెంట్ గాను బాధ్యతలు నిర్వహించి విద్యార్థులకు మేలైన సేవలు అందించడంతో పాటు ఉద్యోగుల సమస్యలు పరిష్కరించడానికి కృషి చేశారు.

డాక్టర్ పొన్నా లీలావతి శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం నుంచి అన్నమాచార్యుని సంకీర్తనలపై పరిశోధన చేసి పిపోచ.డి. పట్టా పొందారు. 50 జాతీయ, అంతర్జాతీయ సదస్యుల్లో పాల్గొన్నారు. మూడు పునర్వరణ తరగతులకు హాజరయ్యారు. మూడు ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేశారు. వీరి పర్యవేక్షణలో మొత్తం 95 ఎం.ఫిల్, 25 పిపోచ.డి.లు వెలువడ్డాయి.

అధ్యాపకురాలుగానే కాకుండా రచయిత్రిగా కూడా ఏరు భ్యాతి పొందారు. పలు ప్రక్రియలో 26 గ్రంథాలు వెలవరించారు. సాహిత్య, సామాజిక, సాంస్కృతిక రంగాల్లో ప్రవేశం సభ్యత్వం ఉన్న ఏరు అనేక రూపాల్లో సేవలందించారు. వీరి సేవలకు గుర్తింపుగా పలు సంస్థలు సన్మానించాయి.

ఆచార్య పొన్నా లీలావతి పదవీ విరమణ సందర్భంగా సాహిత్య పీఠానికి చేసిన సేవలు, సాహిత్య రంగంలో చేసిన కృషిని తెలియ జేస్తూ పలువురు అభినందనలు తెలిపారు.

రాష్ట్రీయతరాంధ్రవాణి

తమిళనాడు భాషా సమస్యను చల్చించిన రాష్ట్రీయతర తెలుగు సమాఖ్య

న్యూడిల్టీలోని, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ భవనంలోని గురజాడ సభా మండపంలో 2016 మార్చి 25, 26 తేదీలలో రాష్ట్రీయతర తెలుగు సమాఖ్య కార్యవర్గ సమావేశాలు జరిగాయి.

మార్చి 25వ తేదీ ప్రారంభించిన సమావేశంలో ప్రత్యేక ఆహ్వానితులుగా విశ్రాంత ప్రాకోర్ట్ న్యాయమూర్తి పి.ఎన్. నారాయణ, తెలంగాణ ప్రభుత్వ ప్రత్యేక ప్రతినిధి మరియు ఒరిస్సా కేడర్ విశ్రాంత ఐ.వి.ఎన్. అధికారి రామచంద్రతేజావర్ణ పాల్గొన్నారు. రాష్ట్రీయతర తెలుగు సమాఖ్య అధ్యక్షులు పి.వి.పి.సి. ప్రసాద్, ఉపాధ్యక్షులు డా॥ కె.వి.ఆర్. మూర్తి, డిలీ ప్రాంతీయ ఉపాధ్యక్షులు ఎన్.ఎన్. కామేశ్వరరావు, 4వ జోన్ ఉపాధ్యక్షులు పూడిపెద్ది సత్యనారాయణ బాబు, ప్రధాన సమన్వయకర్త రాళ్ళపల్లి సుందరరావు వేదికను అలంకరించారు.

తమిళనాడు నుంచి వచ్చిన తెలుగు సంఘాల ప్రతినిధులు ఎమ్. సత్యనారాయణ రెడ్డి, ఎమ్.ఎన్. విజయకుమార్, కె.ఎన్. కృష్ణప్ప, రామచంద్రప్ప తమిళనాడులో తెలుగు విద్యార్థుల ఇక్కటిను వివరించారు. ఈ సందర్భంగా తమిళనాడులో తెలుగు భాషా పరిరక్షణ విషయమై సమావేశంలో చర్చ జరిగింది. అతిథిగా

విచ్చేసిన ప్రైకోర్టు పూర్వ న్యాయమూర్తి పి.ఎస్. నారాయణ ఈ సమస్యకు స్పుందించి తన సహకారం అందిస్తానని తెలియజేశారు. రాష్ట్రీయ తెలుగు సంఘాల ప్రతినిధులనేక మంది ఈ విషయంలో తమిళనాడు ప్రభుత్వ వైఫారిని ఖండించారు. తమిళనాడు తెలుగు ప్రజలకు తమ సంఘీభావాన్ని ప్రకటించే క్రమంలో 2016 ఆగస్టులో రాష్ట్రీయ తెలుగు సమాఖ్య తదుపరి కార్యవర్గ సమావేశం హోస్పారులో జరపటానికి నిశ్చయించారు.

బడిశాలో తెలుగు విద్యార్థుల సమస్యలను పర్మాకిమిడి నుంచి వచ్చిన రాష్ట్రీయ తెలుగు సమాఖ్య విద్యా విభాగం సమన్వయ కర్త పి. కృష్ణమూర్తి సభ దృష్టికి తెచ్చారు.

అనంతరం రా.టె.స. సాహిత్య విభాగం సహ సమన్వయ కర్త డా. తుర్రపాటి రాజేశ్వరి రచించిన అభినవాంధ్ర సభ - 1933, బరంపురం, ఆధునిక సాహితీ రూపకం గ్రంథాన్ని తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రతినిధి రామచంద్ర తేజావత్తి, సుప్రీంకోర్టు పూర్వ న్యాయమూర్తి పి.ఎస్. నారాయణ ఆవిష్కరించారు.

ఇదే వేదికపై శ్రీమతి గెద్దాడ విజయలక్ష్మి రచించిన పాటల పుస్తకం ‘సంగీత ప్రవంతి’ ఆవిష్కరించబడింది. రా.టె.స. ప్రచురించిన ప్రథమ రాష్ట్రీయ తెలుగు సమ్మేళనం ప్రత్యేక సంచిక తెలుగు ప్రవంతి’ని అతిథులు ఆవిష్కరించారు.

26వ తేదీ 10 గంటలకు గురజాడ భవన్లో ప్రారంభమైన సమావేశంలో తెలుగు సాహిత్యం, తెలుగు నాటక కళ, కూచిపూడి స్వత్యం, జానపద స్వత్యాలు వీటిపై రాష్ట్రీయ ప్రాంతాలలో బాగా ప్రచారం చేయ్యాలని సభ్యులు చెప్పారు. పూనాలో 2016 జూన్ నెలాఖరులో సాహిత్య కార్యక్రమం చేపట్టాలని రా.టె.స. సాహితీ విభాగం సహ సమన్వయ కర్త డా. తుర్రపాటి రాజేశ్వరి, వెబ్సైట్ సమన్వయ కర్త శ్రీమతి రవీనాచవాన్ (పూనా) ప్రతిపాదించారు. త్యాగరాజు 250వ జయంతి ఉత్సవాలను మే 4, 2016న మొదలుపెట్టి సంవత్సరమంతా వివిధ రాష్ట్రాలలో జరపటానికి సభ్యులందరూ అంగీకరించారు. తదుపరి రా.టె.స. ద్వీతీయ వార్షిక సమావేశం 2016 అక్టోబరు / నవంబరు నెలలలో ముంబాయిలో నిర్వహించటానికి ముంబాయి ప్రముఖులు ముందుకొచ్చారు. దీన్ని సభ ఆమోదించింది.

ఫిల్మీ నగరంలో నివసిస్తున్న ప్రముఖ తెలుగు కళాకారులు పద్మవిభూషణ డా. యామినీ కృష్ణమూర్తి, పద్మభూషణ రాజారెడ్డి, పద్మశ్రీ జయరామారావు, పద్మశ్రీ డా. యస్.వి. రామారావు, కళా విమర్శకుడు విజయ సాయిలను రాష్ట్రీయ తెలుగు సమాఖ్య ఫునంగా సన్మానించింది.

ఈ రెండు రోజుల సమావేశాలలో తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర, ఒడిశా, పశ్చిమ బెంగాల్, గుజరాత్, హర్యానా, ధిల్లీ తదితర రాష్ట్రాల తెలుగు సంఘాల ప్రతినిధులు సుమారు 60 మంది పాల్గొన్నారు.

దేశ భాషలందు తెలుగు లిస్టు

సూరత్ సిటీ తెలుగు సమాజ్ నాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు

సూరత్ సిటీ తెలుగు సమాజ్ అసోసియేషన్, సూరత్వారు ప్రాధమిక పారశాల స్థాయిలోనూ, కళాశాల స్థాయిలోనూ వివిధ మాధ్యమాలలో చదివి ప్రతిభ కనబరిచిన విద్యార్థులను ప్రతీ సంవత్సరం సత్కరించి వారిని ప్రొత్సహించడం జరుగుతోంది. ఇందులో భాగంగానే 2016, ఫిబ్రవరి 28న సూరత్లోని ప్రతాప్ నగర్ - లింబాయి శ్రీ మార్కూండెశ్వర మహాదేవ్ మందిరం ప్రాంగణంలో 2014-15 విద్యా సంవత్సరంలో ఉత్తమ ట్రైటి ప్రతిభ కనబరిచిన 5వ తరగతి నుండి 9వ తరగతి వరకు ప్రథమ స్థానంలో ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థులకు 10వ తరగతి నుండి 12వ తరగతి వరకు 80 శాతం పైన మార్కులు సాధించిన తెలుగు విద్యార్థులకు బహుమతులు అందజేయడం జరిగింది.

కార్యక్రమాన్ని తొలుత సూరత్ సిటీ తెలుగు సమాజ్ అసోసియేషన్ సహాయ కార్యదర్శి కోట గోపి ప్రార్థనా గేతం ఆలపించి ప్రారంభించారు. అధ్యక్షులు బి.వి. సాంబశివరావు, ముఖ్యాఅంధి జక్కని రవి జ్యోతి ప్రజ్వలనం చేశారు. ఈ సందర్భంగా ప్రసంగించిన వక్తలు సూరత్ సిటీలో తెలుగు ప్రజలు తమ సంస్కృతి, సంప్రదాయాలను కాపాడుకుంటూ, విద్యార్థులను ప్రొత్సహించే విధంగా ఉత్తమ ట్రైటిలో పారశాల, కళాశాలల్లో అత్యధిక మార్కులు సంపాదించిన విద్యార్థులను ప్రొత్సహిస్తూ, వారిలో భాషపట్ల సంస్కృతి పట్ల గౌరవాన్ని

పెంపొందించే విధంగా కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం అభినందనీయం అన్నారు. అనంతరం విద్యార్థులకు మెరిట్ సర్టిఫికెట్, జ్ఞాపిక, ట్రోఫీలను అందజేసి సత్కరించారు. సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలలో భాగంగా నిర్వహించిన నాట్య ప్రదర్శనలో పాల్గొన్న వారికి గ్రాఫి పొట్టోతో పాటు పుష్పగుచ్ఛం అందించి అభినందించారు. ఈ కార్యక్రమానికి అతిథిలుగా రాపోలు బుచ్చిరాములు, విలేజ్ ఆఫ్ వర్గులు, వర్గుల సత్యనారాయణ, వర్గుల రామచందర్, వర్గుల శివరామ్, మిట్టుకుల శ్రీనివాస్, సాదుల లక్ష్మినారాయణ, వద్దేపల్లి లక్ష్మీ హజరయ్యారు. స్థానిక ప్రజలు, విద్యార్థులు ఈ కార్యక్రమానికి అధిక సంఖ్యలో హజరైనారు. సభ్యులు చెన్నారి సాంబరాజు వ్యాఖ్యాతగా వ్యవహరించారు. సహాయ కార్యదర్శి కోటగోపి, కోశాధికారి రచ్చ సతీష్ వందన సమర్పణ చేశారు. కార్యక్రమాన్ని సూరత్ సిటీ తెలుగు సమాచ్ఛ అసోసియేషన్ ప్రధాన కార్యదర్శి మాటేటి సోమన్ పర్యవేక్షించారు.

దూరవిద్య కేంద్రం డైరెక్టర్గా డాక్టర్ భాగవతుల సేతురామ్

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలోని స్వత్యశాఖలో అసోసియేట్ ప్రోఫెసర్గా విధులు నిర్వహిస్తున్న డాక్టర్ భాగవతుల సేతురామ్ దూరవిద్య కేంద్రం సంచాలకులు (ఇన్ఫారైట్)గా నియమితులు అయ్యారు. వీరు 2016 జూలై 14న పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించారు. అప్పటివరకు డైరెక్టర్ ఇన్ఫారైట్గా విధులు నిర్వహిస్తున్న డాక్టర్ ఎం. గీతావాణి తులనాత్మక అధ్యయన కేంద్రం ఇన్ఫారైట్ సంచాలకులుగా నియమితులు కావడంతో వారి స్థానంలో డాక్టర్ భాగవతుల సేతురామ్ నియూమకం జరిగింది.

విజ్ఞాన సర్వస్వ కేంద్రం సంచాలకులుగా ఆచార్య డి. మునిరత్నం నాయుడు

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలోని అంతర్జాతీయ తెలుగు కేంద్రం ఇన్ఫారైట్ సంచాలకులు ఆచార్య డి. మునిరత్నం నాయుడు విజ్ఞాన సర్వస్వ కేంద్రం ఇన్ఫారైట్ సంచాలకులు నియమితులు అయ్యారు. ఇప్పటి వరకు ఇన్ఫారైట్ సంచాలకులుగా వ్యవహరించిన ఆచార్య సి. మృణాళిని వయసు రీత్యా పదవీ విరమణ చేయడంతో, వీరి స్థానంలో ఆచార్య డి. మునిరత్నం నాయుడును నియమించడం జరిగింది. వీరు 2016 జూలై 30న పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించడం జరిగింది.

ఉగాది ఉత్సవాలు

చెన్నైలోని తమిళనాడు తెలుగు సాంస్కృతిక సంస్థ ఆధ్వర్యంలో శ్రీ దుర్మిష్టి నామ సంవత్సరం ఉగాది వేడుకలు అత్యంత ఆఫ్సోదకరంగా జరిగాయి. కార్యక్రమానికి పైకాకోర్టు జప్పి వల్లియనాయగన్ అధ్యక్షత వహించారు. సంప్రదాయబద్ధంగా ఉగాది ఉత్సవాలు నిర్వహించిన అనంతరం 40 మంది ప్రముఖులను జ్ఞాపిక, లాకెట్, శాలువాలతో సత్కరించారు. ఉగాది ఉత్సవాల్లో పంచాంగ శ్రవణం, ఉగాది పచ్చడి వితరణ, అతిధితుల ఆశీర్వదనాల అనంతరం అందరికి విందు భోజనం ఏర్పాటు చేశారు.

ఈ సందర్భంగా ప్రముఖ సాహితీవేత్త విద్రాంత ఉపాధ్యయులు బాలబాంధవ గంగరాజు మోహనరావును జస్టిస్ వల్లియనాయగన్ శాలువా, జ్ఞాపికలతో సత్కరించారు. ఉత్సవు ఉపాధ్యయునిగా కీర్తి గడించినందుకు అభినందించారు. ఉగాది ఉత్సవాల్లో సానిక ప్రజలు ఉత్సాహంగా పాల్గొని శుభాకాంక్షలు తెలియజేసుకున్నారు.

శ్రీ సిద్ధేంద్రయోగి కూచిపూడి కళాపీఠంలో స్వాతంత్య దినోత్సవ వేడుకలు

పొట్టి శీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం కూచిపూడిలోని శ్రీ సిద్ధేంద్రయోగి కళాపీఠంలో 2016 ఆగస్టు 15న స్వాతంత్య దినోత్సవ వేడుకలు ఘనంగా నిర్వహించారు. కళాపీఠం ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ వేదాంతం రామలింగశాస్త్రి జాతీయ జెండాను ఆవిష్కరించి వందనం సమర్పించారు. అనంతరం ఆయన స్వాతంత్యోద్యమ శుభాకాంక్షలు తెలియజేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో కళాపీఠంలోని బోధన బోధనేతర సిబ్బంది, సానిక గ్రామ పెద్దలు పాల్గొన్నారు.

బళ్ళారి కల్పరల్ ఆక్షివెటీస్ అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో ఉగాది ఉత్సవాలు

బళ్ళారిలోని బళ్ళారి కల్పరల్ ఆక్షివెటీస్ అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో 2016, ఏప్రిల్ 8న శ్రీ దురుష్ణినామ సంవత్సర ఉగాది వేడుకలు స్థానిక శ్రీ కనకదుర్గమ్మ దేవస్థానం ప్రాంగణంలో సంప్రదాయబద్ధంగా నిర్వహించారు.

పండిత మరం గురు ప్రసాద్ జ్యోతి ప్రజ్ఞలన చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో సంస్కృత శీలా బ్రిహ్మయ్య, పదాధికారులు, కార్యవర్గ సభ్యులు, శ్రీ కనకదుర్గ దేవస్థానం ప్రధాన ధర్మకర్త పి. గాదెప్ప ఇతర ధర్మకర్తలు ప్రకాశరావు, కార్యనిర్వహణాధికారి బి.సి.ఎ.ఎ. కోశాధికారి అల్లం దొడ్డప్ప, పూర్వ ఆధ్యక్షులు ఎన్. నాగరాజు, డాక్టర్ యశ్వంత్ భూపాల్, భారతీయ జనతా పార్టీ ప్రముఖులు కె. రామలింగప్ప, మాజీ ఆధ్యక్షులు ఎ.పి.ఎం.సి. శ్రీరామకృష్ణ, విశ్రాంత ఆర్.టి.ఓ. కె. పంపాపతి, సాహితిలీ టి.హెచ్.ఎం. బసవరాజ్, ఎం. మంజునాథ్, ఎల్. ప్రకాశ్, అడ్వెక్ట్ వి.షై. దేవరెడ్డి, ఎం. రామంజనేయులు, కె. సురేంద్రబాబు, డి.ఎస్. కృష్ణమార్తి తదితర ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు.

ఆధ్యక్షులు శీలా బ్రిహ్మయ్య బళ్ళారి కల్పరల్ ఆక్షివెటీస్ అసోసియేషన్ స్వాగతం పలికి, సంస్కృత పరిచయం చేశారు, పండిత, జ్యోతిప్పరత్న, వాస్తు బ్రిహ్మ మరం గురు ప్రసాద్ పంచాంగ శ్రవణం చేశారు. కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న అందరికీ, లక్ష్మీ కుబేర యంత్రములు, పంచాంగములు ఉచితంగా పంచారు. కార్యక్రమంలో తొలుత సంగీత కళాకారులైన కె.సి. సుంకణ్ణ (అభిషేక్) బృందంచే సంగీతం కార్యక్రమం, బి.కె. అర్థన ప్రార్థనతో ఉగాది వేడుకలు ప్రారంభమైనాయి. ఉగాది వేడుకల్లో స్థానిక తెలుగు ప్రజలు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు.

అన్నమయ్య కీర్తనలు

ఆధ్యాత్మిక పరిషత్తులు

అన్నమయ్య సంకీర్తనలు పాడటం, వినడం వల్ల దివ్యమైన అనుభూతిని కలిగిస్తాయనీ, అన్నమయ్య మహాభక్తుడు, శృంగార, నీతి, వైరాగ్య, ఆధ్యాత్మిక భావాలతో సంకీర్తనలు రచించి, పాడి తాను తరించడమే గాక, ప్రజల్ని కూడా తరింపజేశాడని తెలుగు సంస్కృతి సమితి అధ్యక్షులు జి. గోపాలకృష్ణ అన్నారు. బళ్చారిలోని బళ్చారి కల్పరల్ ఆక్షివిటీస్ అసోసియేషన్ తిరుమల-తిరుపతి దేవస్థానం సహకారంతో అన్నమాచార్య కీర్తనల గానం కార్యక్రమం 2016, జూన్ 25న జరిగింది.

బళ్చారి కల్పరల్ ఆక్షివిటీస్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షులు శీలా బ్రహ్మయ్య కార్యక్రమానికి స్వాగతం పలుకుతూ, సంస్కృతిని వేదికను సమర్పించారు. అనంతరం తన ప్రసంగాన్ని కొనసాగిస్తూ అన్నమయ్య సామాన్య ప్రజానీకాన్ని సముద్ధరించడానికి నీతి, ఆధ్యాత్మిక సంకీర్తనలను రచించి ప్రజాకవిగా భ్యాతి గాంచారన్నారు. అనంతరం జరిగిన సంగీత కార్యక్రమంలో అన్నమాచార్య ప్రాజెక్ట్ తరఫున వచ్చిన కళాకారులు మణి, గురు ప్రసాద్, జగన్మహాపాన్, వెంకటేష్వలు అలపించిన అన్నమయ్య కీర్తనలు శక్తి భావాలతో పరవశింపజేశాయి.

కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథులుగా తుంగభద్ర సోషియల్ అండ్ కల్పరల్ అసోసియేషన్ కార్యదర్శి శ్రీనివాసరావు, దల్లాలి వర్ధకుల సంఘం అధ్యక్షులు మహోరుద్ర గౌడ ఎం. మంజునాథ, ఎన్. నాగరాజ్ వేదికను అలంకరించారు. కార్యక్రమానికి ముందు అతిథులు జ్యోతి ప్రజ్వలన చేశారు, అతిథులకు సత్యార్థ కార్యక్రమం నిర్వహించారు.

కార్యక్రమాన్ని కె. సురేంద్రబాబు ప్రారంభించారు. వందన సమర్పణ సంస్కృత సహకార్యదర్శి ఎన్. యశ్వంత్ రాజ్ చేశారు. శ్రీమతి నశిని ప్రార్థనా గీతం అలపించారు. జి. ప్రభాకర్, వి. రామచంద్ర, కె. రుద్రప్రసాద్, బి. సిద్ధన గౌడ, రమేష్ గౌడ పాటిల్, జి.ఆర్. వెంకటేశులు, అమరేంద్రనాథ్ చేరవి, ఎ. లక్ష్మినారాయణ, ఆర్. దేవణ్ణ, మేతి రఘురాం, కె. ఈశ్వరయ్య, తదితర ప్రముఖులతో పాటు స్థానిక ప్రజలు అధిక సంఖ్యలో ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

సాహిత్య పీరంలో స్వాతంత్య దినోత్సవ వేడుకలు

పాట్లి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం సాహిత్య పీరంలో 2016 ఆగస్టు 15న స్వాతంత్య దినోత్సవ వేడుకలు వైభవంగా జరిగాయి. పీరాధిపతి ఆచార్య ఎండ్లారి సుధాకర్ రావు జాతీయ పత్రాకాస్ని అవిష్టరించి, స్వాతంత్యోద్యమ సందేశాన్ని వినిపించారు. ఈ కార్యక్రమంలో పీరంలోని బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం

దూరవిద్యకేంద్రం

పబ్లిక్ గార్డెన్స్, హైదరాబాద్-4, ఫోన్: 040-23241923

నం. పాశ్రీతెవివి/దూవికేం/ప్ర.ప్ర/2016

ప్రవేశ ప్రకటన

2016-17 విద్యాసంవత్సరానికి పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, దూరవిద్యకేంద్రం ద్వారా నిర్వహించే ఈ క్రింది కోర్సుల్లో ప్రవేశం కోసం అభ్యర్థుల నుండి దరఖాస్తులు కోరడమైంది.

కోర్సు పేరు	అర్థాత్
1. ఎం.ఎ.జ్యోతిషం (తె.మీ.,ఇం.మీ.)	దిగ్రీ
2. ఎం.ఎ.సంస్కృతం (తె.మీ.,ఇం.మీ.)	దిగ్రీ
3. ఎం.ఎ. తెలుగు	దిగ్రీ
4. ఎం.ఎ. ఇంగ్లీషు లాంగ్వాజ్ టీచింగ్	దిగ్రీ
5. ఎం.ఎ. టూరిజం మేనేజ్మెంట్ (తె.మీ.,ఇం.మీ.)	దిగ్రీ
6. ఎం.ఎ. కమ్యూనికేషన్, జర్నలిజం (తె.మీ.)	దిగ్రీ
7. బి.ఎ. కర్రాటిక సంగీతం (తె.మీ.,ఇం.మీ.)	జంటర్
8. బి.ఎ. సైపాల్ తెలుగు	జంటర్
9. పి.జి. డిఫ్యూషన్ ఇన్ జ్యోతిర్యాస్తు (తె.మీ.,ఇం.మీ.)	దిగ్రీ
10. పి.జి.డిఫ్యూషన్ ఇన్ టీ.వి. జర్నలిజం(తె.మీ.,ఇం.మీ.)	దిగ్రీ
11. డిఫ్యూషన్ ఇన్ జ్యోతిషం (తె.మీ.,ఇం.మీ.)	జంటర్
12. డిఫ్యూషన్ ఇన్ ఫిల్మరైటింగ్ (తె.మీ.,ఇం.మీ.)	టెన్స్ట్పాస్
13. డిఫ్యూషన్ ఇన్ టైట్ మ్యూజిక్ (తె.మీ.,ఇం.మీ.)	చదవడం, రాయడం
14. సంగీత విశారద (తె.మీ.,ఇం.మీ.)	12 సం.లు నిండి ఉండాలి.
15. సర్టిఫికేట్ కోర్స్ ఇన్ జ్యోతిషం (తె.మీ.,ఇం.మీ.)	పెన్ట్ పాస్
16. సర్టిఫికేట్ కోర్స్ ఇన్ మొడిల్ తెలుగు	పెన్ట్ పాస్

దరఖాస్తు ఫారం, ప్రాస్నాక్షర్లను ద్వారా దూరవిద్యకేంద్రం, పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, పబ్లిక్ గార్డెన్స్, హైదరాబాద్ నుండి రూ. 300/--లు డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ను “రిజిస్ట్రేర్, పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్” పేరిట ఏదేని జాతీయ భాషాకు నుండి హైదరాబాద్లో చెబ్బుబాటుయైలా తీసి పొందవలసి ఉంటుంది. పోస్టు ద్వారా దరఖాస్తు ఫారాస్ట్ పొందగోరే వారు 30x22 సె.మీ పైజు గల క్లాత్ కవరుపై స్వంత చిరునామా రాసి రూ. 60/-ల పోస్టుల్ స్టోంపులు అతికించి పంపాలి. పూర్తి చేసిన దరఖాస్తులు స్వీకరించడానికి ఆఖరు తేది: 31.12.2016 రూ. 200/-లు అలన్య రునుంతో అఖరు తేది: 31.3.2017 మిగతా వివరాలకు విశ్వవిద్యాలయ వెబ్‌సైట్ చూడగలరు.

www. teluguuniversity.ac.in. గమనిక: ఎం.ఎ. జ్యోతిషం, ఎం.ఎ. సంస్కృతం, ఎం.ఎ. టూరిజం కోర్సులకు మాత్రం స్టడీ మెటీరియల్ ఇంగ్లీషులో అందుబాటులో ఉంటుంది.

ఆధార్య వి. సత్యరాధ్మి. రిజిస్ట్రార్